דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסודו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, י"ד בטבת תשמ"ו 26 בדצמבר 1985 ● גליון 18696 ● השנה השישים ואחת

היום 12 עמודים ● המחיר 630 שקלים כולל מע"מ

היום בדבר

● "האגודה", שיבוש גמור — חיים י. צדוק
● מספנה תקועה במים עכורים — יוסף מיכלסקי
● ימית, פוסט־מורטם — אוריאל בן עמי
● סימטריה עקומה — דוד שחם
● כל העולמות, "אקונומיסט", מיוחד ל"דבר"
● בורסה וכלכלה (עמ' 4—5) עכשיו (עמ' 9) כוכבים (עמ' 12)

גשם בצפון ובמרכז הארץ מלווה מפי פעם בסופות רעמים ומשבי רוח חזקים. בדרום יורד שלג.
הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים 5—9, תל־אביב 10—15, חיפה 12—15, הגולן 5—10, בצריה 10—15, צפת 4—8, טבריה 8—15, נצרת 7—13, עפולה 7—15, השומרון 6—13, לוד 9—15, יריחו 9—18, עזה 10—15, באר־שבע 7—15, אילת 10—18.

אסתר יפה זיהתה את צבי גור באוטובוס; רמי ספיר נעל הדלתות והסגיר למשטרת חולון

מזהה אסתר יפה: לחיצת יד מתנ"צ ארמונד לוי

נהג לוכד רמי ספיר

רוצח נלכד צבי גור

מאת נתן רועי
סופר "דבר"

צבי גור, הרוצח הנמלט נלכד אמש, לאחר שזוהה ע"י אסתר יפה (57) סבתא לשני נכדים, בעת שנסעה בקו אוטובוס 19 של חברת דן, הנוסע מראשל"צ לכיוון ת"א.

גור הובא ע"י נהג האוטובוס רמי ספיר לתחנת המשטרה בחולון שם נעצר.

"רציתי לבוא ולהסגיר את עצמי, אבל עשיתי שטות שלא בידיעתי" — אמר גור לחוקרים — "אני מצטער על כי נפגעו כתוצאה מבריחתי מספר אנשים. בימים הקרובים אולי יוברו דברים נוספים בקשר לסיבות שהניעוני לבריחה" — הוסיף האסיר.

מדברי החוקרים מתברר כי מאז בריחתו הסתובב גור בפרדסים ליד רחובות וניסה להתקרב לאיזורים המוכרים לו מן העבר. על גופו של גור נמצאו כמה אסימונים בלבד.

הלילה הועבר גור לכלא איילון. הוא לא ישוכן ב"הילטונים", שבהם שהה עד לבריחתו. מפקד כלא איילון, גונדר משנה יוסף פולאק, אמר אתמול, כי במידה וינסו לפגוע בו הוא יועבר לחדר מבודד.

נסיבות הלכידה

תת־ניצב ארמונד, סגן מפקד מחוז תל־אביב ומפקד יחידת החיפושים שהוקמה במטה הארצי, סיפר אתמול על הנסיבות שהובילו למעצרו של האסיר הנמלט:

"צבי גור עלה לאוטובוס שעצר ברמת אליהו ליד ראשון לציון בסביבות השעה 19.00. הנהג, רמי ספיר (26), חשד בו כבר בתחילה, תוך כדי הנסיעה ניגשה אליו אסתר יפה ואמרה לו, כי צבי גור יושב לידה. הנהג החליט לפנות בצומת הקרוב לתחנת משטרת חולון, אך לפני כן פנה לגור ושאל אותו: "יש לך תעודת זהות?" גור ענה: "לא". כשנשאל לשמו פלט גור שם לא ברור. הנהג המשיך לנסוע וכשהגיע אל תחנת המשטרה, זיהה אחד השוטרים את גור בוודאות.

מאת אריה ארד
סופר "דבר"

"הבאתי לך את צבי גור במחיר מלא", אמר אמש נהג האוטובוס רמי ספיר כאשר התייצב בפני היומנאי במשטרת חולון כדי לדווח לו שלכד את הרוצח הנמלט.

ספיר, בן 26, תושב חולון, נשוי ואב לשני ילדים. הוא בנו של יונה ספיר מראשוני דפוס "דבר". הוא עובד כשכיר זמני זה כשלוש שנים ב"דן" בקו 19 הנוסע מראשל"צ לתל־אביב.

"הוא עלה מסכן כזה" סיפר אמש סמוך לחצות לסופר "דבר". "גור נראה צולע. יד אחת צמודה לגוף. שילם 900 שקל מחיר נסיעה לתל־אביב. הוא נראה לי מיד חשוד, המשכתי בנסיעה וצ'י לה. אבל שמתי עליו עין והסתכלתי עליו כל הזמן במראה", סיפר ומספר רמי ספיר. "החלפתי את הכספים של האוטובוס, כדי שלא יבואו בטענות מדוע אינני עוצר בתחנות, סטיתי מהמסלול ונסעתי ישר לתחנת המשטרה בחולון. ירדתי מהאוטובוס סגרתי את הדלת, העמדתי את החייל בדלת וניגשתי ליומנאי ואמרתי לו: "הבאתי לך את צבי גור במחיר מלא". מיד ניגשו שני שוטרים לאוטובוס והורידו אותו", מספר הנהג. עם שובו לחולון השלים את משמרתו ואז חזר עם האוטובוס שלו למשטרת חולון כדי למסור עדות.

"מנהל המתקן חש בסכנה וביקש מהעובדים לצאת ואז נשמעה התפוצצות"

הרוג וארבעה פצועים – שניים מהם קשה – בתחנת הכוח בחדרה

מאת יוסף מיכלסקי
סופר "דבר"

יוסף מסק, בן 36, מאור־עקיבא נהרג וארבעה עובדים אחרים נפצעו, שניים מהם קשה ויש חשש לחייהם, כתוצאה מפיצוץ דוד קיטור בתחנת הכוח שבחדרה.

האסון ארע כאשר קבוצת פועלים עסקה בריתוך דוד קיטור, מסוג שאינו בהרה עד כה, והתפוצץ המכל של הדוד וכתוצאה מכך נשרף בקיטור בלחץ גבוה העובדים נפגעו.

"לאחר שכיבו את ריתוך הוריקו מים בלחץ נמוך כדי לבדוק אם התיקון עמיד" — סיפר אחד העובדים "מנהל המתקן חש בסכנה וביקש מהעובדים לצאת, אולם שניה אחר כך נשמע הפיצוץ". ניידות מד"א נזעקו למקום והעבירו את הפצועים לבית החולים "הלל יפה".

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי מינה ועדה פנימית אשר החלה בבדיקת נסיבות התאונה.

שר האנרגיה משה שחל שהגיע אף הוא למקום ציין כי העבודה שבוצעה בדוד היתה שגרתית ותאונה מסוג זה הינה מקרה חריג.

השדולה הדתית נסוגה מהגשת תיקון מי־יהודי

מאת סופר "דבר" בכנסת

השדולה הדתית נסוגה אתמול ברגע האחרון מהגשת הצעת התיקון ל"חוק השבות" ונימקה את בקשתה לדחיית הדיון בנושא זה בסיכוי שנפתח לחופש ההצבעה בסיעות השונות בנושא זה.

על פי חישובים שונים, החוק לתיקון "מי יהודי" היה נופל לו הוגשה להצבעה, ברוב של שישה־שבעה קולות.

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם ויו"ר סיעת המערך בכנסת ח"כ רפי אדרי הכחישו אמש טענות של השדולה הדתית כאילו הובטח להם שסיעת המערך תעניק חופש הצבעה לחבריה בהצבעה על התיקון ל"מיהו יהודי".

יו"ר הכנסת שלמה הלל הודיע אתמול כי מגישי הצעת התיקון ל"חוק השבות" יצטרכו לתת התרעה של שלושה שבועות, לפחות, כאשר ירצו להעלות נושא זה לדיון מחדש בכנסת. בכך תימנע אפשרות של "מארב" דתי בנושא זה.

הצעות של מפ"ם ור"צ

הצעה חוק אחת בנושא "חוק השבות" עלתה בכל זאת אתמול בכנסת, אולם לא נערך כל דיון. ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) הציע שכל שינוי ב"חוק השבות" יחייב, ששמונים חברי כנסת לפחות יצביעו בעדו. גרנות הסכים שתשובת הממשלה על הצעתו, הדיון וההצבעה יהיו במועד אחר. ח"כ שולמית אלוני (ר"צ), שביקשה להעלות אתמול הצעת חוק הקובעת שמי שמצהיר כי הוא יהודי "על פי הכרתו", ייחשב ליהודי, דחתה את העלאת הצעתה למועד, שבו יעלו הדתיים את הצעת התיקון שלהם ל"חוק השבות".

סופרת "דבר" לענייני מפלגות מוסרת:

האשמותיהם של חלק מחברי השדולה הדתית, כאילו הבטיח (המשך בעמוד 2)

מאת יוסי מלמן
סופרו המדיני של "דבר"

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר יצטרך לקבוע אם אגודת ישראל תסולק מן הקואליציה בגלל הצעת אי האמון שהיא הגישה שלשום לכנסת נגד הממשלה ובגלל הצבעתה בעד הצעה זו.

חוות הדעת של היועץ המשפטי תימסר לבקשתו של ראש הממשלה שמעון פרס שפנה אליו בעניין זה. ראש הממשלה מבקש לדעת אם צריכים להינקט צעדים נגד אגודת ישראל — ר' אילו יציין כי חוק יסוד הממשלה וחוק המעבר אינם מתייחסים ישירות למקרה כמו זה של התנהגות אגודת ישראל שלשום. החוק קובע כי סיעה בכנסת, שיש לה נציגות בממשל, לא תוכל להצביע אי־אמון נגד אותה ממשלה, ואם תעשה זאת, דינה לעזוב את הממשלה. ואולם אין החוק מתייחס לסיעה שהיא שותפה בקואליציה אך אין לה נציגות בממשלה.

היועץ המשפטי הורה למשטרה

לחקור חשד לעברות־לכאורה במטבע־חוץ בבנק־הפועלים

מאת טובה צימוקי,
סופרת "דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר הורה אתמול למשטרה לחקור חשדות נגד בנק הפועלים על עברות־לכאורה שביצע הבנק במטבע־חוץ.

במכתב ליו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת ח"כ אלי קולס מציין פרופ' זמיר כי על יסוד בירורים הן בשאלה אם יש יסוד להשד בדבר ביצוע עבירה והן בשאלה בדבר הדרך הראויה לטפל בחשד כזה, החליט שיש מקום לחקירת המשטרה בתלונה נגד בנק הפועלים וכך הודיע למשטרה.

זמיר מבקש במכתבו להודיע כי הטיפול בתלונה נגד בנק הפועלים במסגרת משרד המשפטים נעשה ללא מעורבות כלשהי של גורם פוליטי כלשהו.

במכתב, שהעתקים ממנו נשלחו גם לח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) ודובר משטרת ישראל, מסביר היועץ המשפטי מדוע נמשך הטיפול בתלונה זמן רב. הוא אומר, כי לאחר הבדיקה הראשונית של התלונה במשטרה התעוררה השאלה אם מהות העבירות המיוחסות לבנק הפועלים מצדיקה חקירה משטרתית או אם בנסיבות העניין ראוי שהנושא יטופל ע"י בנק ישראל במסגרת הסמכויות הנתונות לבנק ישראל לפי חוק הפיקוח על המטבע וחוקים נוספים, בדרך של הטלת כופר כסף וסנקציות מינהליות אחרות.

בשאלה זו — כותב פרופ' זמיר — נערך בירור בהשתתפות נציגים של משרד המשפטים, המשטרה ובנק ישראל. היועץ המשפטי ראה צורך לערוך בירור נוסף בקרב הגורמים המופקדים על פי החוק על היבטי הנושא השונים, ואתמול החליט להעביר את החקירה בעניין לידי המשטרה.

בנק הפועלים: כל הפעולות דווחו לרשויות המוסמכות

בתגובה על הידיעה בדבר הוראת היועץ המשפטי למשטרה לפתוח בחקירה, אמר אמש דובר בנק הפועלים כי כל פעולות הבנק דווחו בשעתן לרשויות המוסמכות.

הוא אמר גם כי לא הוקמו חברות קש בחו"ל כדי לתת גם הלוואות במטבע זר לגורמים ישראלים. אדרבא, מדובר בכספים שהובאו לישראל ולא בכספים שהוצאו מישראל.

עוד אמר דובר בנק הפועלים שעל פי חוות הדעת המשפטית שבידי הבנק לא היה דופי בפעילות המט"ח שלו.

הרקע

חשדות נגד בנק הפועלים קשורים בכמה חברות זרות שהוקמו בחו"ל ושימשו צינור להעברת מימון להקמת ו"סולל בונה". בזמן שחברות אלה העבירו מימון לגופים האמורים, היו הגבלות מוניטריות שאסרו קבלת מימון מחו"ל לשימושים מקומיים, אלא בתנאים מיוחדים.

עם פרסום שמות החברות האלה על ידי ח"כ ורשובסקי, טענו בתקיפות כי אלה לא היו חברות פיקטיביות. כי אם חברות פעילות ששירתו את צרכי המימון של התק"ש עד לפני החזרת המגבלות המוניטריות.

פרס עשוי להיוועד עם רייגן במארס

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס עשוי להיוועד עם נשיא ארה"ב רונלד רייגן במארס או באפריל 1986. נודע, כי שמעון פרס שוקל לצאת לארה"ב בהיענות להזמנות להופיע שם מטעם ארגונים יהודיים, כולל הקונגרס היהודי העולמי וה"מנהיגות הצעירה".

עתה מתנהלים בירורים בין ירושלים לוואשינגטון אם באותה תקופה יוכל הנשיא רייגן וראשי ממשלו להיפגש עם ראש הממשלה.

במשרד ראש הממשלה סבורים כי לקראת האביב, יבשילו במזרח התיכון תנאים לתנופת שלום, כך שפגישה בפרק־זמן זה עם הנשיא רייגן תהיה חשובה ביותר לבירור סיכויי המשא ומתן.

אם תצא הפגישה אל הפועל היא תהיה הראשונה בדרג בכיר ביותר שתעמיד במבחן את מערכת היחסים בין שתי המדינות מאז הורעו על רקע פרשת פולארד.

סיגריות התייקרו; השמן הוזל

מאת צבי זרחיה,
מסופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

הסיגריות מתוצרת מקומית מתייקרות ב־8 אחוזים. מחירה של חבילת סיגריות מסוג טיים יהיה 850 שקל. חפיסת טיים 100 וברודווי 100 תעלה 980 שקלים, ואילו מחיר הסיגריות מתוצרת חוץ לא משתנה. במקביל הועלו מחירי סוכריות וגומי לעיסה בשעור של 15 אחוזים וגלידות ב־6 אחוזים.

כן הועלו מחירי תפוחי־האדמה המוקפאים המסוגים בשעור של 10 אחוזים, מחירי אפונה מוקפאת ומשומרת ב־12 אחוז ומחיריהם של גרבי מכנס הועלו ב־15 אחוז.

משרד התעשיה והמסחר הודיע אתמול על הוזלה הרביעית במחירי השמן בשעור של 10 אחוזים. בקבוק 1 ליטר שמן מחירו הוזל מהיום 1,68 שקלים.

דובר משרד התעשיה והמסחר ציין כי במקביל הוזלה גם המרגרינה בשעור של 7.3 אחוזים, השומן המוקשה ב־6 אחוזים, הסלטים המוכנים ב־5 אחוזים והרטבים הוזלו ב־2.2 אחוזים.

ערפאת חולה; נשקל אישפוזו בברה"מ

מאת דן אביטן,
סופר "דבר" לענייני ערבים

ראש אש"ף יאסר ערפאת, חלה לאחרונה והוא מרותק למיטתו בתוניסיה. עוזרו אבו־ג'יהאד אמר, שראש אש"ף סובל מדלקות שונות הגורמות לו כאבים.

מקורות אחרים של אש"ף מסרו שערפאת סובל מ־ (המשך בעמוד 2)

דאגה בקיבוצי הצפון מהפירסום על "איידס"

אין שום דיווחים על גילוי נגיפים ביישובי עמק־הירדן והגליל העליון

מאת סופר "דבר" בצפון

בקיבוצי עמק הירדן והגליל העליון יש דאגה רבה בעקבות הפרסומים השונים על נגיפי האיידס שנתגלו בגופם של חברי קיבוץ אלמוני לאחר שהללו ביקרו על יצועה של מתנדבת.

עיתונאים רבים הטרידו מזכירים ואחיות בכמה קיבוצים אולם בכולם היתה התשובה: "אין לנו נגיעה לעניין".

דובר התנועה הקיבוצית המאוחדת שלמה לשם אמר כי לוועדת הבריאות של התנועות הקיבוציות לא נמסר על קיבוץ כלשהו שבו יש חשש להתפרצות המחלה.

בהנחיות שהוציאה ועדת הבריאות הבין־קיבוצית נאמר כי יש לדווח מיד על כל חשש להתפרצות המחלה ללשכות הבריאות האזוריות. משם נמסר כי לא התקבלו שום דיווחים על גילוי נגיפי האיידס, בגליל או עמק הירדן.

נציג רשמי בחוף־השנהב בינואר — אומר שמיר

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר"

"בסוף החודש הבא יהיה לישראל נציג רשמי בחוף השנהב, אחרי שנציג לא־רשמי יושב שם כבר זמן מה", אמר אמש שר החוץ יצחק שמיר.

שר החוץ התארח בפתיחת מועדון חברתי־פוליטי חדש, "הדר", ואת עיקר דבריו ייחד למדיניות החוץ של ישראל, במיוחד למאמציה לחידוש יחסיה הדיפלומטיים עם מדינות אפריקה.

שמיר סיפר, כי המאמצים לחידוש היחסים עם חוף השנהב נמשכו שנים רבות, והתעצמו בתקופתו כשר חוץ. הוא עצמו, אמר, נפגש עם המנהיג הקשיש פעמים, אך הפגישות לא הוליכו לחידוש היחסים כיוון שהמנהיג לא רצה לחדשם יחד עם מדינות אפריקאיות נוספות.

בן־ערובה יהודי הוצא להורג בלבנון

מאת דן אביטן
סופר "דבר" לענייני ערבים

גופתו של היהודי הלבנוני חיים כהן הלאלה, בן 39, בעל אזרחות איראנית, נמצאה שלשום, יממה לאחר שקבוצה שיעית קיצונית המקורבת לארגון "חיזבאללה" הודיעה על הוצאתו להורג.

גופת הלאלה נמצאה מנוקבת במספר כדורים באחד מרחובותיה של מערב ביירות.

רוצחיו הודיעו כי הוציאוהו להורג כנקמה על הפגזת כפרים שיעים מצפון לרצועת הביטחון על ידי חיליו של הגנרל לחד. בהודעה שפירסמה הקבוצה, הנקראת "המדוכאים עלי אדמות", נאמר שאנשיה יוציאו להורג עוד שלושה יהודים לבנונים המוחזקים על ידם בשבי, אם ההפגזות על כפרי השיעים בדרום לבנון לא ייפסקו.

ככל הידוע מחזיקה הקבוצה השיעית הקיצונית בעוד שלושה בני ערובה יהודים:

● יצחק ששון, בן 65, יו"ר הקהילה היהודית בביירות.
● יצחק סראב בן 70;
● אלי סרור בן 42.

בעבר התנו השיעים הקיצונים את שיחרור החטופים היהודים בשיחרור עצירים שיעים המוחזקים במיתקן הכליאה של צד"ל בכפר אל־חיאם בדרום לבנון.

שמיר: לא ניכנע לסחטנות

סופרת "דבר" מוסרת. כי ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אמש, כי ישראל לא תיכנע לעולם לסחטנות מן הסוג של תפיסת בני־ערובה יהודים במדינות בעלות משטרים עוינים לה ולא תיכנס למשא־ומתן לסיפוק תביעותיהן.

לדבריו, מחר עלול ארגון כלשהו בדרום אפריקה או בכל מקום אחר בעולם לחטוף יהודי ולבוא בתביעות לישראל. ככל שעניינו של חיים כהן חללה הוא טרגי, אמר שמיר, אין לו אחריות למדיניותה של מדינת ישראל ואין מדינת ישראל צריכה להיכנע לתכתיבים, כדי שלא יישנו מקרים דומים.

בהקשר זה הזכיר את "הרעיון המטורף והאווילי כאחד, שמישהו הציע, לשחרר יהודים מברית־המועצות תמורת שטחי רמת הגולן".

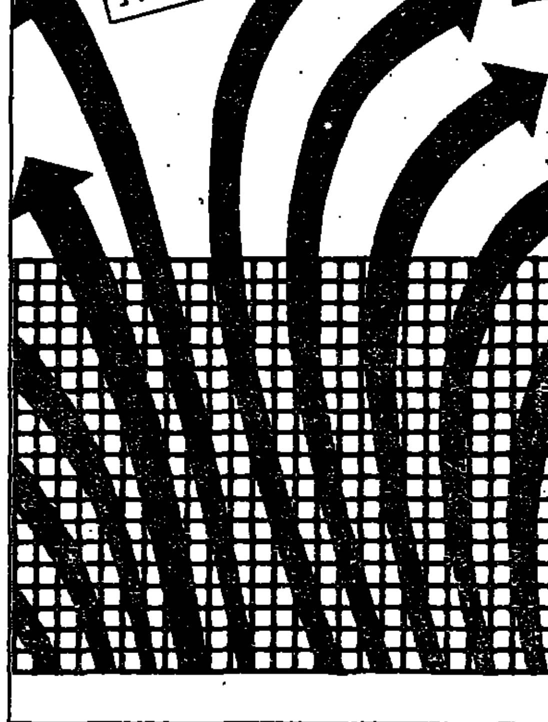

בלוגו־ "ריבית תשואה" בבנק לאומי

חסכון צמוד לשנתיים 5.5% ריבית צמודה

תוכל לקבל את החסכון כבר בתום 14 חודש עם 90% מריבית ה"פריים".

ריבית מצטברת מיום ההפקדה ו־24 חודשים מלאים.

אם תחליט לקבל את כספך כעבור 14 חודש ועד לפני תום שנה וחצי, תקבל ריבית של 90% מריבית הפריים בחישוב ריבית דריבית חודשית.

המבצע לתקופה מוגבלת.

לפרטים נוספים פנה ליועץ ההשקעות בסניפי בנק לאומי בנק איגוד, בנק ערבי־ישראלי ובנק עליה־לאומי והתאם לעצמך השקעה.

בנק לאומי

• חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מחשש לחשיפת השקעות של אמריקאים בארץ

ישראל משהה אישרור האמנה למניעת כפל־מס

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — ישראל משהה זה עשר שנים אישרור אמנה למניעת כפל־מס עם ארה"ב, מחשש לפרסום מידע על השקעות והכנסות של אזרחים אמריקאים בישראל, — כך דיווח ממשל רייגן לקונגרס בתשובה לשאלות ועדת־החוץ של בית־הנבחרים, שפרסמה עתה את הדיווח.

„הממשל להוט לתת תוקף לאמנת 1957", נאמר בדיווח, שלפיה התנה הסינאט את האישור, בהבטחת גישה לוועדות־המיסוי בקונגרס ושל לשכת החשב הכללי שבו בידע, שיחליפו ביניהן שתי המדינות, לפי האמנה. „ברם אם שישראל אינה מוכנה להבנה זו, מחשש שהמידע יתפרסם ברבים", נאמר בדיווח.

לישראל נשלח מזכר, המתאר את האמצעים המשפטיים המנהליים, שנועדו להבטיח את חסיון המידע שיימסר לגורמי הקונגרס, „אך אנו ממשיכים להמתין לתגובה", נאמר עוד בדו"ח. „האמנה נותנת הטבות־מס ישראליות מסויימות לאזרחים אמריקאים, המשקיעים בישראל או מספקים שם שירותים.

בדיווח מובעת דאגה מחודשת מפני „הגליה צפויה של אמריקאים למדינה כלשהי, כדי לחמוק ממיסוי אמריקאי".

לדברי מקורות מוסמכים, אין כל לחץ אמריקאי על ישראל לאשרר את אמנת כפל־המס. האמנה שנויה במחלוקת בישראל: שלטונות המס סבורים, שהנחת־לת שהצמח כמה תהיה שולית בלבד, בצד דרישות והשקעה סבורה, שאישרורה יעודד השקעות, משום הוויתור של המבות נרסות למשקיעים.

הפוליטיזציה במשרדי שרי הליכוד — לדיון ב„עבודה"

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

לשכת מפלגת העבודה תקיים היום דיון על הפוליטיזציה המוגברת במשרדים שבראשם עומדים שרי הליכוד. ראש הממשלה ישתתף בדיון וכן התבקשו ליטול בו חלק שרי „העבודה", שאינם קרובים להשתתף בישיבות לשכת המפלגה.

הסמנות שישמיעו ראשי „המערך" מכוונות מצד אחד נגד הליכוד, אך מצד שני הן מופנות אל שרי „העבודה", שאינם נוהגים סימטריה בעניין.

בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות בשבוע שעבר, הדגים מזכיל העבודה ח"כ עוזי ברעם את התופעה בכמה משרדים. הוא העיר, ששר העבודה והרווחה משה קצב ממנה לעצמו יועצים, העוסקים בתחומי אחריותם את ראשי האגפים במשרד. במשרד החוץ, אמר ח"כ ברעם, מאריך שר החוץ יצחק שמיר את מהר כהונתם של בעלי תפקידים או שהוא יוצר מינויים חדשים, „כדי לחסום את דרכו של שר־החוץ המיועד אחרי הרוטציה".

מזכיל העבודה ציין עוד, כי שר האוצר חותם רק על מינויים של אנשי ליכוד בחברות הממשלתיות ומעכב מינויים של אנשי „העבודה". כן הזכיר, כי היה לשתי המפלגות הגדולות סיכום שבמקום נציב שירות המדינה אברהם נתן „יבוא אדם בלי צבע פוליטי", אך החילופים אינם מתבצעים.

קצב: השיקול הוא טובת העניין

שר העבודה והרווחה משה קצב אמר, בתשובה על שאלת סופרת „דבר" בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות שלשום, כי לא יעשה השוואה בין המינויים שלו למינויים בלשכת ראש הממשלה ולמינויים של השר שחל.

לדבריו, המינויים שלו אינם פוליטיים והשיקול העליון שלו הוא טובת העניין. עם זאת הוסיף, כי „אנשי „חירות" והליכוד אינם פסולים לשום תפקיד", ו„אם מועמד לתפקיד הוא גם בקירוב פוליטית אלי, אני שמח על כך ומעודד זאת".

הרשויות הדרוזיות מפסיקות שביתתן ל־5 ימים — על תנאי

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

„אם בתוך 5 ימים לא נקבל 2 מיליון דולאר לכיסוי הגרעון בגרשיך שביתה, הנגענו לקצה גבול הסבלנות. כמו כל תושב אחר במדינה אנו זכאים לשוויון. מלאו דברים אלה אמר אתמול סלאח טריף ראש המועצה המקומית ג'וליס במסיבת עתונאים, שקיימו בירושלים עשרה ראשי מועצות מקומיות ואזוריות דרוזיות. הדוברים ביקשו להדגיש את היעדר השיווין בין האוכלוסיה הערבית לדרוזית.

העילה לכינוס המסיבה היתה גרעון של שני מליוני דולר המעיק על תקציבן של הרשויות הדרוזיות. אולם מעבר למצוקה התקציבית הקשה ותקציבי פיתוח זעומים, משקפת מדברי ראשי הרשויות מציאות חברתית קשה.

הללו קבלו על הפליה במתן תקציבים „רגילים, ותקציבי פיתוח לרשויות־הדרוזיות. לדבריהם אין בכפרי הדרוזים כל תשתית תעשייתית, ואין תעסוקה לחיילים משוחררים.

ראשי המועצות אף טענו כי מצב הרשויות הדרוזיות, קשה יותר מזה של הרשויות הערביות. ראשי הרשויות גילו כי בעקבות פגישה אותה ערכו עם שר האוצר הוחלט להעביר למועצות הדרוזיות סכום של 260 אלף דולר — הוא מהווה 13 אחוז בלבד מן הגרעון הקיים.

ראשי הרשויות החליטו לסיים אתמול את שביתת האזהרה אותה הם מקיימים זה כמחצית של רצונם, כהגדרתם.

שר הפנים, הרב יצחק פרץ יציע בישיבת הממשלה הקרובה להורים לרשויות המקומיות הדרוזיות סכום של 2 מליון דולר ולרשויות הערביות סכום של 4 מיליון דולר.

הצעה זו גובשה בישיבה שהתקיימה אתמול בלשכת ראש הממשלה בהשתתפות רה"מ צמ, שר הפנים, השר עזר וייצמן, ומשלחת של נציגי הרשויות המקומיות הערביות.

„אין קשר בין נוכחות אש"ף בעמאן לטרור בשטחים"

— כך מציין מרפי בעדותו לבית הנבחרים האמריקאי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — משרד־החוץ האמריקאי מטפקפק בקשר, שבין נוכחות אש"ף ברבת־עמון לבין הגידול בהיקף האלימות והטרור בשטחים. למרות התרבות אש"ף באחריותו להם. לדעת הסטיים דיפרטמנט, קיבל אש"ף את „הרעיון המגולם בהחלטה 242", אך גם אם יקבל במפורש החלטה זו, יהיה עליו להכיר בזכות קיומה של ישראל, קודם שתכיר ארה"ב באש"ף.

בתשובות, ששיגר עוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי לשאלות ועדת־החוץ של בית־הנבחרים שפורסמו עתה, נאמר כי ארה"ב „מגנה את כל צורותיו של הטרור הבין־לאומי ובכלל זה מבצעים של אש"ף. ממשלת ירדן מודעת היטב לעמדתנו זו. צבא ירדן מחזיק בחטיבה, שבה משרתים אך ורק אזרחים ירדניים ממוצא פלשתינאי והכפופה לחלוטין לשיפוט המבצעי של צבא ירדן. ירדן לא התירה לאש"ף לכונן בשטחה בסיסים צבאיים או מחנות אימונים.

„בחודשים האחרונים היו השערות רבות, בדבר הנוכחות המוגברת של אש"ף ברבת־עמון לגבור שכיחות הטרור והאלימות בגדה המערבית. בלא לפרט אחרים, נכון שאש"ף התגאה בכמה מהתקריות שאירעו שם, אך קשה לתצד במלואו את היקף יוזמתם העצמית של פלשתינאים בגדה המערבית, או את פעולתם בתיאום עם אחרים מחוץ לשטחים.

הוגש הדו"ח על הפעלת סוכנים סמויים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

פרקליטות מחוז המרכז, עו"ד עדנה ארבל, הגישה אתמול לפרקליטות המדינה את דו"ח הוועדה בראשותה, שעסקה בהפעלת סוכנים סמויים על ידי המשטרה. כזכור מונתה ועדה לבדיקת ההיבטים השונים הנוגעים להפעלת סוכנים כאלה בקרב סוחרי סמים. זאת, לאחר שהתגלו אי־סדרים ונהלים לא ברורים בעבודת המשטרה.

הדו"ח שהועבר לפרקליטות המדינה חסוי ועל כן לא ניתן היה להשיג פרטים עליו.

דבר

DAVAR دبار

מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

הוצל"-"דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המנויים: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' הלל 38,
טל 241315, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 36, טל 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מיקוד 33104

הודעה לציבור

על הצעה מיוחדת
לרכישת יחידות במחיר מופחת
בסנונית — קרן נאמנות צמודה
בניהול להק — ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

מוצעות בזה לציבור יחידות בסנונית — קרן נאמנות צמודה במחיר יסודי בתקופה מ־30.10.85 עד 30.1.86 כדלקמן:

הזמנות לרכישת היחידות ניתן להגיש באמצעות כל אחד מסניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ובאמצעות חברי הבורסה לני"ע בתל־אביב.

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות הנ"ל.

להק-ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

בפגישה עם מנהלי־תיאטרון מישראל

יבטושנקו רוצה לצפות בישראל בהקרנת סרטו

מאת סופרת „דבר"

משלחת מנהלי התיאטרון מישראל המבקרת בברה"מ, במסגרת פסטיבל התיירות לאמנויות הבמה המתקיים שם, נפגשה לפני יציאתה הערב ללנינגרד ולאחר מכן לריגה, עם המשורר הסובייטי יבגני יבטושנקו.

היתה זאת פגישה לבבית שהתארכה עד השעות הקטנות של הלילה. האורחים סיפרו למארחם על הנושאים שהתיאטרון הישראלי עוסק בהם ועל המחזות שהוא מעלה, ובכלל אלו היצירות שבהן מתקפים היחסים בין יהודים וערבים בארץ. יבטושנקו סיפר על התפתחות התרבות הסובייטית, על ועידת הסופרים הסובייטים שהתקיימה לא מכבר, על סרטים חדשים שהופקו לאחרונה בברה"מ וביניהם סרט המבוסס על מחזה שהוא כתב „גן ילדים". יבטושנקו הביע בהזדמנות זאת משאלה לבקר בישראל ולהיות נוכח בהקרנת הבכורה של סרטו כאן, אם יוקרן בישראל.

מנהלי התיאטרון הישראליים ביקרו במוסקווה בתיאטרון בולשוי ובמוסדות בימה אחרים והתרשמו מהתיאטרון הסובייטי המגוון. הם ביקרו גם בבית ספר לדראמה ובאתרים היסטוריים.

„סייסמיקה" מתפרקת; בוזבזו 11.3 מיליון ד'

דירקטוריון חברת הנפט „סייסמיקה" החליט אמש להמליץ על פירוק החברה כפני בעלי מניותיה.

הצעד נוקט לאחר שמכירת האגרגיה שלל את זכיונות קידוח הנפט של החברה כשום שוו לא הצליחה לגייס את הכספים להם התחייבה.

מנהלי „סייסמיקה" טוענים כי עם הפירוק יירד לטמיון סכום של 11.3 מיליון דולר שהושקע בחיפושי נפט. נציין כי „סייסמיקה" חייבת כ־2.4 מיליון דולר לחברה הממשלתית הנ"ל וכ־200 אלף דולר לחברת „לפידות".

ערפאת חולה

(סוף מעמוד 1)

מחלה קשה וכי מטפלים בו רופאים סובייטים. כן מסרו המקורות כי נשקלת האפשרות להצביר את ערפאת לטיפול רפואי בברה"מ, לאחר שדחה הזמנה ירדנית לקבל טיפול רפואי ברבת עמון. הזמנה זו נמסרה לערפאת על ידי סגן ראש ממשלת ירדן שביקרו לאחרונה בתוניסיה. ככל הידוע מחלתו של ערפאת אינה קשה. היא נובעת כנראה מתחושות מדיני הנהגת אש"ף שנערכו בחודש שעבר בבגדאד.

יש הטוענים שמחלתו נובעת גם מסיבות פסיכולוגיות — מרתיעתו לקיים את ביקורו המתוכנן בירדן, ביודעו שאין ביכולתו לבשר למלך חוסיין על שינוי כלשהו בעמדת אש"ף כלפי החלטות 242 ו־338.

הבהרות מובארק נתקבלו בשביעות רצון

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

במשרד ראש־הממשלה מרוצים מן ההבהרות שהתקבלו אתמול בכתב מנשיא מצרים חוסני מובארק במגע לשיפור היחסים בין שתי המדינות. אך עם זאת יהיה צורך בהבהרות נוספות. ע"פ לאחר קבלתן יובא הנושא לישיבת הקבינט במטרה להביא להכרעה שתאפשר למצוא פתרון למחלוקת על טאבה, להחזרת השגריר לישראל ולנירמול היחסים בין שתי המדינות. מן האיגרת של הנשיא מובארק עולה כי אין עדיין הסכמה מצרית למפגש פיסגה בין שני המנהיגים והדו שיח הפוליטי ביניהם, לא ניקבע מועד מדוייק לשובו של השגריר המצרי וכן לא הובהרה הגישה לאיזור שתינתן לצד שיפסיד, אם וכאשר תיעבר סוגיית טאבה לבוררות בין־לאומית.

מקורבי של ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר הדגישו אמש כי אין שינוי בעמדתו, ויש צורך לדעת שמיר בהבהרות בכתב בורורות ומדוייקות.

העיר תל־אביב היא הזוכה בין הערים הגדולות בתחרות הבטיחות בין הערים לשנת 1985, אותה מקיים המינהל לבטיחות בדרכים והיא תזכה בפרס הראשון בסך 20 מיליון שקל, שיוקדש לפעולות בטיחות. נשיא המדינה ושר התחבורה יעניקו בחודש הבא את הפרסים ל־12 ערים זוכות.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אשלו	6—2—	מעונן
אמסטרדם	10—4	מעונן
ב. איירס	31—21	בהיר
הלסינקי	15—4—	בהיר
הונג קונג	16—10	בהיר
וינה	11—10	מעונן
דבלין	2—3	מעונן
טוקיו	8—0	בהיר
טורונטו	7—4—	שלג
יוהנסבורג	25—13	מעונן
לונדון	12—9	מעונן
ליסבון	15—6	בהיר
מאדריד	13—2	בהיר
מונטריאול	7—6—	שלג
ניו יורק	5—1	מעונן
סאו פאולו	20—15	מעונן
פאריס	9—7	מעונן
פרנקפורט	11—7	מעונן
ציריך	4—1	מעונן
ריו דה ז'נרו	34—23	בהיר
שטוקהולם	6—3—	מעונן
שיקאגו	11—5—	מעונן

swissair

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה
בשימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה, כי הוגשה בקשה להתיר על מגרש 75 א/ב בגוש 7603 שכונת בנה ביתך הקלות כלהלן: 10% בקוי בניין צדדיים, 10% בקו בניין אחורי, 4% מאחוזי הבניה לשתי יחידות דיור, שינוי גובה הבניין — 8.5 מ' במקום 8.0 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל. ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות לכתב היתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

השתתפותנו באבלו הכבד של חברנו
אליהו בן־בסט
יו"ר מקהלת צדיקוב
עם פטירת רעייתו
חבצלת ז"ל

מועצת פועלי תל־אביב—יפו
וחבר העובדים
הנהלת מקהלת צדיקוב
וחברי המקהלה

שרון מנמק יבוא הפלדה בכוונה להוזיל המחיר המקומי

ח"כ רן כהן: הדבר לא היה ולא נברא ● ח"כ חייקה גרוסמן: מקבלי הרשיונות מקורבי השר ● שרון מכחיש ● גרוסמן פונה ליועץ המשפטי

מאת מיכה צימוקי

שר המסחר והתעשיה אריאל שרון אמר כי אין כל קרבה בין מקבלי הרשיונות ליבוא פלדה לבינו, כפי שהתפרסם בעתונות.

בהשיבו על שאילתה במליאה בעניין זה של ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמר שרון, כי משרדו התיר להתיר, באופן מבוקר ונסיוני, יבוא ברזל בכמות קטנה, „על מנת לבדוק את השפעת היבוא על כוח תשומות הבניה". לדבריו כתן הרישיונות הותנה בכך, שמחיר המכירה של הברזל המיובא בארץ יהיה נמוך ב־25% אחוז לפחות ממחיר הברזל בתוצרת מקומית. דבר זה יתרום להורדת מחירי התשומות בענף הבניה.

רן כהן (רצ) ביקש בשאילתא נוספת להסב את תשומת לבו של השר שרון לסתירה כחולשת בין עדותה של אחת היבואניות, שאמרה כי אינה מבינה דבר בברזל. לדברי כהן, קיימות שמועות לכך, שהיא הצביעה את הרישיון שלה תמורת כמיר סמלי של רווח באה למישהו אחר. כהן שאל את השר: „לשם מה היית צריך את ההדגמה הזאת לייבא ברזל כמאיל; כדי להשפיע על מחיר השוק בישראל? הדבר לא היה ולא נברא. אתה יכול לקבוע את מחירי הברזל עם יבוא ובלי יבוא, כרצונך".

בעקבות התמקות שר המסחר והתעשיה מבתן תשובות ברורות לשאילתה בעיים, החליטה ח"כ חייקה גרוסמן לפנות ליועץ המשפטי לחקירת כשרות השיקולים שהביאו לכתן רשיונות היבוא לברזל, שניתנו לאחרונה.

בפנייתה ליועץ המשפטי מציינת ח"כ גרוסמן, כי מקבלי הרשיונות הם חברים בתנועת החרות ומקורבים לשר וכל הטענות שהיבוא נועד להביא לירידת מחירים חסרות כל בסיס במציאות כשום שאת מחירי הברזל בארץ קובע משרד המסחר והתעשיה. משום כך יש מקום לחקירה שבא יש שיקולים זרים במתן הרשיון.

סערה רוחות סביב מדיניות השיכון

סערת רוחות התחוללה אתמול בעת הדיון במליאה על מדיניות משרד המסחר והתעשיה באזרי הפיתוח.

בניגוד למוסכם, החליט השר המשיב אריאל שרון להמליץ להדיח את הצעתו לסדר של ח"כ יצחק פרץ (מפד"ל) בעניין זה. שרון תירץ זאת בכך שדברי פרץ היו כלולים השמצות פוליטיות, ולכן ביקש להעביר נושא זה להצבה כפי שהוסכם בקואליציה, יש לסירו.

כהקרעין פרצה מהומה כשחברים מסיעות הליכוד לעבר המערך ולהיפך. חברי המערך כעסו על חברי הליכוד וראו בכך לבטוף עלה ח"כ אהרון הפרת אמון הקואליציונית. אם לדחוק וביקש להעבירו לוועדה כדי לברר נתנים נוספים על אזרי הפיתוח. לאחר שוך המהומה הועבר הנושא לוועדה.

בדבריו תשובתו אמר שרון כי ההוא הוא בהקמת 130 מפעלים באזרי הפיתוח. 156 מיליון דולר הושקעו לצורך זה באזור הצפון ו־116 מיליון דולר באיזור הדרום. תוספת המועסקים על ידי כך באזורי הדרום תהיה 2,200 מקומות עבודה ואילו באיזור הדרום יוצרו 1,700 מקומות עבודה. שרון אמר עוד כי מאז החל בתפקידו כשר המסחר והתעשיה לא החל להמריץ משקיעים בארץ ובחו"ל להשקיע בבפעלי תעשיה בערי הפיתוח.

מזכירות „חרות" תפסוק היום אם לדחות הוועידה

מאת סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ועדת הבחירות של „חירות" לא הצליחה אתמול לגבש המלצה על דחיית ועידת המפלגה ולכן תפסוק בסוגיה זו מזכירות „חירות", המתכנסת היום אחרי הצהריים. את ההצעה יביא לישיבת המזכירות עו"ד אלתנן ויניצקי, יו"ר ועדת הבחירות.

כזכור, המליץ בתחילת השבוע יו"ר ועדת הבחירות על דחיית הוועידה, שנועצה להיפתח ב־16 בפברואר 1966, בכמה חודשים, שכן הזמן שנותר עד אז לא יאפשר לה לטפל בכל הערעורים והצדדים הטכניים הקשורים בהיערכות לקראתה.

כיוון שהצעתו עוררה מחלוקת רבה בוועדה עצמה החלט לקיים אתמול דיון נוסף קודם שתתקבל החלטה. ביניהם גברה בהתנגדות החירות הקילות המתנגדים לדחיית הוועידה, ואלה השפיעו על חבריה להמליץ את קבלת ההחלטה על מזכירות התנועה.

חבר ארגון הטרור היהודי בערעורו בביהמ"ש העליון

אקדיש כל חיי להסביר שאסור לעשות המעשים שעשיתי

(ע). — „הבנתי את המעות שמעיתי. אני חייב להודות שאני אוהב את המדינה ומשרתה ומכיר את חוקי המדינה. הייתי בטוח שמעשי הם למובת המדינה" — אמר אתמול בבית המשפט העליון אחד מנאשמי ארגון הטרור היהודי, ברק ניר, בעת הדיון המשפטי בערעור המדינה נגד קולת העונשים של המישה אנשי ארגון המחתרת, והערעור הנגדי של הנאשם החמישה, הן על ההרשעה והן על חומרת העונש.

מקרה נדיר הוא שניתן לנאשם, המערער בבית המשפט העליון, להשמיע את דבריו. ניר עמד על דוכן הנאשמים כשידו האחת על ספר תנ"ך ואמר: „המעשים שעשיתי נעשו בדחק גדול, מתוך מצוקה נפשית גדולה. ראיתי רצח שהיה. לא ניתן לדון אדם בשעת כעסו. נגררתי, כי הייתי צעיר. היום אני רואה את המעות".

ניר הוסיף כי יקדיש את כל חייו, עם צאתו מבית הסוהר, כדי להסביר שאסור לעשות מעשים שעשה. „גם אם מדיניות המדינה אינה לרוח הציבור, אין זו סיבה לקחת את החוק בידיים. חייבים אורך־רוח ותפתה, כי למדינה עקרונות גבוהים מאשר לאדם אחד".

עו"ד רותם, שייצג את ניר, אמר לבית המשפט כי יש להקל בעונשו, משום שניר נגרר למעשים שעשה. המעיד מגן רק באשר לחומרת הענישה של ניר. הוא השווה את עונשו של ניר, שהורשע בכך כי היה המוג שהוביל את מבצעי הרצח במכללה האיסלאמית ונידון לשש שנות מאסר, לעונשם של יצחק גנירם, שנידון לשבע שנות מאסר. הוא אמר כי לו היו מצרפים העונשים המגיעים לגנירם על מכלול המעשים שעשה, היו מגיעים ל־88 שנים ואילו היו מצרפים את המעשים שהורשע בהם ניר, היו מגיעים ל־59 שנים. בשל עובדה זו יש להקטין את עונשו של ברק ניר.

בית המשפט העליון דחה למחר עד מאוחר יותר את המשך הדיון המשפטי בעניינם של ראשי ארגון הטרור. אחד הסניגורים, עו"ד דן אבי יצחק, ביקש כבית המשפט לערוך את הדיון בהקדם שהנאשמים, שענייניהם עדיין תלוי ועומד בבית משפט, אינם זוכים לתנאים בכלא, כגון שיקום, וגם יכולים לפנות בבקשה לנשיא המדינה לחנינה.

מיליארד ד' — היקף הפעילות של קרן „מקפת" השנה

הצטרפו עובדי „סאיטקס", „בזק", „י.ב.מ."

מאת יוסף גולן, סופר „דבר"

היקף הפעילות של קרן הפנסיה „מקפת" מיסודה של ההסתדרות הפקידים היה השנה כמיליארד דולאר, נמסר אתמול בישיבת מועצת הקרן בראשות אליהו רייף ובאסיפה הכללית שנערכה לאחר מכן, שבחרה במועצה חדשה בת 71 חבר. ליו"ר המועצה נבחר מחדש רייף.

מנכ"ל הקרן, יצחק שילון מסר כי מספר חשבונות החברים הגיעו בסוף שנה זו ל־140,080 לעומת 107,000 לפני שנתיים. הוא הוסיף, כי גדלה התודעה בקרב ציבורי העובדים לצורך בביטוח פנסיה מקיפה; עובדה, כי גם עובדים המועסקים על פי הסכם מיוחד הגיעו למסקנה, שצריך להצטרף לקרן פנסיה; כך נהגו 1000 עובדי „סאיטקס", עובדי י.ב.מ. וקבוצות עובדים נוספות מסוג זה עומדים לצטרף ל„מקפת". כן הצטרפו 8000 עובדי „בזק". עובדי „בזק" יהוו עתה הציבור הגדול ביותר במסגרת „מקפת".

כן מסר שילון, כי השנה הגיע מספר הפנסיונרים של „מקפת" לכ־9200, הפנסיה ששולמה להם הסתכמה ב־33 מיליארד שקל, לעומת 28.7 מיליארד שקל ששולמו ל־7,300 גימלאים ב־1983. הקרן משקיעה כ־31 אחוז מדמי התגמולים ו־68 אחוז היא משמש לתשלומי פנסיה.

יו"ר ועדת הביקורת, דמי פרידמן, מסר, כי הביקורות מצאה שהמצב האקטוארי של הקרן מאוזן.

רייף הודיע על תוכנית עבודה להרחבת השורות של הקרן, בציינו כי האבטלה משפיעה לרעה על קרנות הפנסיה. הוא שיבח את חבר העובדים של „מקפת" ואמר כי יהיה צורך לקיים בתחום השכר וההוצאות המקצועית.

המכונה על הכנסות המדינה קיבל סיכום של דו"ח־פעילות בתחום ביקורת ניהול הספרים שקיימה נציבות מס ההכנסה בין התאריכים 21 בנובמבר ו־27 בנובמבר. מן הדו"ח התברר כי מתוך 2587 בקורות שנערכו נתפסו בהעלמת הכנסות 334 נישומים אשר לא דיווחו על עסקתיהם.

השדולה הדתית

(סוף מעמוד 1)

המערך להתיר חופש הצבעה על עיוות דברים שנאמרו בלשכת ראש הממשלה בתחילת השבוע.

בפגישה עם חברי סיעת המפד"ל, שבה השתתף גם אישים מן המערך, העלה ח"כ אבנר שאקי את נושא „מהו יהודי" כיוזמה אישית, אף שבסיעת המפד"ל הולם שהנושא לא ייזול במסגרת הנושאים שהמפד"ל באה לדבר עליהם. כשקבל ח"כ „שאקי", בהתרגשות, באוזני ח"כ עוזי ברעם, מזכיל מפלגת העבודה, מדוע הוא מתנגד להופש הצבעה, השיב לו ח"כ ברעם: „למה אתה תובע מאיתנו חופש הצבעה? לליכוד אתה מוכן להתיר חופש הצבעה?"

שרי הליכוד דנו בישיבתם אתמול בלשכת של שר החוץ יצחק שמיר בנושא ההצבעה שלא הייתה הדגישו, כי עליהם לראות שמפלגתם תחזק את עמידתה לצד המפלגות הדתיות בכל הנושאים, גם בנושא זה „מיהו יהודי".

במלאות שנה לפטירת יקירתנו
מלכה זיפרמן ז"ל
נעלה לקברה ונתיחד עם זכרה
ביום ראשון י"ז בטבת תשמ"ו 29.12.85 בשעה 3.30
אחה"צ בבית העלמין כפר סמיר חיפה.
אוטובוס יעמוד לרשות המשתתפים מרחוב מבצע קדש (טז) 19 קרית חיים, בשעה 2.45 אחה"צ.
המשפחה

למשפחה וקבוץ יגור
אתכם באבלכם הכבד במות חברנו
שלום פרידמן ז"ל
ממניחי היסוד בענף המטעים בארץ
מזכירות
ארגון מגדלי פירות

בשלושים לפטירת חברנו
יהודה אורן ז"ל
נעלה לקברו ביום א', י"ז בטבת תשמ"ו, 29.12.85
בשעה 15.00.
מתכנסים במועדון בשעה 14.30.
המשפחה
ובית שדה נחום

לדוד מירסקי (פוצי) לבני ביתו
ולקבוץ יפעת
אתכם בצערכם במות
האב
חבריך וידידיך במפעלי העמק

ביום ג', י"ט בטבת תשמ"ו, 31.12.85, בשעה 15.30
נעלה לקברה של
נאוה שלנו ז"ל
שנקטלה בתאונת דרכים באביב קיץ.
משפחת אבנרי
בית החותרים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
שרגא יצחקי
(גרייצר) ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול, יום רביעי, י"ב טבת תשמ"ו 25.12.85 בקבוץ רמת הכובש.
המשפחה
ובית רמת הכובש

אנשים · אנשים · אנשים

תפקיד קשה

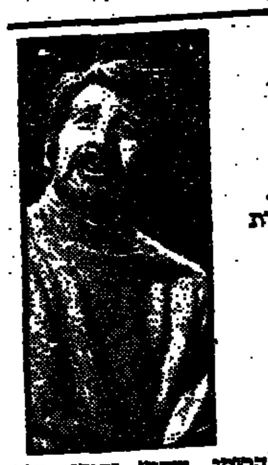

רשת הטלוויזיה אייבי.סי. תפיק סידרה טלוויזיונית מספרו של הרמן ווק, „מלחמה וזכרון". מדובר ב־27 שעות שידור: תשעה פרקים בני שלוש שעות כל אחד. חיים טופול (בתמונה) יגלם בסידרה את התפקיד של שבוי המלחמה הרוסי, שהוא יהודי, מיד כשיגמור את שירות המילואים שלו ב־ארץ ייצא להסרטה בת שבועיים בפולין, ולהמשך בן שבועיים ביוגוסלביה. זוהי התחלה. אחר כך, בחודש מאי, יוסרטו עוד שבועיים בפולין ועוד שבועיים ביוגוסלביה. התפקיד לא קל מבחינה נפשית, אבל אייבי.סי. יודעים במי בחרו. בהצלחה.

החלטות ברגליים

ההחלטות של ועדת־המשנה להתיישבות, אחת מ־19 הוועדות המבינות את ועידת מפלגת העבודה, ייכתבו לא רק בידיים אלא גם ברגליים. יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם (קצלה) כץ־עוז (בתמונה), משוכנע שרבים מחברי הוועדה ושלו אינם יודעים במה מדובר כשהדיון נוגע לאז־ורי ההתיישבות בכל רחבי ארץ ישראל ולכן יום סיורים בשטח, שהראשון בהם, למשך יומיים, מתחיל הבוקר, בעיקר באזורי יהודה ושומרון. 35 מבין כ־60 חברי הו־ועדה יעלו על אוטובוס ויבקרו בישובים השונים, ובהם ייפגשו גם ראשיהם ועם אישים ממפלגת העבודה. באריאל, למשל, יקבלו סקירה הן מפי ראש המועצה נחמן רון והן מפי ח"כ חיים רמון. בארוחת, שבה ילונו הלילה, יקבלו ל־ארוחת בוקר סקירה מפי ראש הממש־לה שמעון פרס על ההתיישבות והפרי־שתה. ובספר עציון ירצה בפניהם השר עזר וייצמן על „קתרונות ״מיניים. הקיבוץ בן היומיים יסתיים, יש לציין, לפני כניסת השבת. בחודשים ינואר, פברואר מתוכננים שני סיורים נוספים: לרצועת עזה, אזור קטיף וחבל שלום; ולצפון השומרון והגולן.

עליזה וולך

סיבה לדחייה

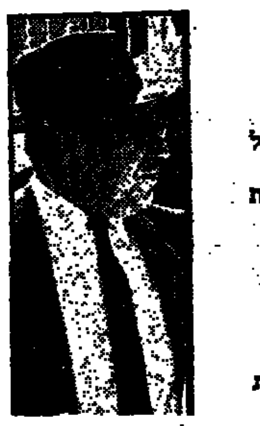

בפגישה של חברי מפלגת העבודה, האחראים לקשר עם המפד"ל, עם נציגי המפד"ל בלשכת ראש הממשלה בתחילת השבוע, הבהיר שמעון פרס, כי לא יוקרב בנושא בניית המרכז המורמוני בהר הצופים עד שיתקבלו מסקנות ועדת השרים לעניין זה. באותה פגישה הציע פרס לשר הדתות ד"ר יוסף בורג (בתמונה) לעמוד בראש הוועדה, ואחרי שנעתר ד"ר בורג שאל ראש הממשלה אם הוא מעוניין ש־יקצבו לוועדה את תקופת הזמן שבה יהיה עליה להגיש את המלצותיה. ד"ר בורג לא איבד את חוש־ההומור שלו והשיב, כי מוטב שלא יגבילוהו בזמן וכך יוכל להמשיך ולכהן כשר גם אחרי חודש יוני 1986, על אף התחייבותו לפרוש בו.

עליזה וולך

נחת רוח

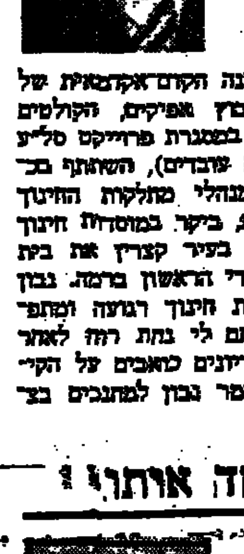

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון (בתמונה), יצא השבוע, לשני ימי סיורים בעמק הירדן וברמת הגולן. בטרם יצא לצפון היו השר ועוזריו הבכירים שקועים ימים (ולילות) בדיונים על תקציב המשרד.

השר ביקר במכינה הקדם־אקדמאית של צמח, הירדן ובקיבוץ אפיקים, הקולטים חיילים משוחררים במסגרת פרוייקט סליע (סטודנטים למעים עובדים), השתתף בכ־נס הארצי של מנהלי מחלקות החינוך ברשויות המקומיות, ביקר במוסדות חינוך ברמת הגולן וחנך בעיר קצרין את בית הספר המקיף האזורי הראשון ברמה. נבון מצא בצפון מערכת חינוך רגועה ומתפ־קדת היטב. „גרמתם לי נחת רוח לאחר ימים ולילות של דיונים כואבים על הקי־צוצים בתקציב", אמר נבון למחנכים בצ־פון.

קשה לשחד אותי!

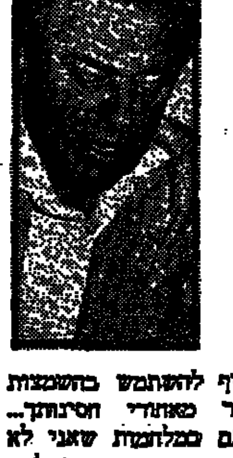

ראש עיריית ירושלים טדי קולק (בתמונה) הגיב אתמול בחריפות על דברי ח"כ חיים דרוקמן (מתחשה) שהאשים שלשום בכנסת כי המורמונים נתנו „שוחד" בסך מיליון דולר ל„קרן ירושלים".

במכתב ששיגר קולק לדרוקמן כתב: „אתה מעדיף להשתמש בהשמצות מכוערות ולהסתתר מאחורי חסינותך... רציתי להאמין שגם במלחמות שאני לא רואה בהן כל צידוק, מנסים חיבים לש־מור על כבודה של הכנסת ועל כבוד התפקיד שהם ממלאים כנבחרים".

יצוין כי המורמונים תרמו סכום של מיליון דולר לפני שנים אחדות עבור קניית קרקע שהיתה בבעלות קאתולית מסביב לחומות העיר העתיקה ולייעדה לפארק לאומי. האשמות על שוחד, כב־יכול, שקיבלה „קרן ירושלים" מן המור־מונים כבר נשמעו בעבר, אך הופרכו על ידי ראש העיר, שהבהיר כי לסכום שנת־רם לא היה כל קשר לבניית הקאמפוס המורמוני בהר הצופים. בשעת מישיבת מועצת העיר לפני חודשים מספר התבטא קולק ואמר כי אותו לא משחדים במיליון דולר.

יהודי באשקלון

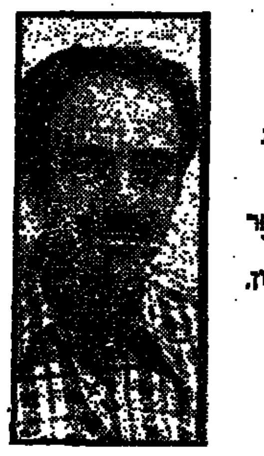

שר הקליטה יעקב צור (בתמונה) סייר אתמול במסגרות העוסקות בקליטת עולי אתיופיה בדרום. בעת שביקר בבית הספר הממלכתי דתי „עוזיאל" באשקלון, נקרא לכנסת לקראת ההצבעה בשאלת מיהו יהודי. כרבע מתלמידי עוזיאל הם ילדים מאתיופיה וכין היתר נכחו אתמול במקום גם הוריהם.

השר אמר להם כי מזל שביום השנה למבצע משה, שהעלה אותם ארצה, הוא צריך לנסוע לירושלים בעיצומו של מפגש עם ילדים מבני כל העדות, בכדי להחליט שם מיהו יהודי, שאלה שבמשך דורות לא היתה על הפרק, כשיהודי היה מי שחי כיהודי, חש עצמו ככזה והתיר לעלות ל־ארץ.

דני צדקוני

מזל טוב ועד 120: לחיה סלתצקי, שהיא גם אמו של מאיר עמית, מלאו 90 שנה. בזכות 60 שנות פעילותה הציבורית, ערכה נעמ"ת אתמול בתל־אביב ישיבה מיוחדת לכבודה. בצילום: מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת, מגישה לה שי — מטפחת משי ועליה סמל נעמ"ת.

נותרה רק השאלה בכמה קולות היה התיקון למי־יהודי נופל אילו הוגש

קבוצה של חרדים במסדרונות הכנסת.

צילום רחמים ישראלי

השדולה הדתית נסוגה אתמול ברגע האחרון מהע־לאת הצעת התיקון ל„חוק השבות" מסיבה אחת בלבד — לא הסתמן כל סיכוי לגיבוש רוב בעד התיקון לחוק.

יש הבדלי גירסאות בין מחשבי הקולות. לדעת הש־דולה החב"דית, הבולדוזר החוץ־פרלמנטרי הדוחף את הנושא של „מי יהודי", היה הפרש של קול אחד בלבד למתנגדי התיקון (56:57) 2. מנין הם הגיעו לתוצאה זאת? אנשי חב"ד מסרבים לענות.

לעומת זאת, סבירה יותר ההערכה שרווחה בין מחשבי הקולות בסיעות השונות, שלו היתה הצעת החוק מגיעה להצבעה — וכל חברי הכנסת היו מצביעים נגדה ר־45 היו מצביעים בעדה והצעת החוק היתה נופלת. לפי חישוב זה, הליכוד לא יכול היה לספק לשדולה הדתית אלא 34 מתוך 38 קולות „בטוחים" שהוא התחייב להעמיד לרשותה.

רוב מתנגדי התיקון לחוק השבות בליכוד הם בקרב החטיבה הליברלית, אך אתמול היו סימנים ברורים לכך שלפחות שני חברי „חירות" היו מוצאים דרך להיעלם מאולם המליאה בשעת ההצבעה.

לא היתה זאת, אם כן, הפתעה כל כך גדולה שלא התגבש רוב בעד התיקון המוצע ואיש גם לא הופתע יותר מדי שמסיבה זאת העדיפה השדולה הדתית לרדת לפי שעה מהיוזמה הזאת. בקרב השדולה הדתית יש גורמים כמו המפד"ל שמזה זמן כבר טוענים כי אין טעם להעלות הצעת חוק בנושא דת אלא אם מובטח לה רוב.

אתמול לקראת הצהריים כבר נדחתה השדולה הח־ב"דית לעמדת מיעוט בקרב השדולה הדתית שכמה מ־חבריה החלו להרהר הרהור שני בתבונתו של מהלך פרלמנטרי שיביא שוב לכשלון.

אבל כדי לרדת מן העץ הזה, ולו גם זמנית, דרוש היה סולם. הסולם הזה נמצא אבל מאוחר, וכמו בחלום יעקב, זה היה סולם שהפירודשים עליו מרבים מהש־לבים שיש לו.

סיפור המעשה מתחיל בשיחה באחת מפינות משכן הכנסת בין ח"כ אליהו שפייזר לבין יו"ר סיעת המערך רפי אדרי ומזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם. שפייזר טען בתום שבענין מצפוני כזה צריך המערך להעניק חופש הצבעה. (שפייזר, אגב, אינו יחיד בדעה זאת. גם חברי הכנסת נחמיאס, אפרים שלום ואחרים סבורים כך).

לשיחה הזאת צורת מהצד ראש השדולה החב"דית הרב שמואל חפר שפנה לאדרי וביקש שיינתן חופש הצבעה לסיעת המערך. מכאן ואילך, הגירסאות פונות כל אחת לכיוון אחר. החב"דניקים טוענים שרפי אדרי אמר: „אם תשיגו לי התחייבות בכתב מהליכוד שהם נותנים חופש הצבעה, אני מוכן לשקול כינוס סיעת המערך לדון בכך".

הרב חפר אומר כי פנה ליו"ר סיעת הליכוד ח"כ חיים קופמן וזה אישר לו שאמנם כך יהיה.

על סמך זה כינס הרב חפר (שאגב, אינו חבר כנ־סת) את השדולה הדתית ושם הוחלט כי נוכח הסיכוי שנפתח לחופש הצבעה בשתי הסיעות הגדולות — יבקשו יוזמי התיקון לחוק השבות מיו"ר הכנסת לדחות את הדיון למועד אחר. שלושה ח"כים דתיים (שאקי, דרוק־מן ורדיגר) מיהרו ללשכת היו"ר ושטחו בפניו את הבקשה לדחות את הדיון. כיוון שבאותה שעה ממש ישב בלשכת היו"ר גם מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, שוב התחדש ה„משא ומתן" בענין חופש הצבעה. לטענת השדולה החב"דית־ברעם אמר שהוא מסכים ל־דון בחופש הצבעה אבל רק אם הדיון יתקיים בו ביום.

הליכוד הסכים, אבל אחר כך אמר ברעם: „כבר מאוחר. שיחזרנו כמה ח"כים שלנו שיצאו מהבנין".

„אנחנו מרגישים מאוכזבים ומרומים". אמר לנו אחר כך הרב חפר.

עוזי ברעם ורפי אדרי מכחישים את הסיפור כולו. ח"כ אדרי אומר כי לא התנהל מו"מ על דחיית הדיון. להיפך, אנחנו היינו בעד דיון והצבעה בו ביום כדי לנקות את השולחן וכדי שתיפסק המהומה. הליכוד לא התחייב בכתב לחופש הצבעה ומכל מקום — סיעת המערך איננה מוסמכת כלל להחליט על חופש הצבעה.

זה נכון. ועידת מפלגת העבודה, החליטה בזמנו כי המפלגה מחוייבת בהתנגדות לתיקון „חוק השבות". רק מרכז המפלגה או ועידת המפלגה מוסמכים לשנות החל־טה זאת. ספק רב גם אם סיעת הליכוד, מוסמכת להחל־יט על חופש הצבעה ולא מוסדות הליכוד.

זה היה הסולם המזור שבו השתמשה השדולה הד־תית כדי לרדת מהיוזמה לתיקון „מי יהודי". מה עכשיו?

כבר בפגישה עם נציגי השדולה הדתית בלשכתו הו־דיע יו"ר הכנסת שלמה הלל כי לא ייתכן שיוזמי התיקון יופיעו פתאום ויתבעו להעלות את הצעת התיקון לדיון ולהצבעה מהיום למחר. „אני אדרוש הוראה של לפ־חות שלושה שבועות".

יו"ר הכנסת חזר על הדברים אלה במליאת הכנסת וגם הודיע כי יבוא לוועדת הכנסת בהצעה לשנות את התקנון כך שמי שיבקש להחזיר הצעת־חוק פרטית שלו — ייאלץ להודיע על בקשתו לדון באותה הצעה לפחות שלושה שבועות מראש.

הלל סבור שהכנסת איננה יכולה להיות בצילה של „חרב מתהפכת" ולהרשות ליוזמי הצעת חוק כלשהי לטמון מארב לכנסת, נושא ה„אמבוש" יורד, איפוא, מהפרק.

מתנגדי התיקון לחוק „מי יהודי" צריכים להצטער על מה שקרה אתמול יותר מהדתיים, משום שאילו הצעת התיקון היתה מובאת להצבעה אתמול — היא היתה נו־פלת, „ותשקוט הארץ שישה חודשים" (שכן, אסור להע־לות שוב הצעת חוק שנפלה בהצבעה לפני אשר ששה חודשים).

עכשיו ברור שהמאבק יימשך. הנושא לא ירד מהפרק. הלחצים לחופש הצבעה יימשכו. לטרות ששאל מזה אתמול והודיע אמש מפורשות שלאור הגירסה המטולפת של הש־דולה החב"דית — שאין לה כל מעמד בכנסת, כדב־ריו — הוא אינו רואה כלל מקום לדון בחופש הצבעה. „אנחנו מדברים עם מפלגות, לא עם שדולות" — סיכם אדרי.

ב-מטמון עדיף למתמיד

6% ריבית צמודה לשנה כבר אחרי שנתיים

עכשיו תוכל לקבל ריבית שנתית מוגדלת בשיעור 6%, כבר אחרי שנתיים, המובטחת ל־7 שנים. בשנה השמינית לחסכון תקבל ריבית צמודה גבוהה עוד יותר בשיעור 7%.

פיצוי מדד מלא עבור חודש משיכת כספי החסכון

תהנה ממענק בשיעור עליית מדד חודש המשיכה, אם תמשוך את כספי החסכון בתום שנתיים ומדי כל 6 חודשים לאחר מכן.

ריבית גבוהה גם במהלך השנתיים הראשונות לחסכון

ניתן לקבל 75% מריבית ח.ח.ד יציגה כבר במהלך השנה הראשונה, ו־85% עבור השנה השנייה.

מסלול מיוחד
מענק נוסף בגובה מדד חודש הפקדת הכספים
ר־5% ריבית לשנה כבר אחרי שנתיים ההולכת וגדלה עד 7% בשנה השמינית.

התכנית לתקופה מוגבלת בלבד

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים

אבנח קרמון שפירו נשק

פנסיה ממלכתית תבטיח קיום הוגן לגימלאי — אומר קצב

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר"

שר העבודה והרווחה משה קצב, הניח אתמול על שולחן הממשלה את הצעת החוק בדבר הנהגת פנסיה ממלכתית.

ההצעה מחייבת רפורמה במערכת הפנסיה ע"פ כמה עקרונות, ובהם חובת ביטוח מקיף לכל שכיר ועצמאי במדינה.

כן ייקבעו כללים אחידים לגבי החובות והזכויות לכל המבוטחים ביחס להכנסה המבוטחת, שעורי צבירת הזכויות ושיטת העדכון השוטף.

עיקרי השינויים יהיו: הצמדת קצבאות אלה על רמה מינימלית לקיום מבלי להזדקק למערכת התמיכות משלי־מה. כוצע שרמה זו תעמוד על 20 אחוז מהשכר הממוצע לכל תושב בשיר ר־25 אחוז לבודד.

קצב מדגיש כי התכנית המוצעת מיועדת להבטיח קיום הוגן של כל גימלאי מדינת ישראל ברמה סבירה יחסית לרמת החיים שהוא קיים בשנות עבודתו.

להערכת משרד העבודה והרווחה השינויים הללו יק־טינו את הפרשי המפבידים למערכת הפנסיה בכ־5 אחו־זים המהווים 500 מיליון דולר לשנה.

ההסבר להתקפות על ארה"ב וישראל

מרפי: למובארק אין שליטה הדוקה על העתונות

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — לנשיא מובארק אין שליטה הדוקה כבעבר בעיתונות המצרית ומכאן הופעתם של מאמרים ביקורתיים על ישראל ועל ארה"ב — זו דעתו של עוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי. בתשובה בכתב לשאלות ועדת החוץ של בית הנבחרים על ההתייחסות לישראל ולארה"ב „בעיתונות שבשליטת הממשלה ב־מצרים", אמר מרפי, לפי מסמך שהפיצה הוועדה עתה: „הנשיא מובארק פעל להרפיית המגבלות הממשלתיות על העיתונות ולפיכך חדלה הממשלה מפיקוח יומיומי על היומונים הרשמיים־למחצה שבבעלותה. אחת התוצ־אות של התפתחות חיובית זו בשלעצמה, היתה הופעת מאמרים ביקורתיים נגד ארה"ב וישראל. אף שאיננו מאו־שרים מהתוכן ומהנימה שבמאמרים אלה, אנו משוכנעים שנוגעו באווירה תקשורתית חופשית, יחסית".

איראני מסית השיעים בדרום לצאת במסע מחאה ליים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

נציג של כהני הדת מאיראן ביקר לאחרונה בתושבי בדרום לבנון והסית במיוחד את התושבים השיעים בע־רים צור וצידון לפעול נגד ישראל ולפתוח בצעדת מחאה לירושלים — כך גילה מפקד צבא דרום־לבנון גנרל אנטואן לאחד אתמול בשיחתו עם שר־החוץ יצחק שמיר.

הגנרל לאחד, שביקר לרגל חג המולד בבית לחם, נפגש עם שמיר בלשכתו בירושלים והתלונן על כוחות יוניפי"ל ברצועת הביטחון „המתחברים אל כוחות עוינים ומפריעים לכוחותי". הוא ביקש את התערבות יש־ראל אצל או"ם כדי למנוע את הישנות המקרים האלה. שר־החוץ שיבח את הגנרל לאחד על הדרך שבה „השליט סדר ושקט באיזור. בולם חייבים לך תודה", אמר שמיר והבטיח כי ישראל תבוא בדברים עם נציגי או"ם כדי למנוע את החיכוכים עם חיילי צדו"ל.

„רוטשילד" עוד לא קיבל כסף – יוכל לתפקד רק ימים אחדים

מאת „אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

אל בית החולים „רוטשילד" בחיפה לא הגיעה עד אמש המקדמה בסך 100 מיליון שקל שהבטיחו להעביר אליו משרד הבריאות. ממלא מקום מנהל בית החולים, ד"ר א. שפירא, אמר ל„דבר" כי במצב הקיים יוכל בית החולים לתפקד ימים בודדים בלבד. אתמול כבר צומצם מספר הניתוחים שבוצעו ואלה שבוצעו היו דחו־פים או קצרים יחסית.

שר הבריאות, מרדכי גור, יהיה היום אורחה של חיפה ולפגישה שתיערך הבוקר בלשכתו של ראש העיריה, אריה גוראל, הוזמנו נציגי ההנהלות של שלושת בתי החולים: „רמב"ם", „רוטשילד" ו„כרמל". עובדי בית החולים „רוטשילד" מתכננים לערוך הפגנה לפני בית העיריה בעת הפגישה.

100 אלף חתימות נגד כהנא אספה מענ"ה

100 אלף החתימות של אזרחי ישראל, הקוראים לכנ־סת לחוקק חוק הקובע כי הגזענות היא עבירה פלילית המיועד למעשה נגד פעילותו של ח"כ מאיר כהנא, נאספו עד היום על־ידי מענ"ה — מטה על נגד הגזענות.

המטה מורכב מגופים רבים מכל קצות הקשת הפו־ליטית ומכל הארץ. הקבוצה פועלת בעקביות נגד גילויי הגזענות של כהנא ובאחרונה החלה לאסוף חתי־מות של אזרחים למען חקיקה נגד הגזענות.

ממטה מענ"ה בתל אביב נמסר כי התנועה מתכוונת להחתים 119 חברי כנסת על העצומה וכן לערוך מבצ־עים נוספים כמו החתמה פומבית של שחקני כדורגל, יהודים וערבים מהליגה הלאומית, לפני פתיחת המש־חקים.

אלוף פיקוד המרכז נגד ערכאת עירעור בשטחים

(עז). — אלוף פיקוד המרכז אמנון שחק אמר אתמול בבית הדין הגבוה לצדק בירושלים, כי הקמת ערכאת ערעור בבתי המשפט הצבאיים ביהודה שומרון וחבל עזה עלולה להתפרש כנובעת מחולשה ומוסר נחישות. לדבריו, כל גורמי הבטחון מאוחדים בדעה כי קיים אפקט פסיכולוגי שלילי להקמת ערכאת ערעור דווקא בתקופה שבה שיקום ההרתעה כלפי בודדים התארגנויות עומד על הפרק.

הדברים כלולים בתצהיר תשובה שהגיש אלוף שחק בעקבות עתירתו של עורך־הדין דרוויש נאצר ממזרח ירושלים לבג"צ בשמם של שני תושבי רמאללה, ובה ביקש שבג"צ יורה על הקמת ערכאת ערעור בשטחים. לפי המצב כיום אדם הנתון בבתי דין צבאיים, גם בפני דן יחיד, אין באפשרותו להגיש ערעור לערכאה גבוהה יותר.

בתצהיר נאמר עוד, כי לפני חודש ימים התקיימה ישיבה בלשכתו של שר הבטחון יצחק רבין בהשתתפות נציגים של כל הגורמים הנוגעים בדבר ולאחר חילופי הדיעות הגיעו אלוף פיקוד המרכז ושר הבטחון לכלל מסקנה, שאין מקום להקים ערכאת ערעור בשטחים.

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

תנודות מעורבות במניות; היצעים בצמודי מדד רגיעה במניות „ההסדר"

מאת הדרה מ״

בשוק המניות נמשכה גם אתמול המגמה המעורבת וזאת למרות האוירה החיובית שאיפיינה שלשום את סוף המסחר. ביקושים היו בעיקר בכל המניות הבזהות עם קרנות הנאמנות. הביקושים הורמו על ידי קרנות הנאמנות והם הופנו לכל סוגי המניה ה־מצויות באחזקי אחזקה כמתיקים בקרנות. ביקושים הופנו גם ל־מניה „דלות־סחירות" דבר ה־עשוי ללבד על פעילות המוכחות משיקולי סוף שנה.

במניות בהן אין „אבא ואמא" דהיינו אין מעורבות של קרנות נאמנות נרשמה אתמול פעילות עגומה ביותר, וכך עודפי היצע בהיקף קטן גרמו לירידות שערים עד 10 אחוז.

יש לזכור כי בשבוע הבא יהיו רק שלושה ימי מסחר — בגלל ה־מעבר לשקל החדש. לפיכך אין לצפות לפעילות גועשת באחד מ־שני הכיוונים בארבעת ימי ה־מסחר הקרובים.

פעילות רגועה במניות „ההסדר"

במניות הבנקים ש„בהסדר" נרשמה אתמול פעילות רגיעה ב־יותר. עודף ביקוש התחלתי של 650 מיליון שקל ע״נ לעומת עודף היצע התחלתי של — 880 מיליון שקל גרם לכך שמרבית המניות נסחרו ללא שינוי בשער. יצאו מן הכלל מניות „מזרחי" ע״ש ששערן עלה ב־1.4 אחוז.

התשואה הדולרית במניות ה־„הסדר" נקבעה ברמה של 12.3 עד 12.7 אחוזים.

היצעים בצמודי מדד

באגרות החוב המדודות נמשכה מגמת ההיצעים והתבטאה ב־נמר ב־3.4 מיליארד שקל. אגרות „גליל" נסחרו בתנודות שערים עד 2.5 אחוז ואגרות החוב הצמודות השונות עלו עד 0.5 אחוז.

באגרות החוב הדולריות נרשם עודף ביקוש נמר של 1.1 מיליארד שקל. ושעריהן של הסדרות ב־80% אחוז ירדו עד 0.5 בדרך כלל.

בנק ספנות — „מוכרים בלבד"

בעקבות המסחר בזכויות בנק הספנות משלשום, נרשמו אתמול עודפי היצע גדולים במיוחד לשני סוגי המניות.

למניות בנות 0.1 שקל נרשם עודף היצע של 24.6 מיליון שקל ע״נ ולמניות בנות 0.5 נרשם היצע של 16.9 מיליון שקל ע״נ.

היקף ההיצע במונחים של תמורה כספית הוא כ־320 מיליון שקל ומיותר לציין שהיצע בהיקף שכזה גרם לרישום שערן של ה־מניות כ„מוכרים בלבד".

„פיפ גליקו" — „מוכרים בלבד"

„גינדי" — התאוששות

מניות „פיפ גליקו" ממשיכות לספוג היצעים מדי יום. אתמול נרשם שערן בפעם נוספת כ־„מוכרים בלבד" וזאת בעקבות עודף היצע של 1.7 מיליון שקל ע״נ.

מקור ההיצעים במניות „פיפ גליקו" הינו ככל הנראה בעקבות תביעה שהוגשה נגד משקיע פרטי אשר הריץ את המניות הנ״ל וכן בגלל מכירת המניות שהיו ברשותו ע״י הבנק המחזיק אותן וזאת כדי לכסות יתרת חוב בחשבונו הכספי.

מניות אחרות שסבלו לאחרונה מהיצעים גדולים וירידות שערים חדות הן מניות „גינדי". יצויין שבשני ימי המסחר האחרונים חלה בהן התאוששות מסויימת ועודפי ביקוש בהיקף בינוני ה־ביאו לעליית שערן אתמול ב־1.5 ו־4.2 אחוזים בהתאמה.

הופסק המסחר בסיסמיקה

המסחר במניות „סיסמיקה" הו־פסק וזאת בעקבות הוראה של משרד האנרגיה לבטל את הרש־יונות שניתנו לחברת סיסמיקה בשטח פרויקט ים המלח.

דירקטוריון החברה התכנס לדון בהמשך פעילותה של החברה, ו־לפי השמועות יתכן שיוחלט גם בפירוקה. הבורסה תשקול חידוש המסחר לאחר קבלת הבהרות מ־החברה.

החברה גם מסרה „כיוון שה־יו״ר המשותף של החברה אב־י. צבעוני — 25.12.85 — 2 — והם שבים יצא לחופשת הבראה בתמנה ע״י אלי זוהר למלא תפקידו של היו״ר המשותף באופן זמני".

„סער" — קרן שיקלית

קרן נאמנות „סער" של בנק הפועלים מגדילה את השקעותיה בנכסים שיקליים. הקרן תהיה ב־מבצע הפצה החל מהשבוע הבא.

קרן „סער" מצויה כיום בהי־קף כספי של 12.5 מיליארד שקל. הקרן משקיעה כ־68 אחוז מכלל נכסיה במק״מ ובפקדונות תפ״ס, יתרת השקעותיה הן במניות בנ־קאיות „שבהסדר" — 13.6 אחוז באגרות חוב צמודות למטבע ול־מדד — 10.9 אחוז ובמניות כ־7.3 אחוז.

תוצאות כספיות

„וולפין" — הרווח הנקי המתואם בחצי השנה שנסתיימה ב־30.9.85 הסתכם ב־112 מיליון שקל ל־עומת 815 מיליון שקל ב־12 ה־חודשים שנסתיימו ב־31.3.85.

הירידה ברווח הנקי נובעת מ־שתי סיבות עיקריות. האחת — צימצום בפעילות החברה שנבע מתוך ציפיית החברה לפיתוח ה־נוכחי, מדיניות זו הוכחה בדיעבד כמוצדקת.

השניה — גידול בנטל מס הכ־נסה עקב „הוראת שעה — 1985" אשר גרם למצב של אי יכולת לקבל את מלוא ההגנה על הון החברה.

קיסריה — במחצית השנה ש־הסתיימה ב־30 לספטמבר 1985 נרשם לחברה הפסד מתואם של 247 מיליון שקל, לעומת רווח מתואם של 239 מיליון שקל ב־שנה שהסתיימה ב־31.3.85.

שערי המניות

בנקים מסחריים

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אגוד ש	13700	3.0		
הספנות 0.1	1011 מכ		-53	-5.0
הספנות 0.5 א	346 מכ		-19	-5.2
כללי לא מוסד	54500	20.0		
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמר אפ1	— הפסקת מסחר —			
[illegible] א 1.0	— הפסקת מסחר —			
[illegible] 5.0	— הפסקת מסחר —			
[illegible] שה 2	— הפסקת מסחר —			
הבינלאומי 5.0	2330	1108		
פ.ב.י. 0.5	2415	2123	+20	+.8

בנקים בהסדר ההצמדה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אידיבי רג 100.0	77000	92.4		
אידיבי ב 100.0	78800	.8	+800	+1.0
אידיבי בב 2.0א	471500	.6	+50	
אגוד 0.1	57300	224		
דיסקונט ב	99050	5.3	+50	+.1
דיסקונט א	97685	166	-900	-.9
דיסקונט שה ב	11550	9.1		
המזרחי ש	31947	460	+449	+1.4
המזרחי ם	31810	19.3	+210	+.7
המזרחי שה 9	14610	90.7	+110	+.8
הפועלים מבב	129500	.9	-4200	-3.1
הפועלים ש	51940	665		
הפועלים ם	51920	173		
כללי 1.0 א	134800	5.1	-100	-.1
כללי אפ 9	131500	6.5		
כללי שה 5	99000	2.1	-4000	-3.9
כללי שה 7	6401	33.5	-69	-1.1
כלל 100.0	33850	1606		
כלל שה 9	45040	14.9	+40	+.1
כלל שה 11	12460	263		
מימון ומסחר 1.0	45500		-95	-.2
מימון ומסחר 5.0	23232		-968	-4.0

בנקים למשכנתאות

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אדנים 0.1	6950	26.0	-50	-.7
לאומי משכנתאות ש	3640 תב	18.2	+200	+5.8
לאומי משכנתאות ם	3636 תב	57.8	+196	+5.7
כרמל ש	3080	30.8	+50	+1.7
כרמל שה 1	2500		+30	+1.2
בנין ב' 5.0	3100		-100	-3.1
פת משכ ש	770	1224		
משכן ב ש	1680	232	-59	-3.4
טפחות 0.1	3200	50.3		
טפחות מכב ש	11000		+100	+.9
טפחות רג ש	11090	5.7		
טפחות שה 1	6740			
טפחות שה 2	3303	66.0	-120	-3.5
יפמר 1.0	604 תב	1.6	-40	-6.2
יפמר 5.0	320 תב	202	-30	-8.6
מרב 1.0	1590	310	+17	+1.1

מוסדות מימון

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
שלמון א ש	275	1900	+5	+1.9
השקעות מכב א	25640	12.0	+40	+.2
השקעות מכב ג	— לא נסחר —			
לאומי תעשיה א ש	3400	58.0		
פת תעשיה מכב	— לא נסחר —			
פת תעש בב ב	— לא נסחר —			
פת תעש בב בג	— לא נסחר —			
פת תעש בב בג1	— לא נסחר —			
פת תעש בב ד'	— לא נסחר —			
פת תעש בב דד	— לא נסחר —			
מרכז קבלנים 5.0	471	378	+8	+1.7
תיירות כב	— לא נסחר —			
כלל ליסינג 0.1א	4477 תב	315	+407	+10.8
כלל ליסינג 0.5ב	2068 תב	50.0	+188	+10.0
כלל ליסינג אג'יון	10500	12.2	+50	+.5

חברות ביטוח

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
של מריט 1.0	— הפסקת מסחר —			
של מריט שה 1	— הפסקת מסחר —			
ארדום 0.1	2249	182	-31	-1.4

שערי קרנות נאמנות

ליום 25.12.85

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון
אב	3354.38	3338.34
אבוקה	21808.98	21504.38
אביבי	23739.31	23506.42
אגוז	1101.13	1079.48
אדיר	1177.68	1154.18
אדום	1243.02	1218.77
אופיר	1403.56	1375.73
אור	409.78	401.10
אורין	326.49	310.77
אורלי	18133.50	17894.78
אורן	8410.06	8244.65
אייל	2717.64	2664.75
איילת	3538.45	3491.91
אירוס	3850.12	3766.34
איתן	1057.91	1036.07
אלין	7656.13	7485.06
אלונה	2767.95	2734.01
ארז	511.79	501.90
אש	109.20	106.84
אשל	490.39	480.76
אתרוג	1048.87	1034.48
בכולה	1387.01	1359.91
בריש	5145.18	5044.91
ברק	5238.44	5130.02
ברקת	11614.18	11386.43
גביש	996.14	976.46
גבע	769.13	757.64
גיזן	7721.92	7571.30
גיא	6964.86	6861.27
גיל	1809.06	1774.63
גלית	476.59	470.91
הבונים	1379.23	1365.69
דיוקנית	3174.78	3112.55
דילב	1117.71	1093.47
דיזין	1151.64	1129.13
דינן	207.28	203.25
דליה	307.59	301.54
דן	-	-
דנית	-	-
הדר	2970.99	2913.17
הקל	3360.36	3294.41
הדס	23909.11	23680.50
הוד	351.08	344.17
זהבית	2012.44	1965.25
זוהר	14503.13	14287.04
זיו	13875.75	13669.36
זכיר	2744.68	2690.62
חוחית	125.74	123.05
חלמיש	8747.62	8575.79
חופו	1089.76	1063.86
טל	3140.46	3095.75
יבול	3921.50	3943.93
יהלום	1209.34	1185.30
יונית	27453.68	27183.13
ישפה	1111.80	989.86
כוכב	3415.80	3350.11
כחל	116.43	115.02
כלנית	337.63	330.98
כספית	9431.53	9337.39
כרמל	109.91	107.69
כתר	803.90	788.38
להב	2918.22	2862.40
למשקיע	-	
לפיד	7366.50	7221.72
לקט	1362.89	1335.01
לשם	11461.95	11236.98
מאור	32180.20	31860.99
מבטח	-	-
מגמה	-	-
מגן	-	-
מגוון	-	-
מגל	1098.91	1078.05
מור	-	-
מורן	545.35	540.48
מטח	21552.90	21005.22
מיטר	-	-
מעוף	-	-
מעין	-	-
מקסה	11849.47	11620.60
מרגלית	818.01	802.12
מרום	-	-
נוגה	18781.59	18503.00
נטף	7376.27	7233.37
נתע	302.70	296.65
נילי	2845.38	2803.28
סביון	317.57	311.32
סגולה	113.88	111.65
סלע	11857.05	11624.27
סנונית	3574.34	3504.15
ספר	3814.03	3774.51
ספיר	8578.40	8535.72
עדיה	7124.74	6992.69
עדית	21920.35	21493.58
עידן	5041.84	4971.18
עינב	3172.97	3146.29
עינת	1888.77	1871.79
עשרה	988.96	967.20
ערמון	307.46	301.39
פרא	1067.72	1046.46
פאר	1063.78	1042.65
פנינה	1189.78	1166.51
צביר	765.98	749.25
צביה	5379.95	5363.48
צורית	1396.87	1369.70
צלע	1453.55	1446.04
קורנית	14922.59	14788.31
קשת	345.60	338.80
רשף	4232.47	4174.40
[illegible]	3452.29	3385.14
[illegible]	12637.68	12375.23
[illegible]	26315.43	25790.91
שגב	61805.42	60584.66
[illegible]	440.74	343.47
[illegible]	13690.23	13355.07
שקד	635.63	622.93
תאנה	1559.76	1544.70
תבור	698.36	688.32
תדהר	4764.24	4740.45
תהילה	101.81	99.82
תירוש	373.81	369.46
תמר	1010.09	990.26
תפוח	1030.09	1022.41
תרשיש	1208.08	1184.58
תשרי	339.59	337.95

שערי מטבע חוץ ליום 25.12.85

המטבע	השערים במקלים	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1448.6	1513.8	1443.6	1513.8	1448.6	1513.8	1472.811	1491.188	1472.811	1491.188	1472.811	1491.188	1482.3
1 לירה שטרלינג	—	2060.6	2153.3	2064.7	2162.8	2068.6	2163.9	2100.229	2126.434	2101.702	2127.925	2105.174	2129.417	2115.0
1 מרק גרמני	—	577.73	603.73	578.06	605.53	576.18	604.81	587.3626	594.6913	588.4185	595.7604	587.8314	595.1659	—
1 פרנק צרפתי	—	185.68	196.99	185.78	197.09	186.55	197.12	191.6476	194.0388	191.5230	193.9127	191.5852	193.9757	192.76
1 גילדן הולנדי	—	512.71	535.78	513.08	537.46	512.07	535.65	521.2570	527.7609	522.2736	528.7902	520.6120	527.1079	524.43
1 פרנק שוויצרי	—	687.06	717.97	688.67	721.39	686.56	718.17	698.5115	707.2271	701.0050	709.7517	698.0149	706.7243	705.01
1 כתר שוודי	—	188.50	196.99	188.27	197.22	188.74	197.44	191.6476	194.0388	191.6476	194.0388	191.8972	194.2916	—
1 כתר נורבגי	—	188.63	197.12	188.43	197.39	188.74	197.44	191.7723	194.1652	191.8098	194.2031	191.8972	194.2916	193.01
1 כתר דני	—	158.93	166.08	158.74	166.28	158.64	166.16	161.5811	163.5972	161.5811	163.5972	161.4925	163.5075	—
1 מרק פיני	—	263.65	275.50	263.31	275.82	263.48	275.62	268.0276	271.3719	268.0276	271.3719	267.8815	271.2237	—
1 דולר קנדי	—	1037.3	1084.0	1036.0	1085.5	1036.8	1084.5	1054.644	1067.804	1054.644	1067.804	1054.116	1067.269	1061.8
1 דולר אוסטרלי	—	952.55	1047.8	993.52	1041.2	977.38	1044.0	1005.193	1017.736	1008.651	1015.872	1005.721	1016.244	1010.9
1 רנד דרא"פ	—	492.39	547.13	475.62	559.94	473.88	552.68	552.3044	559.1957	553.0408	559.9412	553.7771	560.6868	556.60
10 פרנק בלגי	—	280.21	292.81	277.89	295.21	280.74	293.07	284.8765	288.4310	287.3778	290.9636	287.3778	290.9635	288.81
10 שילינג אוסטרי	—	821.00	857.95	820.46	859.45	821.93	859.77	834.6906	845.1054	835.1639	845.5845	835.6477	846.0643	—
1000 לירה איטלקית	—	843.65	890.24	841.60	894.79	843.62	897.33	861.7973	872.5503	858.7724	869.4876	861.7973	872.5502	866.59
100 ין יפני	—	713.98	746.10	713.19	747.08	7135.2	7464.7	725.8805	734.9376	725.9699	735.0261	7255.229	7345.755	730.74
1 דינר ירדני	—	3859.7	4095.5	3771.5	4013.5	3856.8	4073.2	—	—	—	—	—	—	3905.9
1 לירה לבנונית	—	—	—	—	—	66.86	85.46	—	—	—	—	—	—	80.670
1 לירה מצרית	—	804.30	854.10	800.03	817.35	799.07	848.59	—	—	—	—	—	—	831.57

דולר נוסעים: 1,758.00 · דולר שחור: 1,600—1,590 · דולר יציג: 1,482.30

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
ארט א 0.5	1450	750	+60	+4.3
בטח משנה 0.1	930	50.0		
בטח משנה 0.5	401 תב	1025	-24	-5.2
הדר 1.0	940	75.6		
הדר 5.0	421	65.0		
המנה ש	2042	1467	+45	+2.3
הפניקס 0.1	3120	600	-30	-1.0
הפניקס 0.5	1850	40.6	-35	-1.9
המשמר־הראל 1.0	5200	10.0	+200	+4.0
המשמר־הראל 5.0	2020 תב	70.0	+100	+5.2
ידידיה 0.1	— הפסקת מסחר —			
ידידיה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מנורה 1.0	6148 תב	8.0	-683	-10.0
מנורה 5.0	2519			
כתר 2 1.0	2449	70.0		
סקורייס 0.1	4480	61.8		
צור ש	1112	358	-30	-2.6
ציון החזקות 1.0	5651		+1	
ציון החזקות 5.0	1300	7.6	+49	+3.9

מסחר

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אינטרגאמא 1.0	3000			
אינטרגאמא 5.0	890	50.0	-30	-3.3
אינטרגאמא אפ 1	450	200	+9	+2.0
כוכב עורא 1.0	3400	29.0		
כוכב עורא אפ 1	3100	10.0		
מנה 1.0	— הפסקת מסחר —			
מנה 5.0	— הפסקת מסחר —			
כלל סחר 1.0	1720	569	-90	-5.0
קרסטל 1.0	2470	180		
רפק 0.1	21000			
רפק 0.5	4050	24.2	-50	-1.2
שופרסל א 2.0	4500	185		
שופרסל ב 10.0	2325	479	+40	+1.8

שרותים

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דלק ג ש	3570	580	+60	+1.7
הראל 1.0	2010			
הראל 5.0	750			
ספנות הפנקה 0.1	8650	13.4	+220	+2.6
ספנות הפנקה 0.5א	3620	88.1	+20	+.6
קר אר 0.1	880	247	+30	+3.9
קרור 1.0	191.0	1912		
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —			
מוצרי עזרה 0.1	1760	71.5	+2	+.1
מוצרי עזרה 0.5	625	414	+10	+1.6
מוצרי עזרה אפ1	286	2267		
קונטורסים 0.1	700	281	+30	+4.5
קונטורסים 0.5	326 תב	465	+29	+9.8
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —			
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —			

מלונות ושרותי תיירות

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
גלי זוהר 1.0	9350	14.5		
גלי זוהר 5.0	3350	23.5		
מלונות דן 1.0	3262	14.0	+133	+4.3
מלונות דן 5.0	2002	29.0		
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —			
כנם 1.0	1800			
מלונות ירדן 1.0	2079 תב	100	+168	+8.8
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —			

מחשבים ושרותי מחשב

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
רשף מיכון 1.0	1180	1.9		
ת.ל.ד.ק 1.0	5280 תב	36.9	+260	+5.2
יעקא 1.0	2780 תב	57.9	+149	+5.7
יעקא אפ 1	2245	7.0	+100	+4.7
כלל מחשבים 1.0	2950	65.5	-50	-1.7
מ.ל.ל. 1.0	— הפסקת מסחר —			
מ.ל.ל. 5.0	— הפסקת מסחר —			
משוב מחשבים 1.0	1850	27.0	+15	+.8
נישב מחשבים 1.	3590	2.1		
נישב מחשבים 5.	1514	61.5	-50	-3.2
תים מחשבים 1.0	1285	370		
תים מחשב אפ 1	12300			

אחזקת נדל"ן והשקעות

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אברהם גיבור 1.0	334	811	+5	+1.5
אברהם גיבור 5.0	200	2000	+6	+4.2
אורן מבנים 1.0	496	201	-11	-2.3
אורן מבנים 5.0	199.0	1955	-2.0	-1.0
אזורים 1.0	2393	687		
אילון 1.0	925	2070	+5	+.5
אילון אפ 1	919	558	-2	-.2
אל־רוב 1.0	1911	174		
אל־רוב 5.0	1960	56.4		
[illegible] 1.0	666	100	-14	-2.1
[illegible] אפ 1	525			
אפריקה 0.1	10000	91.5		
אפריקה 1.0	21700	126		
ארזים 1.0	690 תב	132	+48	+7.2
אריזת 0.1	2370	50.0		
אריזת 0.5	4620	37.0		
בן־יקר גת 1.0	2840			
ברמבוי 1.0	1400	110		
ברמבוי 5.0	799	69.0		
ברמבוי אפ 1	601			
[illegible] 1.0	3200	52.4	+110	+3.6
דוידוף 1.0	289	615		
דוידוף 5.0	169.0	516	-5.0	-2.9
דוידוף אפ 1	120.0	200	-3.0	-2.4
דלעד 0.1	2885	20.9	-20	-.7
דלעד 0.5	1500		+50	+3.5
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
נכסים ובנין 1.0	3770	465	+40	+1.1
גב־ים 0.1	5490	44.1	+200	+3.6
גב־ים 0.5	3915	200		
הכשרת הישוב 1.0	25200	119		
[illegible] 0.1	1622			

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
בנה מרתה 1.0	3500 תב	15.0	+188	+5.7
כלל בניין 0.1	650	3257	+15	+2.4
הזיד 1.0	1600			
הזיד 5.0	745 תב	349	+36	+5.1
ב.ה.ב. 1.6	1358	203	-15	-1.1
מאור בניה 1.0	239	352	+9	+3.9
מאור בניה אפ1	157.0 תב	1061	-23.0	-12.8
מזרחי בנין 1.0	1301	18.1	-30	-3.7
[illegible] 5.0	415 תב	2026	+31	+8.1
[illegible] 5.0	310	661	+11	+3.7
פר־לו 1.0	270	500	-2	-.7
פר־לו אפ 1	2670	1.0	-36	-1.3
[illegible] 1.0	1873 תב	24.0	-331	-15.0
[illegible] 5.0	467	150	-5	-1.1
[illegible] אפ 1	160.0 תב	290	-45.0	-22.0
ליפשיץ 1.0	499	289	-1	-.2
ליפשיץ 5.0	242	1195	+2	+.8
ליפשיץ אפ 1	135.0	568		
נאות אביב 0.5	15100	14.7		
נכסי אחדים 1.0	3145	576		
כוכב החזקות 1.0	6750	50.0	+150	+2.3
כוכב החזקות 5.0	4590	118		
סולל בונה מבב א	4501	482	-99	-2.2
סקף 1.0	1316	93.6	+56	+4.4
סקף 5.0	649	160	+31	+5.0
סקף אפ 1	428 תב	783	-75	-14.9
עמר והנדס 1.0	608	100	-26	-4.2
קיסריה 0.1	— הפסקת מסחר —			
קיסריה 0.5	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רוגובין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רוגובין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רסקו מבבל	2146 תב	38.7	-239	-10.0
רסקו רג	2100 תב	165	-200	-8.7
רסקו אפ 1	2370	7.8	-30	-1.3

חקלאות

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
מטעי הדר 0.1	2290	88.4		
מטעי הדר 0.5	860	76.2		
מהדרין 0.1	9500	188		
נכסי הדרים 1.0	1570	706		
פרי אור 0.5	3540	65.0	-60	-1.7
בר־הר 5.0	6800	106	+150	+2.3

מזון וטבק

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אסאס 1.0	1040 תב	380	-98	-8.6
אסאס אפ 1	— לא נסחר —			
אלטניק 1.0	— הפסקת מסחר —			
גלידרפרוסט 1.0	2735	30.8	-65	-2.3
גלידרפרוסט 5.0	850 תב	258	+50	+6.3
גלידרפרוסט אפ 1	665		+21	+3.3
דובק מב ש	2510	313		
דובק כב ם	2485	221		
טלבוט 1.0	791	276	-9	-1.1
טלבוט 5.0	390	340	+15	+4.0
פרי־ה 1.0	4190	154	+100	+2.4
פרי־ה 5.0	2200	226	+100	+4.8
טמבים בירה 1.0	7500	15.0		
טמבים בירה 5.0	4620	15.0	+20	+.4
יטבתה 1.0	1005	499		
יטבתה א 5.0	610	50.3		
מן 1.0	8574 מכ		-451	-5.0
מן 5.0	4871	50.0	+220	+4.7
מ.פרוכס 1.0	5210	194	+120	+2.4
עלית 0.1	10000	38.4	-50	-.5
עסיס ב 0.5	20750 תב	24.0	-1100	-5.0
[illegible] 1.0	1760	28.7	-40	-2.2
שמן מבב שר	3750	25.3	-101	-2.6

טקסטיל והלבשה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
ארגר 1.0	477	150		
ארגר אפ א	1475	29.0	-140	-8.7
אפיס 1.0	1060	24.0	-30	-2.8
אפיס אפ 1	1900 תב	50.0	+154	+8.8
אתגת ברוך 1.0	1130		-10	-.9
אתגת ברוך 5.0	750	265	-10	-1.3
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —			
[illegible] רג ש	3670			
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
אתא ב 0.1	— הפסקת מסחר —			
דלתא־גליל 1.0	3300	552	+75	+2.3
דלתא־גליל א 3.0	2440	375	+30	+1.2
[illegible] 1.	— הפסקת מסחר —			
[illegible] 5.	— הפסקת מסחר —			
[illegible] אפ 1	— הפסקת מסחר —			
[illegible] 1.0	1990 תב	308	+134	+7.2
[illegible] 5.0	1470	125		
[illegible] 1.0	3270			
[illegible] 1.0	4079 תב	96.5	+371	+10.0
[illegible] 5.0	2370	115	+20	+.9
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר —			
[illegible] אפ 1	— הפסקת מסחר —			
[illegible] 1.0	1530			
[illegible] 0.1	1160	202	-23	-1.9
[illegible] 0.4	401	481		
[illegible] 1.0	491	2300	+13	+2.7
[illegible] 1.0	420 מכ		-22	-5.0

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
פיפ גליקו אפ 1	750	407	-30	-3.9
מקס 0.1	19230			
מקס 0.5	4600	72.6		
עיט 1.0	8100	6.8		
עיט 5.0	3570	37.4		
עמק 1.0	1200	195	+10	+.8
פלגת א 0.1	7460	117	+20	+.3
פלגת ב 0.4	4100	389		
פלינט א 0.5	2913 תב	120	-167	-5.4
פרגוד 1.0	748	66.5	-30	-3.9
שלדיה 1.0	9000	18.0		
[illegible] 1.0	3950	416	+110	+2.9

מתכת ומוצריה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אקסנון 5.0	1188 מכ		-62	-5.0
אקסנון אפ 1	1010			
אורדן 10.0	12650	131		
אורדן 50.0	10100	108	-180	-1.8
כבלים ש	10070	48.4		
התכף 1.0	4880	3.3	+230	+5.0
התכף 5.0	2800	43.0	-10	-.4
קופסאות פח 1.0	730	3194		
קופסאות פח 5.0	528	161	+14	+2.8
מודן 1.0	450	165	+10	+2.5
מודן אפ א	290 תב	294	-50	-16.7
מתכת פרום 1.0	1660 תב	53.7	-130	-7.3
מתכת פרום אפ 1	1111 תב	307	-179	-13.9
כבלי ציון 1.0	1924	930	+70	+3.8
כבלי ציון 5.0	650	1991	+30	+4.8
כבלי ציון אפ1	631	458	+1	+.2
קרמר 1.0	— הפסקת מסחר —			
קרמר 5.0	— הפסקת מסחר —			
נחושתן 0.1	7375 תב	44.6	+670	+10.0
נחושתן 0.5	2760 תב	76.6	+150	+5.8
[illegible] 3.0	1150 תב	90.0	+57	+5.2
סקר פלדה 1.0	3501	23.4	+100	+2.9
קינג 1.0	7350	82.0	+60	+.8
קינג 5.0	3560			
קליל 1.0	2282 תב	28.8	+422	+5.8
קליל 5.0	1265 תב	464	+95	+8.1
שלדות 5.0	1520	161		
תעשיות לכיש 1.0	1015	626		
תעשיות לכיש 5.0	550			

אלקטרוניקה ואופטיקה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אלביט 3.0	428000	18.9	+1000	+.2
אלקו 0.1	2950			
אלקו 0.25 ש	2335	173	-30	-1.3
אלקו 0.25 ם	2280	28.0		
אלקטרה 0.1	11150 תב	10.4	+865	+8.4
אלקטרה 0.5 א	6105	29.2		
אלרון 1.0	398000	15.9	+4000	+1.0
אורית 1.0	39500	154	+1500	+4.0
כלל תעש אלקטרו	2520	1020		
ספקטרוניקס 1.0	1600	588		
ספקטרוניקס 5.0	1155	869		
פיכטונר 1.0	1517	71.2	-10	-.7
פיכטונר 5.0	705	900	-15	-2.1
ציקלון 1.0	4280	12.5	+15	+.4
ציקלון 5.0	2040	6.5		
קנגסטין אילד 1.	3120	159	-50	-1.6
קנגסטין אילד 5.	1580	20.1		
ת.א.ת. 1.0	2880	72.0	+30	+1.1
ת.א.ת. 5.0	1070	600	+30	+2.9
ת.א.ת. אפ 1	7916	2	+1	
תדיראן 1.0	3810	25.0		

מוצרי בניה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
א.פ. כלל בנין 1.	2835	298	+35	+1.5
אלקול 5.0	4096	12.5		
אקרשטיין 1.0	735	395	+10	+1.4
אקרשטיין 5.0	641	300	+20	+3.2
בטון תדיר 1.0	— לא נסחר —			
בטון תדיר 5.0	— לא נסחר —			
בר־טון 1.0	1801			
בר־טון 5.0	510	125	-1	-.2
בר־טון אפ 1	325	117	+2	+.6
[illegible] 1.0	893	13.5	-5	-.6
[illegible] 5.0	443	234		
טרומאבסט 1.0	5128			
טרומאבסט 5.0	950	38.2	+19	+2.0
מ.ל.ם. 1.0	770	30.0	-25	-3.1
מ.ל.ם. 5.0	318 מכ		-17	-5.1
מודרן השק בתעש	1600	31.0	-68	-4.1
פוראיקה ולפמן 1	— לא נסחר —			
פוראיקה ולפמן 5	— לא נסחר —			

תעשיות ומוצרים כימיים

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אבן 5.0	13200	16.5		
אי־אס ב 200.0	799 תב	335	+68	+9.3
גל תעשיות 1.0	3790	55.0		
גל תעשיות 5.0	2400	32.0	+50	+2.1
דקסטר 1.0	3152	12.1	+100	+3.3
דשנים 0.1	8850 תב	53.9	-750	-7.8
דשנים 0.5	3310	35.1		
חיפה כימיקל 10.0	761	3417	+12	+1.6
מבע ש	51450	72.1		
מבע אפ 4	47420	9.4	+308	+.6
ליפסקי 1.0	985	547	-5	-.5
ים המלח 0.1	12550	1453	+250	+2.0
פטרוכימיים 10.0	287	6291		
מקסימה 1.0	3170	15.0		
מקסימה 5.0	1315	100	+15	+1.2
מקסימה אפ 1	1450	10.0	-60	-4.0
נקה כימיקל 1.0	3600	155		
סנו 1.0	7280	54.9	+100	+1.4
סנו 5.0	3360			
[illegible] כימיקל 1.0	3708 תב	112	-412	-10.0
[illegible] אפ 1	3585	40.7	-170	-4.5
ת.ג.ל. 1.0	1410	55.3	+18	+1.3
ת.ג.ל. 5.0	740 תב	129	+40	+5.7
[illegible] 5.0	4680	41.0	+120	+2.6
פרוטארום 10.0	7500	38.5	-300	-3.9
תור א 5.0	2700	157	-100	-3.6

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
רפרון 1.0	3958 מכ		+188	+5.0
רפרון 5.0	1960	1.3	-20	-1.8
[illegible] 1.0	2205	140	+5	+.2
[illegible] אפ 1	1800	85.0		
[illegible] 1.0	3250	10.8	+60	+1.9
לבידי אשקלון 1.	290	753		
לבידאשקלון אפ1	395	379		
כלם ב 0.5	15300 תב	42.9	-1700	-10.0
מפעלי נייר 10.0	125500	18.9	+2000	+1.6
[illegible] 1.0	1195	16.0		
רים 0.1	2254	110		
רים 0.4	1100	70.0	+20	+1.8
תיל ב 0.2	10700	39.8	+199	+1.9

תעשיות שונות

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
[illegible] 1.0	3940	25.0	-40	-1.0
[illegible] 5.0	1940			
אמרין 1.0	1525 תב	226	-115	-7.0
אמרין 5.0	795	100	-25	-3.1
אמרין אפ א	539 מכ		-41	-7.1
[illegible] 1.0	7450	20.5	-50	-.7
ויקה 1.0	4437	4.4		
ויקה 5.0	1985 תב	70.0	-214	-9.7
[illegible] 1.0	5850	10.0	+100	+1.7
[illegible] 5.0	2365 תב	115	-150	-6.0

השקעות תעשיה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
מרכזית ב 0.1	5269	338	+70	+1.4
כור בב' 1.0	4400000	.2		
כלל תעשיות 1.0	1188	8634	+12	+1.0
מאפי טכנולוגיה	444	1557		
מאפי טכנו אפ 1	331	1472	+15	+4.1

חברות השקעה

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
[illegible] ש	3850	15.0	+50	+1.3
אידיבי פתוח 2.0	2860	1298	+45	+1.6
אריגקה 0.1	1265	108	-2	-.2
אריגקה 0.5	687 תב	355	-67	-9.9
אלפי ש	3480 תב	10.0	+180	+5.5
אלפי ם	3580	20.0		

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אלון ש	1750	224	+10	+.6
אלון ם	1795	113	-15	-.8
אמישר כל 1.0	26800 תב	1.2	+1800	+7.2
אפיק 1.0	601	365	+1	+.2
אפיק 5.0	524		-16	-3.0
[illegible] 1.0	1450			
חברה לישראל 1.0	2640	107		
חברה לישראל 5.0	1365	966		
חלפסון 0.1	59000	1.0	+1800	+1.7
חלפסון 1.0 ש	16290	29.8		
[illegible] 0.5 א	6980	45.3		
פועלים השק ש	3890	1125	+90	+2.4
לאומי השק 0.1	3900	155		
דיסקונט השק ש	3800	3500	+60	+1.6
מאור השק ש	7500	3.0	+180	+2.5
מור השק אגוז 124	8501			
הדרן 1.0	1886	10.0	+19	+1.0
הדרן 5.0	351	829		
יצוא ש	7150	22.1		
ירדן א 0.1	1730	291		
כלל ישראל 10.0	1920	2374		
כלל ישראל 50.0	1290	584	+40	+3.2
לנדיק 0.1	5509 תב	26.0	-371	-6.3
לנדיק 0.5	1850	260	-50	-2.7
מגור 0.1	5050	20.0	-189	-3.6
מגור א 0.5	2454		+50	+2.1
עוז השק ב 0.1	1770	20.0	+55	+3.2
עוז השק ב 0.5	700	35.4		
פז השק ש	18100	103		
[illegible] א 0.1	5750	191	+50	+.9
[illegible] 0.5	2550	740	+45	+1.8
[illegible] ב 2.5	1095	698	+24	+2.2

מחקר ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אבנים מתוחכמים	1591 מכ		-84	-5.0
אבנים אפ 1	1476 מכ		-84	-5.4
גליל טכנולוגיות	385	1437	+18	+2.7

חיפושי נפט

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דלק חיפושים 1.0	2840	84.7		
דלק חיפושים 5.0	1461	45.4		
פז חיפוש נפט	10132	23.2	-20	-.2
מראיל 1.0	— הפסקת מסחר —			
מראיל 5.0	— הפסקת מסחר —			
מראיל אפ 1	— הפסקת מסחר —			
[illegible] 5.0	1052	1106		
[illegible] 1.0	1599	146	-32	-2.0
[illegible] 5.0	679	888		
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה אפ 1	— הפסקת מסחר —			
פראיל ב 0.5	2550	195	+70	+2.8
צפן אמריק נפט 1.	215	700	-5	-2.3
צפן אמריק נפט 5.	154.0 תב	432	-8.5	-5.2
צפן אמריקנפט אפ 1	390 תב	5.9	-24	-5.8
נפטא ש	851000	.2		

מניות הנסחרות במט"ח

המניה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
[illegible] ם	230	.3	+5	+2.2

שערי אגרות חוב

סדרה	שער	שינוי
3% מלוה מדינה (גליל)		
קב' 201 תשואה +3.20%		
3601	29645	-38
3602	27288	-35
קב' 202 תשואה +2.95%		
3603	25649	+355
3604	23012	+324
קב' 203 תשואה +3.31%		
3605	20667	+9
3606	19465	+8
3607	18075	+5
3608	17455	+7
קב' 204 תשואה +3.27%		
3609	16645	+195
3610	15002	+178
3611	14403	+174
3612	14053	+172
קב' 205 תשואה +3.25%		
3613	13228	+11
3614	12686	+11
3615	11709	+10
3616	10713	+10
קב' 206 תשואה +4.10%		
3617	9648	-253
3618	9144	-243
3619	8399	-228
קב' 207 תשואה +3.80%		
3620	8241	-176
3621	7821	-169
3622	7046	-154
קב' 208 תשואה +3.90%		
3623	6569	-146
3624	6181	-139
קב' 209 תשואה +3.95%		
3625	5625	-146
3626	5198	-136
3627	4815	-129
קב' 210 תשואה +3.30%		
3628	4608	+91
3629	4315	+86
3630	4078	+83
קב' 211 תשואה +3.65%		
3631	3659	-45
3632	3521	-41
3633	3323	-40
קב' 212 תשואה +3.30%		
3634	2992	+64
3635	2828	+61
3636	2722	+59
קב' 213 תשואה +3.52%		
3637	2518	+58
3638	2342	+53
3639	2143	+50
קב' 214 תשואה +3.78%		
3640	1733	+16
3641	1500	+14
קב' 215 תשואה +3.40%		
3642	1377	+40
3643	1194	+35
קב' 216 תשואה +3.58%		
3644	1073	+31
3645	967.1	+28.9
4¼% מלוה מדינה (גליל)		
קב' 251 תשואה +4.25%		
3701	817.9	-16.8
קב' 252 תשואה +3.95%		
3702	638.9	+19.2
קב' 253 תשואה +4.15%		
3703 א	557.1	-15.7
3704	477.1	-13.6
קב' 261 תשואה +4.19%		
3751	258.4	-7.6
52% חלקי [illegible]		
קב' 262 תשואה +4.40%		
3752	99.3	-1.3
3753	95.1	-1.4
קב' 271 תשואה +4.31%		
3901	92.7	+1.6
3902	88.2	+1.5
3102	[illegible]	מכור
3103	265000	
3104	259000	+4000
3105	246500	
3106	235000	
3107	239815	+1000
קב' 406 תשואה +2.79%		
3108	224947	+190
קב' 407 תשואה +3.10%		
3109	221322	-199
קב' 408 תשואה +3.20%		
3110	221004	-249

סדרה	שער	שינוי
קב' 409 תשואה +2.70%		
3111	216385	+327
קב' 410 תשואה +2.90%		
3112	213690	+181
קב' 411 תשואה +2.99%		
3113	215816	+516
קב' 412 תשואה +2.95%		
3114	208535	-57
קב' 413 תשואה +2.90%		
3115	206823	+176
קב' 414 תשואה +2.95%		
3116	199130	-79
קב' 415 תשואה +3.21%		
3117	207592	+1200
קב' 416 תשואה +2.30%		
3118	201529	+2116
7% מלוה פיתוח (88% הצמדה)		
קב' 501 תשואה +3.80%		
3201	170339	-1412
קב' 502 תשואה +2.59%		
3202	172273	+1195
קב' 503 תשואה +3.50%		
3203	173363	-393
3204	169575	-424
קב' 504 תשואה +3.65%		
3205	167510	-337
קב' 505 תשואה +3.80%		
3206	164499	-1046
3210	160215	-1094
קב' 506 תשואה +3.50%		
3211	156625	+136
3212	153911	+133
קב' 507 תשואה +4.00%		
3213	146583	-989
3214	140707	-1007
קב' 551 תשואה +3.10%		
3501	142354	+1578
קב' 552 תשואה +3.60%		
3502	139289	+120
3503	124531	+108
3504	121784	+106
3505	118618	+92
קב' 701 תשואה +3.10%		
3521	124955	+2178
3524	112941	+2135
קב' 702 תשואה +3.80%		
3522	118025	-956
3523	111403	-945
קב' 703 תשואה +3.85%		
3525	109930	-491
3526	108785	-510
3527	106578	-501
3528	103676	-509
קב' 704 תשואה +3.90%		
3529	103323	-8
3530	100907	-8
3531	100590	-11
3532	97644	-11
3533	97510	-14
3534	91806	-13
קב' 705 תשואה +3.60%		
3535	92812	+564
3539	87565	+544
קב' 706 תשואה +3.80%		
3536	92165	-404
3537	92002	-404
3538	86595	-381
3540	86406	-394
3541	83462	-380
3542	83353	-401
3543	79216	-382
קב' 707 תשואה +3.80%		
3544	79465	-165
3546	80994	-157
3547	80708	-157
3548	80565	-158
3550	76460	-154
3551	75988	-155
קב' 708 תשואה +3.80%		
3545	80509	-40
3549	76087	-41
3552	69794	-40
3554	69641	-44
3555	69641	-44
קב' 709 תשואה +3.71%		
3553	69361	+466
3571	60056	+432
קב' 710 תשואה +3.75%		
3556	66399	-441
3558	66315	-453

סדרה	שער	שינוי
3559	63927	-438
3560	60512	-426
3561	60245	-427
קב' 711 תשואה +3.60%		
3557	67447	+567
3572	61212	+541
קב' 712 תשואה +3.65%		
3573	60578	+345
3574	55840	+319
3577	55823	+324
3578	51503	+300
קב' 713 תשואה +3.75%		
3575	55365	+495
3576	55121	+494
3579	50836	+467
קב' 714 תשואה +3.59%		
3580	47724	+380
3581	43400	+353
3582	39996	+333
3583	37159	+311
קב' 715 תשואה +3.80%		
3584	36618	-72
3585	34674	-71
3586	31392	-66
3588	31351	-68
קב' 716 תשואה +3.78%		
3587	31570	-8
3591	28753	-8
3592	28702	-8
3593	28626	-8
קב' 717 תשואה +3.80%		
3589	28616	+25
3594	27266	+24
3596	26043	+23
3597	25905	+23
קב' 718 תשואה +3.80%		
3590	28439	+25
3595	27074	+24
5% מלוה פיתוח ומדינה (בחירה כפולה)		
קב' 101 תשואה +4.00%		
2001	118402	+104
2002	117876	+104
קב' 102 תשואה +4.10%		
2003	113155	+100
קב' 103 תשואה +4.00%		
2004	114434	+100
קב' 104 תשואה +4.00%		
2005	107002	+93
2006	106848	+94
2007	104723	+92
קב' 105 תשואה +4.00%		
2008	103517	+90
2012	101270	+88
2015	98589	+87
קב' 106 תשואה +3.90%		
2009	105647	-26
קב' 107 תשואה +4.10%		
2010	104244	+91
2011	102219	+89
2013	102155	+89
2014	99416	+88
קב' 108 תשואה +4.10%		
2016	100514	-150
2018	97839	-154
2021	94575	-157
קב' 109 תשואה +4.06%		
2017	96950	+62
2019	96634	+61
2020	93803	+59
קב' 110 תשואה +0.10%		
2022	97858	+76
קב' 111 תשואה +3.74%		
2023	89986	+1246
קב' 112 תשואה +3.55%		
2024	84080	+2055
2027	81054	+2038
2031	77421	+1995
קב' 113 תשואה +3.04%		
2025	86134	+97
2026	85688	+96
קב' 114 תשואה +3.80%		
2028	81255	-156
2030	77259	-161
קב' 115 תשואה +2.55%		
2029	79163	+61
2033	75258	+63
2035	69104	+58
קב' 116 תשואה +2.00%		
2032	81793	+67

סדרה	שער	שינוי
2034	77322	+63
2036	71032	+58
קב' 117 תשואה +3.77%		
2037	63297	-1697
2052	53058	-1537
קב' 118 תשואה +3.80%		
2038	64002	-1755
2040	61562	-1737
2051	58220	-1684
קב' 119 תשואה +3.70%		
2039	61074	+339
2041	57814	+328
קב' 120 תשואה +2.50%		
2053	55933	+46
קב' 121א תשואה +1.04%		
2054	53736	+43
קב' 3121 תשואה -0.07%		
2056	51806	+40
קב' 2121 תשואה +0.50%		
2056	46271	+36
קב' 1121 תשואה -1.09%		
2060	45398	+34
קב' 122א תשואה +3.00%		
2055	50800	+43
קב' 3122 תשואה +1.55%		
2057	49481	+40
קב' 2122 תשואה +1.05%		
2059	45868	+37
קב' 123א תשואה -0.80%		
2061	35554	+1014
קב' 3123 תשואה -2.00%		
2062	34239	+25
קב' 123 תשואה -3.70%		
2063	35362	+1050
פתוח 6001	105000	+3000
פתוח 6002	98716	+400
פתוח 6003	96000	
פתוח 6004	96900	
ארמון צמוד דולר ריבית כפוף		
קב' 601 תשואה +6.20%		
ארמון 2501	155.4	+0.7
ארמון 2502	152.7	+0.6
ארמון 2503	147.8	+0.6
קב' 602 תשואה +6.17%		
ארמון 2504	147.2	-0.3
ארמון 2505	141.6	-0.3
קב' 603 תשואה +6.80%		
ארמון 2506	137.1	+0.8
ארמון 2507	132.3	+0.7
קב' 604 תשואה +4.00%		
ארמון 2508	101.6	+1.4
רשף צמוד דולר ריבית כפוף		
קב' 901 תשואה +6.90%		
רשף 7001	238.2	-1.9
רשף 7002	231	-1.9
קב' 902 תשואה +6.84%		
רשף 7003	221.2	-2
רשף 7004	211	-1.9
קב' 903 תשואה +6.44%		
רשף 7005	200	-9.1
קב' 904 תשואה +6.98%		
רשף 7006	185.1	+0.2
קב' 905 תשואה +6.98%		
רשף 7007	172.7	+0.3
רשף 7008	164.1	+0.2
קב' 906 תשואה +6.80%		
רשף 7009	160	-0.3
קב' 907 תשואה +6.90%		
רשף 7010	159.3	+1.6
קב' 908 תשואה +6.90%		
רשף 7011	142.1	-0.1
רשף 7012	137.1	
קב' 909 תשואה +7.15%		
רשף 7013	128.4	+0.1
קב' 910 תשואה +6.95%		
רשף 7014	112.7	+1.5
קב' 911 תשואה +7.41%		
רשף 7015	95.1	-0.1
גלבוע ריבית משתנה		
קב' 801 תשואה +2.03%		
גלבוע 6101	12157	-32
קב' 802 תשואה +2.30%		
גלבוע 6102	7391	-61
קב' 803 תשואה +2.29%		
גלבוע 6103	6660	+1
קב' 804 תשואה +2.30%		
גלבוע 6104	6147	+2
גלבוע 6105	5817	+1
קב' 805 תשואה +2.30%		
גלבוע 6106	3649	
גלבוע 6107	5441	
קב' 806 תשואה +2.30%		
גלבוע 6108	3932	+52

שיף עיכב לרשויות החזר חובות ב־1.5 מיליארד שקל

בנק לאומי צמצם האשראי לרשת

מאת משה גבע

סכום חובותיו של המלונאי חיים שיף לרשויות השונות עומד על כ־1.5 מיליארד שקל, על־פי הפירוט הבא: לעיריית ירושלים כ־400 מיליון שקל, למוסד לביטוח לאומי כ־400 מיליון שקל, לעיריית בת־ים כ־340 מיליון שקל, ל"מבטחים" כ־300 מיליון שקל. בנוסף לכך חייב שיף משכורות לעובדיו, אשר הכריזו על סכסוך עבודה ואשה עומדים לפתוח בשבוע הבא בשביתה כללית.

בנק כללי תובע משיף כ־200 אלף דולר חוב בגין משיכת יתר. בחשבון ניירות ערך של שיף ומשפחתו, שנוהל בסניף בירושלים. שיף התכחש לחוב זה. נציג הבנק הוציא צו עיקול זמני על מניותיו של שיף בבתי מלון שונים להבטחת החזר החוב. בבנק הכללי מציינים כי לבד מחוב זה אין לבנק מעורבות אחרת בעסקיו של שיף.

גורם בכיר בבנק לאומי ציין לאחרונה כי הבנק צימצם את האשראי שהוא מעניק לרשת המלונות של שיף.

היום אמור שיף לחזור ארצה מברזיל לאחר שעיריית ירושלים, שבתחום שיפוטה יש לשיף ארבעה בתי מלון, ביטלה צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוציאה נגדו וכן צו עיקול נכסים. נציגי העירייה אומרים כי הדבר נעשה במסגרת הסדר לתשלום החוב, אשר בהלכה התקבלה "ערבותו האישית" של חיים שיף. אם לא יגיע היום שיף ארצה במתוכנן, אומר נציג העירייה, סימן שאין בדעתו לשלם את החוב. זאת מפני שאם עד סוף היום לא יוסדר התשלום הראשון, בסך 75 מליון שקל בדעת העירייה לחזור ולבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ וצו עיקול נכסים. בעיריית ירושלים מכיר שיף כבעל חוב קשה, המגיע להסדרי התשלום רק לאחר שהמעקלים כבר בפתח מלונותיו; משלם חלק, מתחייב על החלק הנותר, שוב אינו משלם ושוב מוציאים נגדו צווי עיקול. הפעם, מבטיחים בעירייה לשקול הגשת בקשה להליכי פירוק חברת "בתי מלון איילה", התחייבת את הכספים. אפשרות נוספת: פקידי העירייה יישבו ליד הקופות בבתי המלון של שיף ויגבו כספים.

הסיפור חוזר על עצמו גם עם עיריית בת־ים. איתה הגיע שיף להסדר על פיו הוא התחייב, אישית לשלם כל שבוע 15 מיליון שקל על חשבון החוב. שני הצ'קים האחרונים חזרו והעירייה הטילה עיקול על חשבונות שיף בבנקים. החברה החייבת את הכספים היא "גאות מרינה בע"מ", אך הצ'קים שחזרו היו על שם "מלונות חיים שיף בע"מ", חברה שהנכס היחיד שלה הוא מגרש בירושלים.

בשם אותה חברה שולמו גם ל"מבטחים" 4 צ'קים בסכום כולל של 300 מיליון שקל. כל ארבעת הצ'קים חזרו, ובשבוע שעבר הוגשה תלונה למשטרה. גם "מבטחים" שלחה לשיף התראה שהיא עומדת לבקש את פירוק חברותיו, אך תהליך כזה התרחש כבר בעבר והסתיים בהסדרים חדשים. החוב הולך.

שלשום נרמז כי אשתו של חבר הכנסת מאיר שטרית העובדת כדוברת רשת המלונות של שיף, הפעילה את השפעתה לסיכול עיקול נכסים שעמד לבצע המוסד לביטוח לאומי בבתי המלון. מנכ"ל "הביטוח הלאומי" לגביה יעקב דיין, הכחיש שהופעלו עליו לחצים פוליטיים או אחרים. הוא סירב לפרט את פרטי ההסדר החדש לפריסת החובות שהושג עם אנשי שיף. דיין הודה ששיף הפר בעבר הסדרים והתחייבויות שנתן למוסד, אך הפעם מרגיש דיין שאנשי שיף יעמדו בדבריהם. דובי בנו של שיף, המנהל את העסקים בארץ בהעדר האב, אומר שהחברה תעמוד בכל ההסדרים וההתחייבויות שנטלה על עצמה, ושיף יחזור היום ארצה כמתוכנן.

באשר להסדר שהושג עם הביטוח הלאומי אומר דובי שיף שהכוונה לבצע את העיקול אילצה אותו להגיע להסדר, אך גם הוא סרב לפרט את פריסת התשלומים.

על תלונת "מבטחים" במשטרה בעקבות הצ'קים שחזרו: "לא ידוע לי על כך דבר", על שני צ'קים שחזרו לעיריית בת־ים: "הצ'קים לא חזרו אלא ניתנה הוראת ביטול" הסיבה: "אני לא חתמתי על הסכם שהושג עם העירייה ולא ידוע לי מי חתם בשמנו" והמשך: "חתמנו על ההסכם מתוך ברירה. בחודש הבא נסגור את המלון בבת־ים".

„סולל בונה" דוחה סגירת שני מפעלים

מאת חיים ביאור

קונצרן "סולל בונה" לא יסגור, לפי שעה, את שני מפעליו — בראשון לציון ובבאר שבע — בעקבות המלצותיה של הוועדה ההסתדרותית בראשות מאיר גת.

במפעל "סולב" בראשון לציון, המייצר חלקי עץ לבניין ובמפעל המתכת בבאר־שבע, מועסקים קרוב ל־350 עובדים. העובדים איימו בשעתו להשבית את שערי המפעלים עם הודעת הקונצרן תעמש את כוונתו לסגור את המפעלים בסוף חודש זה.

בתוך כך מתנהל בצלתיים המשא ומתן בין הוועדים ב"סולל בונה" לבין ההנהלה בדבר מעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים בלא שיקום לעובדים שכר היום השישי. נודע, שהוועדים כתנאים את הסכמתם לקיצור שבוע העבודה בהסכמה רשמית של הנהלת הקונצרן לבטל את כל הפיטורים המתוכננים של עובדים קבועים. בהסתדרות מציינים שב"סולל בונה" קיימים לא פחות מ־13 ועדי העובדים. ריבוים של הוועדים מקשה על יכולת התיפקוד של ההנהלה בתחום יחסי העבודה, ובכלל זה המו"מ על הפיטורים.

יצויין, כי הוועדה בראשות גת קבעה בבטחה למקבוצותיה, שככלל תונהג עבודת חמישה ימים בקונצרן, פרט ליחידות בהן בדרישת עבודת ששה ימים לצורך ביצוע התחייבויות ללקוחות או לצרכים חיוניים לקיום הקונצרן. ביחידות אלה יעבדו בסבב של חמישה ימים לפרט ששה ימים למפעל.

מנכ"ל משרד האנרגיה:

חברות הגז אינן משתפות פעולה בהקטנת המקדמות

מאת סופרנו הכלכלי של "דבר" בירושלים

מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית, ד"ר נתן אריד, כותב ביקורת על חברות הגז שאינן משתפות פעולה עם משרד האנרגיה בהשלמת ההכנות לשינוי שיטת חישוב מחירי הגז לצרכנים במרכזיות. ד"ר אריד אמר הדברים אלה בדיון שהתקיים בוועדת האנרגיה של הכנסת בנושא שינוי שיטת חישוב מקדמות הגז.

מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית אמר כי שיטת חישוב מחיר הגז במרכזיות תשונה בתחילת חודש ינואר 1986. על פי השיטה החדשה, סימון האשראי לספקי הגז יכלל בתוך מחיר הגז המסופק במרכזיות. צו של משרד האנרגיה בעניין זה יותם בימים הקרובים על־ידי שר האנרגיה — משה שחל.

יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת, אוריאל לין קבע כי השיטה הדרושה הוגנת כלפי הציבור ויש בה הגיון רב. הוא תמך בישום השיטה שמציע משרד האנרגיה והתשתית וקרא להשלים את ההכנות לביצועה.

מנכ"ל משרד האנרגיה הביע את מורת רוחו כהסתייגות שעד כה לא הצליח משרד האנרגיה והתשתית להתגבר על עקשנות חברות הגז שלא להשלים את כל ההכנות הדרושות להנהגת השיטה החדשה.

ד"ר אריד ציין, כי תשלום מקדמה של 92% על צריכת הגז בעבר כשהוחזף בו הצריכה גבוהה לקיץ — הפך את ספקי הגז לבנקאים של הציבור. הוא הוסיף כי החשבון שמגיע לצרכן אינו מובן לאיש ועל כן הוא מרוחה על ידי הציבור.

השיטה החדשה אמר ד"ר אריד היא פשוטה, צודקת והוגנת כלפי הציבור. היא תמתן את התשלומים הגבוהים כמעבר מהחורף לקיץ וכל צרכן יוכל לדעת על פיה תמורת מה הוא משלם.

ברון: העליה בשיעור היטל הרכב נצפתה בעת הטלתו

מאת צבי זרחיה

הממונה על מינהל הכנסות המדינה באוצר ישראל ברון אומר כי שיעורו הגבוה של היטל הרכב נובע מהטלתו בסכומים קטנים.

במכתב אל חברי ועדת הכספים של הכנסת מציין ברון כי לא יכול להיות ספק לאיש שהיטל ה־ משתלם עם חידוש רשיון הרכב בשווי [illegible] של שנה שלמה ב־סכום קטוב, בהכרת יעלה בשיעור, ובאשר שכבל שעוברים החודשים יורד מחיר הרכב המשומש בשוק, הן עקב בלאי טבעי והן עקב הופעת שנתון רכב חדש בשוק.

ברון כתב את הדברים בתגובה להאשמותיהם של חברי ועדת הכספים ושל הציבור שנגרם בבניית ההיטל על הרכב בעקבות הירידה בשווי הרכב כפי אחר. [illegible]

עם זאת, בטבלה שצירף ברון למכתבו עולה כי שיעור ההיטל לגבי כלי רכב רבים עולה על 3 אחוזים ומגיע עד 5.5 אחוזים.

בהתאם להחלטת הממשלה יתנו החזר היטל הרכב פעמי להורים שכולים (צה"ל) אלמנות ונכי צה"ל בשיעור נכות של 59־50 אחוזים; בנוסף לפטור הקיים לנכים בשיעור גבוה יותר.

ההחזר יהיה בהתאם לקריטריונים של משרד הבטחון להחזר הוצאות החזקת הרכב. הפטור יינתן בהתאמה לכל אלה ששלמו את ההיטל בשער תכן ימשו החזר לכל המתחייבים במס בעתיד. ההחזר יינתן על־ידי משרד הבטחון.

משרד האוצר יפטור הקרנות ממס על תפ"ס

מאת דרור שרביט

משרד האוצר יפטור את קרנות הנאמנות מתשלום מס במקור על אחזקת תפ"ס, אך יגביל את שיעור האחזקה של התפ"ס ל־10 אחוזים בלבד מנכסי הקרן.

ההחלטה לפטור את קרנות הנאמנות ממס במקור על רווחי הריבית בתפ"ס גובשה לאחרונה בין הממונה על שוק ההון באוצר יהודה דרורי לבין סגן נציב מס הכנסה משה מנור.

הבקשה למתן הפטור הוגשה על ידי קרנות הנאמנות בעידודם של הבנקים, שקבלו על עדיפות האחזקה של המק"מ, המונפקות על־ידי בנק ישראל. רווחי הריבית במק"מ פטורים ממס במקור.

תוכניות להנפקת ניירות ערך לא־צמודים

באוצר ובבנק ישראל עוסקים עתה בבחינת הצעות להנפקת ניירות ערך לא־צמודים. זאת במסגרת המגמה הכללית להקטין את משקל ההצמדות בשוק ההון.

בין היתר נבחנת תוכנית להנפקת נייר ערך חדש שישא ריבית נומינאלית אך ריבית זו תהיה קשורה לריבית ה"פריים" של הבנקים. בנק ישראל יצטרך מצידו לקבוע "פריים" משקף, שיתבסס על הריבית התעריפית של הבנקים, זאת מאחר שלעיתים קיים שוני בריבית זו בין הבנקים השונים.

30 מיליון דולר — מחזור בתי ההארחה בקיבוצים

מאת דויד משיב

המחזור הכללי של בתי ההארחה בקיבוצים בשנת תשמ"ה — (30.9.85 עד 1.10.84) הסתכם ב־30 מיליון דולר, עלייה בשיעור 20 אחוז לעומת המחזור שנה קודם לכן.

באסיפה הכללית השנתית של בתי ההארחה סוכם על שינוי שם בתי ההארחה ל"קיבוץ הוטלס", דבר שיקל יותר על שיווק בתי ההארחה לתיירים בחו"ל ויקשר באופן ברור את המלון עם הקיבוץ.

יוחנן פרנקל אחד המנכירים של בתי ההארחה בקיבוצים מסר לסופר "דבר" כי כיום פועלים 25 בתי הארחה בקיבוצים המושבים שנים בארץ ונוסף להם שלושה אתרים תיירותיים שאינם מאכסנים ללינת לילה (חמת גדר, פארק חברות, פונדק עין יהב). בבתי ההארחה הקיבוציים יש כיום 2200 חדרים.

נציג של הארגון פועל כיום בחו"ל בשיווק בתי ההארחה בקיבוצים והוא משתתף בירידים וסמינרים של גורמי התיירות. הארגון מציע תכניות אירוח הכוללות סיור בתוך הכביות מיוחדות לקולגאים, לצפרים המשלבים תיירות עם לימוד או סיור לימודים בנושאים.

בקרוב יפתח הארגון משרד בניו־יורק באה"ב, במגמה לשווק את בתי ההארחה בקיבוצים לתיירים אמריקאיים.

בשנת תשמ"ה הסתכמה התפוסה הממוצעת בבתי ההארחה בשיעור 63 אחוז. סך כל הלינות הסתכם ב־957,738 לעומת 827,671 שנה קודם לכן, גידול בשיעור של 16 אחוז בקירוב.

שיעור לינות התיירים בבתי ההארחה הגיע ל־61 אחוז מכלל הלינות, עליה בשיעור 15 אחוז לעומת שנת תשמ"ד בה היה חלקם של התיירים בלינות — 53 אחוז.

הארגון מתכנן להצטרף לרשת בתי מלון אירופאית, מנוהלת המאגדת כ־600 בתי מלון ברשה של שניים ושלושה כוכבים הפרושה בגרמניה, שוויץ, איטליה, צרפת ואנגליה.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

עניינים שבשיגרה

א. בארצנו מסתובבת תופעה מיוחדת ומוזרה — מוריה הנקראת חברת מוריה. חברת מוריה מתעסקת בקידוחי נפט והיא בבעלות הגיאולוג האמריקאי גילמן הול מקולורדו.

מוריה לא גייסה כספים בבורסה לני"ע, לא קנתה תפ"ס ואג"ח בכספי ההנפקה, לא רכשה מכוניות מנהלים מפוארות וממוזגות, לא הוציאה הוצאות מינהלה שכר ודיטייבר בהיקפים גדולים, היא פשוט מחפשת נפט ולפיכך קודחת ולא בבורסה. ממש תופעה ייחודית בארצנו. צריך ללמדם שאפשר להנפיק מניות 1 שקל, 5 שקלים ואופציות. אפשר לגייס זכויות ואפשר גם לחתום עם הממשלה על הסכם קידוחים במחצית שטח המדינה. למה לא? הם מאמריקה נייטיבס שכמותם...

ב. ה"ה אליעזר שילוני ופקידיו ברשות לני"ע נקטו פעולה נכונה ונדרשת. הם זימנו את מנהלי קרנות הנאמנות והורו להם חד־משמעית להעריך את מניות דנות, אריה, אטלנטיק ואתא ודומיהן בשער — 0 — כאשר קובצים את שער קרנות הנאמנות.

משמעות הדבר שהרכבן של קרנות מסויימות יוכפע מכיוון שגיסל מתן שווי כספי מסויים עקב רישום המניות בשווי אפס, יפה ונאה.

מעניין יהיה לראות איזה קרנות תרדנה יותר מאחרות כתוצאה מתהליך זה.

ג. עובדי אל־על מתגעגעים לשביתות ולימים היפים כלשונם. הם יסתפקו ביום אחד של הפגנת כוח לזכר ימיהם היפים בעבר. אולי מן הראוי שכונס הנכסים יישאר עוד קצת בחברה ויחד עימו יישאר הניהול הנבון והעבודה המסודרת...

ד. הדולר השחור מתחיל להתנהג כמניה אחורות תזזית. ביום אחד הוא 1,700 בשני 1,630 ובשלישי 1590. פעם כולם מוכרים פעם כולם קונים והאדם הבודד המאחר ביום את הקניה או המכירה ניזוק בסדר גודל של 8 אחוזים לערך.

חוץ מכל הקללות הללו יש גם דולרים מזוייפים. יש גם שוק שחור המקשה על פעילות נורמלית. יש גם שכירים שקנו דולר שחור ב־1,700 בחודש יולי בעת הפיחות הגדול והפסידו 40 אחוז מכספם ריאלית לעומת התפ"ס והמק"מ מיולי עד דצמבר.

גם החורף בשער ועונת הנסיעות תחל רק במרץ־אפריל ואין סיבה לשיגשוג. כלם עובדים כנראה בשיטה שמה שבכיס בטוח ממה שעל הנייר. יכול להיות שכלם טועים בגדול. אני מקווה שכולם טועים. זה טוב למדינה.

ה. מינהל מקרקעי ישראל מסרב להכחיש או לאשר אם רכש 15 בתים באיזור פקיעין בשווי כספי של כמה מיליוני דולרים נכבדים.

תהרגו אותי מדוע המינהל רוכש בכלל בתים בפקיעין? חסרים בתים במקומות יותר סבירים לרכישה — או שמא המינהל משמש גם כגוף ציוני נוסף במדינה?

ו. קראנו בעיתונות מאמר מפרי עטו של ד"ר אבא שוורץ מהחוג לכלכלה ולמחקר כלכלי באוניברסיטת ת"א.

ד"ר שוורץ הנכבד טען והסביר בסיכום דבריו כדלקמן — "אי אפשר לומר באופן פסקני שהתוכנית הכלכלית תיכשל אם במקום לקצץ בהוצאות הממשלה ב־200 מיליון דולר נגדיל את המיסים בסכום דומה", סוף ציטוט.

ד"ר שוורץ נכבדנו, תאמין לנו שאילו הבנתנו הדלה מבינה את שטרצנים עמיתיך הפרופסורים בכל האקדמיות לכלכלה שצריך וחייבים לקצץ ובהקדם, רק אותה תומך או לא מסתייג מהעלאת מיסים.

על דברים שכאלה נאמר בכתובים — ובא לציון גואל ומושיע.

ז. אחת התעלומות הגדולות במדינתנו הגיעה לפתרונה בעת האחרונה והיא גודלן ומספרן של החברות הממשלתיות.

להלן נתונים מעודכנים ואלה ידברו בעד עצמם טוב יותר משנכתוב אנו. 1. מספר החברות הממשלתיות — 209; 2. מספר המועסקים בהן 63,000 עובדים שהם 5 אחוזים מהמשק בכללו; 3. היקף המחזור של כל החברות הממשלתיות 6.7 מיליארד דולר. היקף היצוא 1.3 מיליארד דולר; 4. סך התרומה והפעילות של כל החברות הממשלתיות במשק עומד על 2 אחוזים. כן, שמעתם טוב. 5 אחוזים מסך המשק בכוח־אדם תורם 2 אחוזים בלבד..

בגביל שתעלה התפוקה כדאי שנוסיף להם עוד עובדים. למה לא?

איחודים, קניות, הסברים

בעת האחרונה עקב המשבר הכלכלי אנו חוזים בתופעות בפלחי שוק שונים. שעיקרם כניסות של שותפים חדשים בעלי ממון לעסקים המצויים במצוקה, ו/או ברצון להחליף בעלים ופוזיציות עקב רצונות כאלה ואחרים.

באחרונה קראנו, שחברת אגד רכשה את סוכנות דהייטסט, חברת דן מעוניינת לרכוש את חברת גמא טורס בסך של שני מיליון דולר, חברת דלק רכשה את סוכנות "סיאט" בארץ בסכום כספי נכבד של כשני מיליון דולר.

חברות אגד ודן הן חברות הנהנות מתקציב וסיבסוד ממשלת ישראל. ללא תקציב הממשלה לא תוכלנה חברות אלה לתפקד כלל והנה הפכו אגד ודן לגבירים המנסים להיכנס לענפים שספק אם הם קשורים אליהם.

מדוע אגד זקוק לסוכנות דהייטסט היפאבית? אם לאגד קיים עודף מזומן בקופתה והיא אינה מעוניינת להשקיעו עליה או להחזירו לממשלה או לחילופין לשפר את השירות שהיא נותנת לאזרח ותאמינו לי שיש מה לשפר.

קואופרטיב להסעת נוסעים הופכת אגד ליבואן מכוניות פרטיות והדבר מוזר. דן מעוניינת בגמא טורס. מדוע דן צריכה סוכנות נסיעות באינטנסור שלה במקום להוסיף מיזוג אוויר באוטובוסים ולהוציא מהשירות אוטובוסים ישנים ומסמורטטים?

האם אגד ודן פנו למשרד התחבורה וביקשו את אישור משלם המיסים הישראלי לרכישותיהן? מדוע אגד ודן פונות תמיד לממשלה בעת מצוקה וזועקות שמצבן בכי רע? אולי מן הראוי שהממשלה תדאג לאינטרסים שלנו ותבדוק את המצב שכן אחרת עוד ירכשו דן ואגד בתי מלון, חנויות תכשיטים, שדות תעופה ומיני דברים נוספים שהדעת לא תכירם.

ב"דלק" לעומת זאת התמונה שונה. היא אינה נהנית מתקציב ציבורי נרחב אך היא חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה ולפיכך תמוה מעט שחברה מסוגה רוכשת סוכנות יבוא לרכב במקום למשל לרכוש עוד אחיות בענף הפלסטיק או בענף נלווה לבנזין, שזהו עיסוקה המרכזי והייעודי. מישהו צריך מבחינה ציבורית ליתן הדעת לתופעות מסוג זה שהזמן התקופה גורמים.

בורסה

יותר ויותר קוראים מבקשים ממני התייחסות לשוק ההון בכלל ולבורסה בפרט. דומני, שחשיבה נכונה תהא בנויה על פירוט אפיקי ההשקעה כפי שהם עכשיו.

א. דולר ומטבע זר. שער קבוע מקסימלי 1,500, לא צפוי פיחות ובוודאי שלא פיחות משמעותי מעבר ל־7 אחוזים לערך וגם זה לא בתקופה הקרובה עד למרץ. בהחלט באמין בתחום זה להודעות הממשלה.

ב. אגרות־חוב. מדדים נמוכים, ובתחום זה נמודדת עיקר הצלחתה של התוכנית הכלכלית שהורידה את האינפלציה לרמות נמוכות ומדהימות עבורנו האזרחים. לא רואה שינוי במדד בטווח הזמן הקרוב עד אפריל לערך ולפיכך האטרקטיביות של אגרות החוב יורדת כמעט לאי־כדאיות.

ג. מניות בנקים. הריבית בשיעור 12־13 אחוז לערך גורמת בהם עניין רב יותר. תיתכן ירידה לתשואה של 10 אחוזים לערך. מעניין יותר מאג"ח דולריות שנסחרות בבורסה וגם מדולר בצורה זו או אחרת.

ד. פקדונות שקליים נושאי ריבית כתפ"ס ומק"מ. לאורח שמשחק בסדר גודל של 5־10 מיליון שקלים או פחות לא כדאי להתעסק בכלל בתפ"ס שעלותו יקרה. מק"מ מעניין יותר ב־2.5 אחוזים תשואה כשהמדד נע סביב 1 אחוז לערך שכן כל הכנסה מעבר לאחוז הינה הכנסה נקיה וריאלית.

גם זה אינו אפיק מרטיט ומעניין במיוחד.

ה. שוק אפור — אורח רגיל לא מצוי בו. גדולים נזהרים מאוד.

ו. נכסי דלא־ניידי — שוק זה ירד מאוד ויש בו מציאות במיוחד להשכרה. מיועד מלכתחילה לכאלה שיש להם כסף רב. מציאות קיימות. צריך רק לחפש. אפיק מעניין לכספים גדולים לטווח זמן ארוך למדי.

ז. בורסה — תתפלאו, לכאורה נראה כאפיק חסר אטרקטיביות בעיקר לאור התנודות המפולות החריפות המלוות בכינוס נכסים ופירוקים מסוגים שונים. לדעתי, ברמות הנוכחיות אפיק שמתחיל לעניין יותר מבעבר ורכישת מניות מסוג ים המלח, הבינלאומי, דיסקונט השקעות ודומיהן תיתן רווחים נאים בטווח הזמן הבינוני ואפילו הקרוב. אל תראו בכך המלצה או הזמנה לקנות. רק הבעת דעה.

תגובות קטנות

היה אנשי הבורסה לני"ע נוקטים צעדים לבדיקת הנושא של מחיקת מניות מהמסחר בבורסה בעקבות מקרה סולל בונה. הדבר נחוץ ונדרש ונראה שבדיקתם באה בעיתוי נכון ומדוייק. רצינו רק להמליץ בפניהם מספר המלצות אנושיות קטנטנות וציבוריות.

א. חברה שגייסה X מיליונים דולרים בתאריך מסויים צריכה לפחות ציבורית להחזיר את אותו כסף שקיבלה מהציבור.

לא יתכן שחברה תגייס סכום כסף ניכר ותחזיר את חלקו הקטן בלבד. לא יתכן שחברה תבקש הערכה כלכלית חדשה למצבה הפיננסי ותפדה את מניותיה עפ"י הערכה זו שהיא בדרך כלל נמוכה בהרבה ממצבה בעת גיוס הכספים מהציבור.

אמנם חלו שינויים במשק ומיני מרעין בישין נפלו על כולנו וצריך להתחשב בהם, אך צריך גם לזכור במקביל שגיוס ההון משול כמעט להלוואה שניתנה ללא ריבית או לחלופין בגדר מתנה.

ב. בעת הדיון על מחיקת מניות והחיובים הנובעים מכך צריך גם לחשוב על מקרים כמו בנוסח חברת "אמצעים־מתוחכמים" לדוגמא. חברה זו נאשמת על־ידי אחד מהשותפים בה בעבירות מסויימות, בית המשפט בירושלים החליט לעקל חלק ממניות הבעלים.

נראה, בעליל, שהאינטרס הציבורי דורש שציבור הרוכש מניות לא יהא מעורב במשפטים בין בעלי עניין שכן הדבר פועל בשיטת הנסתר גדול מהנגלה. אנו מאמינים, שעם קביעת קריטריונים ברורים כפי שהבורסה עושה ופעולת עשור שוק ההון והני"ע להגיע למצב פעילות שקט הגיוני והגון יותר, ולכך כולנו מצפים בכליון עיניים.

* הכותב הינו יועץ השקעות.

הלוח הכללי

וילות ובתים

● מודעות בטלפון! בריה, יפראבטים תיירנים! 03-221550, 03-221896, 03-227117 עד 21.00 רצוף (פרסום — "איתיאל").

● פרסם ותהנה שי לכל מפרסם בלוח הכללי בפרסום "און ביזדאוף" 03-844008 — 03-844856

● פרס שיבנון ב"לוח־פוטו" למודעות בטלפון בכרטיסי אשראי! 03-292779

דירות למכירה

● בנתניה 4 חדרים מ־יחית קיב, חזית, ע"י הים + מעלית 90,000 דולר תנאי תשלום נמשכים, 052-22024, 053-50480

● מודעה לעיתון זו 03-625173 03-621888 התשלום גם בכרטיסי אשראי.

● בפרדס כץ 3 כניו חדש קיב 32,000 דולר 769382 בערב.

דירות בשכר חודשי

● דירת 2 חדרים + טלפון בקבוץ גלויות ת"א 03-380340.

● בבתים להשכרה חדר + טלפון 80 דולר, להתקשר — 03-853656

● ברמת־גן דירת 2 חדרים בבית פרטי 180.— 749048.

מבני תעשיה

● מבנה בודד קומותיים + מוסכים מטורים + פלטורים 280 מ"ר ליד השנה התרבותית 03-380342.

הצעות עבודה

● דרוש מסגר — רתך בעל ניסיון לעבודה ועבודה בחו"ל, ברזל 2, פלטון 03-471284.

● למפעל להדבר משאה ברמת־גן דרושים עובדים למכונת כאמת ולמכונות בכם, ניסיון קודם 03-483287/8.

● ל"גלמורי" מסניטוסיות כת־למוסדות / מקצועיות, אפשרי חיילות ומסודרות כשכר גבוה, 03-221002

● דרושים אנשי ויאנו (מס־הסים) לעבודה בקצונות / בר עבודה ללא ציוד, רק אנשי מקצוע, יתקשרו לטלפון — 03-596111 לבקש ממבריל.

● כתבניות עבריות / אנגלית בעולות לעבודה מיידית וזמנית או לפתשכת חבר מתרגמים בן יהודה 100 ת"א, שעות קבלה 14.00—9.00.

● עובדים/ות ניקיון בוקר, צהריים וערב בבי"ס אורט יד־סינגלובסקי בת"א, — 03-911818

● ל.ס.ב.א. מוכירה + הדממה + שנתיים ניסיון לעבודה קבועה. 03-287817

● 3000 שקל לשעה להופעות מנוסות לבנברים 03-829135

● למפעל באיזור תעשיה חולון, דרוש בוגר מנוסה לחלוקת סחורה עם ערבויות [illegible]

● למשרד עורך דין בת"א דרושה פקידה, מ־15.00—19.00 — 03-225177

● דרושה בהורה לבסק בית עם נסיון ומתנפלת 4-7 ימים בשבוע מ־12.30—6.00 לפנות בשעות הבוקר 03-268628 ת"א.

● למוקד מיידיין אזורי דרושים: 1) מאבטחים לסיירות בוקות ובקרים למשמרת לילה. 2) בקריות למשמרת בוקר. [illegible]

● דרוש/ה עובד לניהול מונה + עוזר 256521 — 980548

● שליח + רשיון לקטנוע המכיר את ת"א משכורת גבוהה 660450

● פקידה־כתבנית לעו"ד לצלצל מ־14.00 גם בערב — 03-717651

● דרושה קבוצת פיתוח, למפעל בטוון — 052-440086, 052-29191.

● לנצרים! תמיר הקן בוניין אותך לקורס דוגמנים "הוליווד" 03-227910

● קארין דונסקי בהוליווד מכינה אותך לקורס דוגמניות 03-227910

עסקים

● בדבו"ע לרגל נסיעה מעדניה מכולת + ציוד, פרנסה לשנים 03-594673, 03-871458

מכוניות

● מודעות בטלפון! בריה, יפראבטים תיירנים! 03-221550, 03-221896, 03-227117 עד 21.00 רצוף (פרסום — "איתיאל").

● סובארו די.אל. 1400, 1976 שמורה במצב מצוין בעולה! — 03-392579

● פרסם ותהנה שי לכל מפרסם בלוח הכללי בפרסום "און ביזדאוף" 03-844008, 03-844856

● יגואר ייקי! 1986 ב.מ.וו. אופל! אודי! פורד! טויוטה 30 המנ הקורה 03-492482.

● יעקב מילוליץ — מכוניות הצעות אם מכוניתך יד ראשונה, צבע מקורי, קילומטראז' סביר — אצלנו תקבל מחיר מקסימלי! — 03-330142, 03-333054

● למכירת ביזירת! 1986 אופל! + אודי! + ב.מ.וו! + פורד! + סובארו! + שברולט! + תוספות רבות! — 03-848729

● רכב ישראלי מוכן מכריות בכיצעות בזוגות! — מרצדס! לנס! מסקוטים ברגדה! רנו 4! סוזוקי! ואחרות! 03-825718, 03-836246

● אאודי 80, 1300, 1984, טסט והיטל + מזגן + אזעקה 03-7511837

● ליגיסט, 1000, 1982, ראשונה אוטומטית. מכירה / החלפה 03-996017

● קורטינה 1967 בגיע 1975 בגבב ניר + רדיו 03-997863

● פרס שיבנון ב"לוח־פוטו" למודעות בטלפון בכרטיסי אשראי! 03-292779

● אודי 80, 1982, 1300, טסט ליפנה, שמורה, 03-7512503

● סובארו די.אל. 1600, 1980, מעולה 6,000 דולר 984664 08-12.00

● סובארו 1300, 83, שמורה, יד ראשונה, טל. 5512608

● ב.מ.וו. 1986, 0 ק"מ, דית דיזנגוף 274 ת"א 242008

● פיאט 131, 1600, 1981, בראשונה + מזגן, גדירה — 330337

● סובארו 1600, 1981 ראשונה! פרטית! + מזגן + היטל 052-543232

● פורד קורטינה 1600 1981 אוטומטית + מזגן! שמורה! 052-543120

● סיאט רונדה ג'י.אל.אקס. 1984 + מזגן! מעולה! — 063-22723, 03-490683

● אלפא 33 אפס ק"מ 1986 להחלפה ברכב זול ובתשלומים 063-22723, 03-491683

● סובארו די.אל. 1979 4 דלתות + תוספות 03-768030

● לנציה בטה 1979 + מזגן, שנית (פרטית) שמורה להפליא + רדיו 03-260879

● פיאט 128, 1300 ספיישל, 1977, שמורה + טסט + רדיו 03-316834

● רנו 12 1978 צרפתי, טסט + תוספות במצב טוב. 03-905631

● פיאט 127 1978 פרטית אורגינלית, מחושה + טכו — 03-919558

● ברנדה 1977 פרטית טסט אחזקה, אוריגינל — 052-442473

● ג'יורנו 1982 מיוחדת! 1300. + היטל + טסט גדירה! 03-373393

● סיאט מלאגה 1.5 1986, אפס ק"מ, להחלפה ברכב זול — 063-22723, 03-490683

● פיאט 124 1979/80, יד ראשונה ק"מ 55,000 + טסט + היטל, שמורה 03-762738

● פיאט רגטה 1984 מחושה, 5 מהלכים — 03-282554

● מכוניות "ליגנקולד" ליגנקולד 5 ת"א בהיצע: 1. מכוניות קורסה 1986, 0 ק"מ, 4 דלתות, מסירה במקום; 2. דיאסטה 1986 0 ק"מ מסירה במקום — 03-203984/5

● ההזדמנות!!! אאודי 80 1982 פרטית במצב מצוין — 03-836948

● סובארו די.אל. 1600/4 1979 במצב מצוין! 08-393106

● פולקסווגן חיפושית 1300 1973 יד שניה + רדיו, כשרות 03-319584

● גולף 1160/5 1977 במצב טוב + רדיו 03-915758

הלואות

● הלוואות, בניין צ'קים כשרים בפרטים ולעסקים, — "תמיר" 03-237121

פרסום

● לבעלי ויזה, ישראכרט דיינרס נקבל מודעותיכם טלפונית. טלפונים: 03-280666, 03-280943, 03-296662

פוליש ונקיון

● "הכלסטי" ניקיון ופוליש + תחזוקה, רשיון 5563 בבבבע! 03-375458

מציעים למכירה

● מבחירי מדפים + עמודים + ארונות + תיקיות להנויות, מחסנים ומפעלים, — 252738, 259031

רוצים לקנות

● כגנת קונה הכל, רהיטים, ירושות, מקררים, — 836316, 591838

● נסים קונה רהיטים, ירושות, חשמליים, 832364 ובערב 875069

● ישראל קונה הכל, וירושות 828567 ובערב 876224, 958678

● ברקוביץ קונה רהיטים, ירושות, חשמלים ועוד, — 052-550222, 03-838718

● צורא קונה רהיטים, מקררים, ירושות 827011 ובערב — 857920

● יוסי קונה ירושות, מקררים, רהיטים, חשמלים ועתיקות, 831494

ריפוי והבריאה

● בריאות והנאה, סאונה ד' בסבי ב"אסקורט" 03-238685, 46

● בסבי כללי וכוהנה בעוויה נקיה, ארלוזורוב 168, — 03-221022

● יוסי! בסים וסולידי, ע"י בנות, 03-230858

● בסבי מכל הלב אצל "לבי" 55, 03-370097

● תמי! בסבי כללי, פלמון — 03-461221

● בבעת! מסבי מהנה ע"י בסבייסטית + סאונה — 18,000 שקל לשעה, 03-284513

● כתוח! בוא לקריסטין! — פינת יהודה הלוי 03-623113, 66

● כסבי מקצועי ע"י בסבייסטית + סאונה, בן־יהודה 26, 03-287740

● בריאות והנאה. סאונה ד' מסבי בסבייסטיה, בן־יהודה 51, 03-234396

● חדש!!! כסבי מהנה ע"י צעירות חוצניות, דיזנגוף 138 — 03-234927

● כבגע! כסבי כללי ושהנה ע"י בסבייסטית 18,000 שקל לשעה, 03-238063

● כסביים 20,000 לשעה ע"י בסבייסטיות, דיזנגוף 184, — 03-222071

● "סבידי"! עיסוי לגברים ולנשים בבית הלקוח/ה מצעירות/ים 03-285237

● "כידי"! בבית הלקוח/ה מטפלה צעירות ובאות — 03-793173

● "אקספרס" שירות עיסוי לגברים בהצעירות לבית הלקוח 03-32520

● "בית־התיכון" בסבי כללי ויפואי בשיטה גרמנית — טרומפלדור 12 ת"א.

● "בית־התיכון" תקבל/ מסבי מקצועי ובהנה ע"י בסבייסטיות באות טרומפלדור 12 ת"א.

● שירות עיסוי לנבים בלבד בבית מבחירה צעירים 03-333520

● צעות חדש בסבי + סאונה ע"י מסבייסטיות חובבי ציון 26, 03-286618

● חדש שרי וסילבי יקבלו אתכם בבסבי מרגיע 03-825431

● לסכון בסיסה אפריקאית בסבייסטיות ברמה גבוהה — 03-231007

● חדש!! שירות בסבי לבית הלקוח/ה ע"י בסבייסטיות נאות 03-240944

● שירות מסבי לבית הלקוח/ה ע"י בסבייסטיות נאות ברמה אקסקלוסיבית — 03-701717

שידוכים

● עלינו "קשרי" לפנויים/ות, הדרך הישרה והאלגנטית להכיר אנשים — 04-446023, — 04-442105 + בטבת (הצלחה ערבים).

הכרזות

● מעוניינים יצאת מהשגרה! פנו אלנו 03-734755, "דודי".

● הכרות סיזית אקסקלוסיבית ברמה גבוהה ובסודיות — "דודית". 722277.

● הצעות סידרות בבאות והטורית. "גוריה" 03-374776, לנכרים חינם.

● הכרויות לאנשי עסקים לתיירים ברמה אקסקלוסיבית, לנברים חינם 03-285020

דרושה
מזכירה
ליום עבודה מלא
ניסיון קודם 3 שנים לפחות.
הכישורים: הפעלת מחשב I.B.M. P.C. במשך שנתיים לפחות.
לפנות טלפונית לקביעת ראיון משעה 10.00—15.00
אבמת — מחשבים בע"מ
טלפון 03-217957 03-269866

לארגון בת"ים
פקידה
הדפסה עברית אנגלית
8.00—16.00
03-5516721

חיפה
מכוניות

● מודעות בטלפון! בריה, יפראבטים תיירנים! 03-221550, 03-221896, 03-227117 עד 21.00 רצוף (פרסום — "איתיאל").

במועצה הדתית בית שמש

● דוד בן יצחק דודאי, רווק, ישראל, בית שמש; [illegible] רווקה, ישראל, אשדוד.

במועצה הדתית אשקלון

● ואקנין בניימין בן משה, רווק, ישראל, קיבוץ גבר־עם; איפוח ורדית בת מרדכי, רווקה, ישראל, קיבוץ גבר־עם.

● פרוכטר זאב בן מרדכי, רווק, ישראל, אשקלון; סוזנה מלכיה בת באיר, רווקה, ישראל, אשקלון.

● חסאב יהושע בן מיכאל, רווק, ישראל, מושב ברכיה; הגר רחל בת אלי, רווקה, ישראל, אשקלון.

● אברג'ל בן יצחק, רווק, ישראל, בית שמש; [illegible] רווקה, ישראל, בית שמש.

● רוזנברג מריאן־משה, רווק, אשקלון; [illegible] בת יעקב, רווקה, נתיבות.

● קקולי איתן בן אברהם, רווק, ישראל, אשקלון; המאירי רבקה בת מרק, רווקה, ישראל, פרדס חנה.

● סורג'ון משה, רווק, מרוקו, אשקלון; אסתר [illegible], רווקה, אשקלון.

● כוהם אהרון בן ששון, רווק, ישראל, אשקלון; אביבה (קליבה) בת דוד, רווקה, ישראל, אשקלון.

● [illegible] בן משה, רווק, ישראל, [illegible] אורלי בת [illegible], רווקה, ישראל, אשקלון.

הלוח הכללי בשבילך ובשבילי

„פרוטרום" בסכנת סגירה בשל 50 מיליון ד' חובות

מפעל „פרוטארום" בעמק חפר מבנה החודש הייצור כי יוספק בשל אי־אספקת חומרי גלם למפעל מספקים תקציביים.

הודעה על כך נמסרה בכתב על ידי הנהלת המפעל למזכיר מועצת פועלי צבי יהושע כץ. זו מסרה כי תסגור את המתקנים בצורה מכוונת ותוציא לחופשה את מרבית 560 העובדים המועסקים במקום.

כתב עתים מציין כי המפעל רווחי, אך הוא נקלע לקשיי מימון בשל הלוואות שלקח. והוא חב עתה לבנקים כ־50 מליון דו־לר ואינו יכול לשלמם.

כץ מסר אתמול, כי פנה בעניין זה למנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, יהושע פורת, ולוועדת הכלכלה של הכנסת ודרש מהם כי יפעלו לאלתר אצל שר האוצר כדי למצוא פתרון לבעיה כאחר ש־הזמן דוחק ונותרו שעה ימים בלבד כדי למנוע את סגירת המפעל.

כץ אמר כי אם „פרוטארום" ייסגר, לא תשקוט מועצת הפועלים ותנקוט צעדים דרסטיים. הוא הוסיף כי הנזק שייגרם למדינה מסגירת „פרוטארום" יהיה גדול בהרבה מהסכום שיושקע בו כדי לאפשר לו להיחלץ מקשייו.

תוכנית הבראה

הנהלת „פרוטארום" הגישה אתמול לשר האוצר יצחק מודעי תוכנית להבראת המפעל במסגרת מאמציה למנוע את סגירתו.

על פי התוכנית יושקעו בעלי המניות סכום של כשני מיליון דולר, יצומצם הצוות המינהלי, ויעשה מבצע לייעול העבודה במפעל. גם העובדים יצטרכו לתרום את חלקם להבראה.

בתמורה מבקשת ההנהלה, כי משרד האוצר יודיע לשנתיים את פרעון חובות „פרוטארום".

צה"ל משלים הכנת טבלת שכר נפרדת למשרתי צבא קבע

מאת אלי זליגר
הכתבת הצבאית של „דבר"

צה"ל ישלים בקרוב הוכנת לטבלת שכר נפרדת למשרתי הקבע. הטבלה תתבסס על סוגי התפקידים ומיקום היחידות וסוגיהם של מקבלי ה־משכורות. בכך תימנע שחיקת שכר ויהוההו יתרון יחסי ל־בעלי התפקידים הקשים, לאו דווקא על־פי דרגותיהם.

רא"ש אכ"א, האלוף כתן וילנאי, הבטיח אתמול שוב כי בקרוב ישופרו תנאי השכר של משרתי הקבע ביחידות קדמיות וכי הפיקוד הבכיר של צה"ל שוקד בעניין זה על ביצוע השינויים כדי לעצור את משרתי הקבע על הנ־חיקה הגדולה בשכרם. בסגירה שקיים אתמול עם קצינים ונגדים בחטיבת „גבעתי", שמע ראש אכ"א את טענותיהם בנושאי כוח אדם ותנאי שכר והדגיש כי על אף השיפור הצפוי בשכר לא יד כל הצבא להתחרות במשכורות בשוק האזרחי. השירות בקבע יהיה חייב להיות מבוסס גם בעתיד על מוטיבציה, הסביר האלוף וילנאי.

אוהדה מפגיעות מוחיות אם לא יסופקו תחליפי חלב

מאת אהרן גבע
סופר „דבר"

פרופ' כהן מתל השומר פנה שלשום לח"כ אורה נמיר, יו"ר ועדת העבודה של הכנסת וביקש ממנה לדאוג מיד לשחרור תחליפי החלב מהמכס. מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מי־כאלי, אמר כי ינסה להפגיש מיד את שר הבריאות עם מנ־כ"ל קופת חולים.

בישיבה של ועדת העבודה אי־מר עוד מיכאלי, שאם משרד הבריאות לא יקבל פיצוי על ש־חיקת תקציבו בשנה החולפת, שוב לא יהיה כסף כדי לשלם למוסדות המטפלים בקשישים. הוא הוסיף, שלא רק הסבסוד לתחלי־פי חלב, אלא גם סעיפים אחרים עלולים להתמוטט. כך, למשל, לא סיפק משרד הבריאות אביזרים לנכים.

עד כה סבסד משרד הבריאות את התחליף לחלב ב־150 אלף דולר לשנה. המשרד הפסיק את הסובסידיה ומחיר הקופסה עלה מ־42 ל־250 שקל חודש. כל ילד צר־רך כמה קופסאות ליום. משרד ה־בריאות טוען שמדובר בתרופה ו־על קופ"ח לספק אותה.

פרופ' כהן אמר בפנייתו, ש־אי־אספקת תחליף החלב למפגרי שבדעות תגרום פגיעות מוחיות שאי־אפשר לתקן אותן.

חברי ועדת העבודה דרשו, כ־אמור, הסדר מידי בעניין תחליפי החלב.

גרושת סוכן סמוי שנרצח חשודה בסיוע לרציחתו

מאת יהודה פאוסט
סופרת „דבר" בשרון

אביבה איטה (24), גרושתו של הסוכן המשטרתי הסמוי צו־רי איטה, שנרצח, נעצרה אתמול ל־15 יום כחשודה בתכנון וקשירת קשר לרציחתו ומידע לאחר הרצח למעורבים בו.

האשה נעצרה בחשד שמסרה לעבריינים מנתניה את דבר ה־יות בעלה סוכן סמוי של המשטרה, דבר זה הביא לרציחתו. איטה נעלם מביתו ב־10.4.85 לאחר שנקרא מביתו על ידי צעיר ממכריו ויצא עמו. מאז לא נמ־צאה. ב־16.12.85 נמצאה גופתו בחו־לות באזור נתניה חלק בגופה. לאחר מציאת הגופה גילתה מש־טרת מרחב השרון כי הנרצח, ע־בריין לשעבר, היה סוכן משטרתי סמוי וסייע בלכידתם של 13 סו־חרי סמים באיזור השרון. כחו־שוד במעורבות בפרשה זו נעצר לפני ימים מספר דוד סלומון, (23), מנתניה, שמעצרו הוארך על ידי בית המשפט ב־15 יום.

אתמול נעצרה כאמור, ל־15 יום גרושתו של הנרצח ועל פי מידע שנמסר בבית משפט השלום בנתניה היא חשודה שמסרה לע־בריינים את המידע לאחר שנודע לה שבעלה סוכן משטרתי סמוי. המשטרה טענה, אמרה בבית ה־משפט שיש לה ילד־קטן המחכה לה בחוץ ואין לה יד בריציחתו של בעלה לשעבר. היא ביקשה לשחררה בערבות ואמרה כי צ־רו ואוהבתה שישבה שבעה על מות איטה.

לאחר עיון בחומר החקירה ה־משטרתי החליט השופט מרדכי בלזר כי יש יסוד סביר לחשד שהחשודה ביצעה את העבירה ה־מיוחסת לה. הוא ציין כי העבי־רה חמורה ביותר שכן מדובר ב־קשירת קשר לרצח ובשיתוף פ־עולה וסיוע לאחר הרצח. החקי־רה בעיצומה ויש לאפשר למשט־רה להשלים את החקירה ללא הפ־רעות מצד החשודה.

קצבאות הביטוח הלאומי ישולמו ב־20 בדצמבר

מאת סופרת „דבר"

כדי להקל על ציבור המבוטחים בתקופת המעבר ל־שקל החדש, החליט המוסד לביטוח לאומי להקדים את מועד תשלום הקצבאות ל־26 בדצמבר. תשלום דמי ה־מזונות יוקדם אף הוא וישולם ב־30 בדצמבר.

להלן סכומי הקצבאות שישולמו בדצמבר: קצבת זקנה ליחיד — 129,000 שקל; אלמנה עם שני ילדים — 250,000 שקל; זוג קשישים הזכאים להשלמת הכנסה יקבל בדצמבר 415,500 שקל; אלמנה עם שני ילדים הזכאית להשלמת הכנסה תקבל החודש 496,700 שקל; קצבת נכות מלאה ליחיד תהיה 276,500 שקל; הגמלה ליחידה בהבטחת הכנסה תהיה 221,700 שקל; אלמנה עם ילד תהיה זכאית להבטחת הכנסה 413,700 שקל.

לובלסקי: בכיה לדורות

(עע"ת). — מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, הזהירה אתמול, בישיבת מרכז נעמ"ת שנערכה בתל אביב, כי אם יתקבל תיקון החוק להרחבת סמכויות בתי הדין ה־רבניים, אותו מבקש שר הפנים להעלות שוב בכנסת, תהיה זו בכיה לדורות וכי תיקוני החקיקה שהושגו בעמל רב של שנים. והמאבקים כיום לפנות לבית המשפט האז־רחי בנושאים הקשורים בדיני אישות, יירד לטמיון.

הדברים נאמרו בעקבות הפרסומים בכלי התקשורת כי שר הפנים מתכוון להעלות שוב בכנסת את הצעת החוק, לאחר שבבחירות האחרונות דחתה הכנסת פעמיים את ההצעה לתיקון החוק.

מזכ"ל נעמ"ת הדגישה כי לגבי נעמ"ת תיקון החוק הוא בבחינת „ייהרג ובל יעבור" וכי נעמ"ת תילחם בכל האמצעים הדמוקרטיים העומדים לרשותה נגד התיקון.

לובלסקי הסבירה כי באורח מעשי פירושה של הצעת החוק להרחבת סמכויות בתי הדין הרבניים הוא שיתוק ההליכים המשפטיים בבית המשפט האזרחי בנושאי מזו־נות, רכוש והחזקת ילדים, ביטול סמכות פיקוח בג"צ על החלטת בית הדין הרבני, ביטול ההכרה בנישואין אזרחיים, גיור רק באישור בית הדין הרבני וכפיית שי־פוט בית הדין הרבני גם על לא יהודי.

הסכם עבודה קיבוצי ל־30 אלף עובדים בבתי מלאכה

30,000 עובדים המועסקים בבתי מלאכה ובתעשיה זעירה בענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, יזכו בק־רוב, בפעם הראשונה, בהסכם קיבוצי שיקבע את תנאי עבודתם ושכרם.

הסכמה עקרונית לחתום על הסכם עבודה קיבוצי הושג אתמול בין נציגי הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה לבין נציגי התאחדות בעלי מלאכה ותע־שיה זעירה.

יובטחו דמי קיום והכנסה לסטודנטים מבין עולי אתיופיה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

משרד הקליטה והאוצר הגיעו להסכם שיבטיח לס־טודנטים ולדוכשי מקצוע מקרב עולי אתיופיה דמי קיום, וישלים את הכנסתם של בני עדה זו כשייצאו לעבודה. על כך מסרו אתמול שר הקליטה יעקב צור ומנכ"ל משרדו מאיר שמיר בסיור עיתונאים שנערך אתמול בדרום במלאת שנה ל„מבצע משה".

כן נמסר כי בשבוע הבא ישולם מענק של כ־600 משפחות עולים מאתיופיה מבתי מלון לשיכוני קבע. הם אמרו שהמשרד מעדיף כיום שעולי אתיופיה יתמז־גו כבר לאחר שלב ההכשרה הראשוני שלהם עם המציאות בארץ תוך ליווי תהליך זה בעבודה ובחברה על ידי עובדי קליטה ומתנדבים מהרשויות המקומיות.

1350 משפחות כבר גרות בדירות קבע. 770 משפחות במרכזי קליטה שייהפכו לשיכונים הקבוע, 1600 במרכזי קליטה ו־250 עדיין בתהליך הפינוי מבתי המלון. כ־1100 מהם כבר עובדים ולמעגל העבודה ייכנסו בזמן ה־קרוב עוד 3500. הוסבר כי המספר הנמוך הזה נובע מכך כי מחצית העולים הם מתחת לגיל 18.

4000 עובדי המשחטות שובתים היום; מובילי הדלק מבקשים התערבות פרס

כל משחטות העופות, שמע־סיקים כהן 4000 פועלים, ישב־תו היום ל־24 שעות, במחאה על אי היענות הממשלה לתביי־עת ההסתדרות פועלי המזון ל־העביר חלק מן הסובסידיות מן העופות החיים לעופות הקפו־אים ולמנוע בדרך זו פיטורי מאות עובדים הצפויים, בראשית ינואר.

המזכירות הארצית של הסתד־רות פועלי המזון החליטה על זו השביתה לאחר שכל המאמצים לגרום שינוי הנדיביות עלו בתו־הו. מזכיר הסתדרות פועלי המ־זון, סבן־כהן, אמר כי מאות עוב־דים כבר פוטרו מן המשחטות השוכנות באזורי פיתוח בקרית־שמונה, בית־שאן, קרית מלאכי, שדרות. מגדל העמק אופקים ו־בית־שמש ו־600 מכתבי פיטורים נוספים עומדים להיכנס לתוקף ב־1 בינואר.

הוא מסר כי לאחרונה הונהג במשחטות שבוע עבודה בן 3־4 ימים והשכר פחת בהתאם.

המזכיר הארצי ציין כי זהו צ־עד ראשון במאבק שיחריף ויגדל עד שיושג השינוי הדרוש.

מובילי הדלק

במברק ששלח אתמול דוד ס־ביס, יו"ר איגוד מובילי הדלק, אל ראש הממשלה שמעון פרס נאמר כי המובילים לא יוכלו ל־המשיך ולהפעיל את צי הרכב שלהם מפני שכל נסיעה גורמת להם הפסדים. הם ביקשו את ה־ערבותו ועזרתו להביא לאישור התייקרות במחירי ההובלה. במב־רק, שנשלח גם אל שרי האוצ־ר, התחבורה, המסחר והאנרגיה אומ־רים המובילים:

„על התשומות המקובל של מש־רד התחבורה מראה היום שחיקה של 40 אחוז. במצב זה איננו מ־סוגלים להמשיך ולהפעיל צי ה־רכב כי כל נסיעה גורמת הפסד שלא ניתן לשאת יותר.

„משרד התחבורה, לאחר בדיקה מעמיקה, המליץ על פיצוי חלקי מיידי בשיעור של 15 אחוז כדי לאפשר הקטנת ההפסד והמשך ההפעלה. אישור העלאה חלקי זה מתעכב ויביא כתוצאה מכך לאי־יכולת להפעיל השירות. „מאחר שאנו מודעים לחיוניות השירות ולאחריות המופקדת בידינו והכ־נגר למנוע זעזועים במשק, אנו נאלצים לפנות לכבודך שיתערב בדחיפות על־מנת שתאושר המל־צת משרד התחבורה".

פרס ירושלים לחינוך להוכ־מת ישראל יוענק לפרופ' יעקב בלידשטיין על ספרו „עקרונות מ־דיניים במשנת הרמב"ם". הטכס ייערך ביום רביעי, 1.1.86, בשעה 5.45 בערב באולם מועצת עיריית ירושלים.

„מקורות" מאיימת לנתק אספקת המים למושב דקל

מאת אמיר רוזנבליט,
סופר „דבר"

חברת „מקורות" מאיימת לנתק את אספקת המים למושב דקל ב־פתחת שלום אם חברי המושב לא ישלמו את חובם בסך 126 מיל־יון שקל או להילופין יגיעו להס־דר תשלומים לסילוק החוב שיה־יה מקובל על החברה.

מושב דקל, המאוכלס בפנוי ימית, נקלע לקשיים תקציביים חמורים בעקבות התמוטטות אר־גון הקניות של האיחוד החקלאי לפני כארבעה חודשים. חובותיו של המושב לארגון ולגורמי חוץ נאמד כיום בכשני מיליארד ש'.

סופר „דבר" מציין כי שני מו־שבים נוספים בנגב, המשתייכים לאיחוד החקלאי, נאות הכיכר ו־עין תמר, נתונים אף הם בקשיים כספיים חמורים, בעקבות התמו־טטותו של ארגון הקניות.

„הממשלה כאילו מכריזה מלחמה על התרבות" — טוען פרופ' שמואל אטינגר

מרכז זלמן שז"ר יעתור לבג"צ בגלל הפסקת הקצבה

(ע). — מרכז זלמן שז"ר להעמקת התודעה ההיסטורית היהודית יעתור לבג"צ נגד ה־אוצר בגלל הפסקת ההקצבה הד־מיועדת לו בסך 42 מיליון ש־קל בתקציב השנה. זאת מסר יו"ר הוועד המנהל של המרכז, פרופ' חיים כהן, לשעבר שופט בית המשפט העליון, במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול, ב־בית אגרון בירושלים.

מדובר בהחלטת האוצר להפ־סיק באורח פתאומי את ההקצ־בה למוסדות חינוך ומדע, בהם מרכז שז"ר, „בניגוד לחוק התק־ציב", אמר השופט כהן. הוא מסר כי הודיע ליועץ המשפטי לממשלה על כוונת הנהלת מרכז שז"ר לעתור לבג"צ כי יצווה על האוצר לקיים את חוק התק־ציב על ידי הקצאת ההקצבה העברתה לתעודתה, כפי שהדבר מעוגן בחוק התקציב.

ההיסטוריון פרופ' שמואל אטינ־גר, יו"ר הנהלת החברה ההיס־טורית לישראל שבמסגרתה פועל מרכז שז"ר, תקף את ההחלטה להפסיק הקצבת הממשל בלי ל־ברר ולבדוק קודם מה מהותו ו־משמעותו של פעולות המרכז. „במדינת חוק לא תעלה על ה־דעת הפרה מעין זו של חוק התק־ציב כפי שעשתה ממשלת ישראל, שכאילו מכריזה מלחמה על ה־תרבות", אמר.

מרכז שז"ר פועל כ־15 שנה במטרה להגביר את ההזדהות של כל יהודי באשר הוא עם ההיס־טוריה של עמו, כדברי השופט כהן. מוסד זה עלול לעמוד בפני הפסקת פעולותיו בגלל חוסר של כ־40 מיליון שקל, סכום שהוא פחות מן הדרוש למימון דירת שיכון אחת.

הדוברים הטעימו, כי בהעדר ההקצבה הנחוצה לו, מצבו הכספי של מרכז שז"ר אינו מניח לו להמשיך בפעולותו, במימוש ההת־חייבויות והתשלומים החודשיים החלים עליו כסדרם. לדבריהם הפסקת הפעילות של המרכז ת־שורר הד צצום לא רק בקרב ה־ציבוריות והאקדמית בישראל, אלא גם בקרב מוסדות מחקר ומדע בחו"ל.

בטאון חסידי בלז מותח ביקורת חריפה על אגו"י ואברהם שפירא

מאת נח זבולוני,
סופר „דבר"

„המחנה החרדי", בטאון חצר חסידי בלז שהם חלק בלתי נפרד מאגו"י, מותח ביקורת חריפה על אגודי בשל השארותה בקואלי־ציה לאחר הצבעת אי האמון. ה־בטאון יצא נגד ח"כ אברהם שפי־רא ואף פרסם קריקטורה נגדו.

הבטאון כתב בין השאר: „אם לפני כעשרות בשנים כאשר חר־חלם על הצטרפות המפלגות הד־תיות לכנסת או לממשלה, דב־רו על כבוד שמים שייגרם מחי־שגים דתיים שיושגו על ידי ה־מפלגות הדתיות, הרי שכיום אם היום יש גוף הגורם מיעוט כבוד־שמיים. בלשון המעטה, כמו ה־מפלגות הדתיות".

בהמשך נאמר: „הציבור הדתי בארץ אינו מודע לעובדה שה־מפלגות הדתיו והאיגן מייצגות בלשון המעטה, את היהדות הטהו־רה שביהודות, אלא לעתים את ההיפך. כך שהוסר עקבות הגו־לות, בבעיות עד כדי הצבעת אי־אמון, והישארות בקואליציה וכודורת הכספים בעת הצבעה אחת יש בה משום ביזיון לכל מי ומה שהחרדים מייצגים. הגיע ה־זמן להעלות לדיון ציבורי בית־דות החרדית והדתית בכללה את תפקידן העכשוי של המפלגות ה־דתיות והנחיצותן".

בגליון השבוע של „המחנה ה־חרדי" הובא לעיונם של גדולי התורה, גם לאלה שאינם מעי־תיכים לאגודי הגם הביע שאט נפש מהקריקטורה, ש„מקומה", לדבריהם, „לא ביהדות אלא ב־תקופת ימי הביניים כאשר הצו־שישים הציגו את היהודים ב־צורה מעליבה כמו זו".

ח"כ אברהם שפירא בעיני „המחנה החרדי", בטאונם של חסידי בלז

מספרי הטלפון של קבוץ יטבתה

מוחלפים היום, יום חמישי 26.12.85

ויהיו כעתה

059־74151/2/3/4/5/6/7

מספר הטלפון מחלבות יטבתה

059־74158

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

משה מיכלסון ז"ל

נעלה לקברו להתייחדות ולגלוי מצבה ביום א', י"ז בטבת תשמ"ו (29.12.85) בבית העלמין הדרום בגבול חולון—בת־ים בשעה 15.00.

נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שלושים למות של חברנו היקר

זליג סחר ז"ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה ביום ראשון 29.12.85 בשעה 15.00 ונתייחד עם זכרו.

המשפחה
וקיבוץ בית זרע

במלאת שנה לפטירתה של
חברתנו היקרה

תמדה בינר ז"ל

נעלה לבית העלמין לאזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון י"ז בטבת תשמ"ו 29.12.85 בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה
ובית יפעת

שנה חדשה שקל חדש

כרטיסיות חדשות

החל מה־26.12.85 ניתן לרכוש כרטיסיות "אגד" הנקובות בשקלים חדשים. הכרטיסיות הקיימות בשקלים ישנים תהיינה בתוקף גם לאחר ה־1.1.86.

ועוד חידוש

תל־אביב־נתניה הלוך ושוב בהנחה

החל מה־1.1.86 ניתן לרכוש כרטיס הלוך ושוב בקו תל־אביב־נתניה בהנחה של 10%.

אגד

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה,
טל: 668188, 664690

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965)

ניתנה בזה הודעה כי לוועדה ה־מקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי אבני יוסף בקשה להקלה בגוש 10678 חלקה 30 בשכון כהן 256 טירת הכרמל שם ומספר התכנית החלה על ה־מקרקעין נושא הבקשה: ג/936 מהות ההקלה בנית קומה שלישית עלית גג בסטיה מתב.ע. החלה עליה. ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישה לוועדה במכתב מ־נומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עובדיה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

לחברינו

מזכירי מועצות הפועלים

יצחק אבימור — מזכיר מועצת פועלי עפולה
ניסן הרפז — מזכיר מועצת פועלי ירושלים
מני ויצמן — מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה
דוד זכות — מזכיר מועצת פועלי בני־ברק

ברכתנו הנאמנה

בהבחרכם לוועדה המרכזת של ההסתדרות

הצליחו בפעלכם למען ציבור העובדים

מועצת פועלי רמת־גן
שאול סוירי, מזכיר המועצה

מועצת פועלי ראשון לציון

לחברינו
למאיר גת, מנהל האגף לאיגוד מקצועי בוועד הפועל, מזכיר מועצת פועלי ראשל"צ, לשעבר
למני ויצמן, מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה
זר ברכות ומיטב האיחולים
לרגל הבחרכם לוועדה המרכזת.
יישר כח!
זכי נסים
מזכיר מועצת פועלי ראשל"צ

לחברנו

שמעון וינשטיין

בהגיעך לגיל 90, ברכות

עד 120 בבריאות, כה לחי!

חבריך ב„דבר"

קרא מחר ב־ידיעות אחרונות

1986: תחזית כלכלית
מאת צבי קסלר וגדעון עשת

1986: תחזית מדינית
מאת אראל גינאי, שליחנו לוושינגטון

אהובתו של צבי גור מספרת
מאת צבי אלוש

בכלא רמלה, אחרי הבריחה
מאת אריה אגוזי

חלומות באספמיה
עמוס קינן מבקר בראשון לציון, בעקבות פרשת גינדי וקלרין

המאבק על המשקאות הקלים
מאת לאה אותגר

הצעת „חוק שריד" עוד הטבה למיוחסים
מאת מרדכי גילת ומשה רונן

יומן אמריקני
מאת אהרון בכר

טרנזית
עם אנט פלאטו־שרון, בעקבות מעצר פלאטו באיטליה
מאת שוש מיימון

תשמ"ד ב־1985
השנה שחלפה – שנת האסונות
שרות „סיגמא"

„השקל שלך"

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
משאל סופרים ומבקרים על הספר המומלץ של 1985

דבר היום

תרופה מסוכנת

אדם הבוחר לעסוק בצרכי ציבור נוטל על עצמו „סיכון מקצועי" המתבטא בין השאר בחשיפה מוגברת לכלי התקשורת, לטוב ולרע. עם זאת אפשר להבין לנפשו של השר שריר, שהפרסומים על חקירת המשטרה בדבר קשריו עם אלבין פגעו בו ובמשפחתו. אלא שלא כל פגיעה ניתנת לתיקון בדרך חקיקה. אדרבא, חקיקה נחפזת מזיקה יותר משהיא מועילה, ולכן על הממשלה לחזור בה מכוונתה ליזום חוק להגבלת פרסום שמם של חשודים.

החוק המוצע לא ימנע פרסומים מחשידים: במקום לנקוב בשמו המפורש של החשוד ידווחו כלי התקשורת בנוסח „המשטרה חוקרת השדות שלפיהם קיבל שר טובות הנאה בניגוד לחוק". כך יוכתמו שמות כל השרים ולא שמו של יחיד. נוסף לכך יפגע איסור הפרסום בחופש העתונות. כלי התקשורת ממלאים תפקיד ציבורי ממדרגה ראשונה בחשיפת ליקויים ומעשי שחיתות, שיש מי שמעוניין לטשטש אותם. הדיווח שלהם על חקירות משטרה יכול גם לסכל לחצים פוליטיים לסגירת תיקים של חשודים המקורבים לשלטון. באחרונה נוכחנו לדעת שזו איננה אפשרות דמיונית. כל השיקולים האלה חייבים להכריע את הכף נגד החוק המוצע.

אפשר היה להקטין פגיעות בלתי־מוצדקות בשמם הטוב של נחקרים חשודים, אילו מקורות המשטרה היו נמנעים מהדלפות. אין זו משימה בלתי־אפשרית. אך במקום לחפש את המטבע מתחת לפנס המשטרה מנסה הממשלה למצוא אותה בחצרה של העתונות.

אין להסיק מאלה כי כלי התקשורת נוהגים תמיד כשורה. לעיתים הדיווח שלהם מרושל ובלתי מבוסס. לעיתים אין הם מזדרזים להביא לידיעת הציבור הכחשה מוסמכת למידע מוטעה שפרסמו קודם לכן. כל אלה הן סטיות מכללי האתיקה העתונאית. מן הראוי לחזק את מעמדה של מועצת העתונות, על מנת שתוכל לפקח ביתר יעילות על קיום כללי האתיקה בכל כלי התקשורת, לרבות רשות השידור.

אונס הדמוקראטיה בשם שמים

מאת אוריאל בן עמי

ימית, מוסט מוקדם: קרב על גבולות תרבותיים בין יהדות לציונות, בין ארץ־ישראל למדינת ישראל

"הקרב הגדול על ימית לא היה על טריטוריה, אלא על הגדרת הגבולות. לא היה זה קרב סיעתי או מאבק על מוסר ציבורי או על שיטות ממשל אלא מלחמת תרבות. מלחמה על גבולות תרבותיים בין יהדות לציונות ובין ארץ־ישראל למדינת ישראל", אמר גדעון ארן בדיון שהתנהל השבוע במכון ירושלים לחקר ישראל, בעקבות מחקר שפורסם על התנועה לעצירת הנסיגה, שביקשה למנוע את פינוי ימית באפריל 1982. במחקר, שיראה אור בקרוב, טוען גדעון ארן, כי התנועה היתה משיחית־דתית. [illegible]

לדעת ארן, דווקא משום שהנסיגה מימית התבצעה על אף הבכי [illegible] ראשי התנועה, [illegible] אנשי „גוש־אמונים", להקצנה דתית. מכשלונם האמוני־הדתי, שהתבטא בחורבת ימית, הם למדו לקח לגבי כל מאבק בעתיד, כשיעמוד על הפרק ויתור טריטוריאלי כלשהו.

אנשי „גוש־אמונים" טוענים שמחקרו של ארן הוא כתב־שטנה נגדם: גורמים מן השמאל, לטענתם, האשימוהו בהתרפסות לפני אנשי „גוש־אמונים". ארן מרגיש דווקא טוב עם האשמות האלה משני הצדדים. „כמו מקום טוב באמצע", הוא אומר. במחקרו כתב, כי אנשי התנועה לעצירת הנסיגה, שהצליחו באפריל 1982 להסתגן לימית הסגורה בידי הצבא, זכו ל„הכרה מעמדית בקרב חבריהם". יכולתם לחזור לשטח הקנתה להם מעמד של כבוד, מין יחוס להתגדר בו. בהתעקשותם לחוות את כשלון ימית כטראומה, הם ביקשו לחקות את אנשי כפר־עציון, שעלו כל שנה לצפות בגוש־עציון הנטוש מעל לגבעה בתחומי הקו הירוק, עד ששבו למקום במלחמת ששת הימים.

ארן מציע לא לזלזל בנסיון הארגוני הטאקטי והלוגיסטי שרכשו אנשי התנועה במאבקם לעצירת הנסיגה בסיני. לדעתו, בנסיון הזה ייעשה שימוש, אם ייפתח משא־ומתן על עתיד השטחים. בהקשר זה מצטט ארן מדברי חנן פורת, שאמר לאחר פרשת ימית: „את המטרה הזו או אחרת לא השגנו, אך בימית הושלה התשיבה הלוחמת למאבק הגדול על ארץ־ישראל".

ישראל הראל, ראש מועצת יש"ע ועורך „נקודה" חלק בדיון על הדעה שיש קשר בין פרשת ימית לבין התכנית של המחתרת לפיצוץ מסגדי הר־הבית. הוא הסתמך על דן בארי, מאנשי המחתרת שהיו קשורים בפרשת הר־הבית, שאמר, כי פרשת ימית לא עודדה אלא עיכבה אותו במימוש התוכנית לפיצוץ הר־הבית. הראל גם טען, כי פיצוץ הר־הבית תוכנן שנתיים לפני פינוי ימית, אך התכנית נגנזה, משום שלא זכתה בתמיכת הרבנים. לדברי הראל, התנועה לעצירתת הנסיגה לא היתה דתית, אלא תנועה פוליטית מובהקת, נטולת סממנים משיחיים, שביקשה ליצור טראומה כדי להרתיע בעתיד מפני כל ויתורים אפשריים.

לדעת פרופסור יהושע אריאלי, גם גדעון ארן וגם ישראל הראל שוגים והתנועה לעצירת הנסיגה מסיני היתה מין סינתיזה פוליטית־דתית. „גוש־אמונים" ביקש ליצור עובדות בשטח, אמר אריאלי, כדי למנוע כל התפתחות הנוגדת את מהות הציונות, על־פי תפיסתו אותה, ואת השליחות הדתית של עם ישראל בארצו.

לדעת אריאלי העימות הפרובוקטיבי בימית נערך כדי לערער את סמכות המדינה, וכדי לקבוע שקבוצה מסויימת („גוש־אמונים") מייצגת ביתר נאמנות את מהות הציונות ואת האינטרס של המדינה.

תפישתם הטאקטית של אנשי „גוש־אמונים" הצליחה, לדעת אריאלי, משום שהצליחו להניע את השלטון לסגת מעמדתו הראשונית.

פרופ' דן הורוביץ הזהיר מפני שתי הנשמות המתרוצצות בגוש־אמונים ומנהלות במקביל רומן עם מפלגה לא־ציונית („מורשה") ועם מפלגה ציונית („התחיה"). „גוש־אמונים גרם לרליגיזציה של הפוליטיקה. להבדיל מאנשי הפועל־המזרחי, שמעולם לא הפקידו הכרעות פוליטיות בידי רבנים", אמר. „מבחינה זו, האמירה שההלכה מכתיבה לנאמניה עמדה פוליטית מראש, יש לה משמעות מרחיקת־לכת ביותר". דן הורוביץ טען, כי התיאולוגיזציה של האידיאולוגיה שעושים אנשי „גוש־אמונים", הפקיעה מידי גורמים פוליטיים את האפשרות להכריע בחיים הדמוקראטיים.

אורי אליצור, מזכיר „אמנה", התנועה המיישבת של „גוש־אמונים", היה מראשוני התנועה לעצירת הנסיגה בסיני. בדיון במכון ירושלים הוא טען: „הכוונה בימית היתה להניע את הממשלה להחליט החלטות הרצויות לנו, אך לא להכריח אותה לפעול בניגוד להחלטותיה. לחצנו את הממשלה, אבל במסגרת כללי המשחק הדמוקראטיים".

יו"ר הדיון, ד"ר ש.ז. אברמוב, אמר בסיום ש„גוש־אמונים" הוא מרד נגד הציונות. „זוהי תנועה דתית, שמתוך דחפים דתיים דוחפת להחלטות, לכן זו תנועה דתית ולא ציונית".

יצביעו־לא־יצביעו. יהודים מנמנמים בציפיה ל„מיהו יהודי".

„האגודה", שיבוש גמור

מאת חיים י. צדוק

החובה העיקרית המוטלת על סיעה המשתתפת בקואליציה היא תמיכה בממשלה בהצבעת אמון. על סיעה קואליציונית שאינה מיוצגת בממשלה – כמו אגודת־ישראל שאינה מיוצגת בממשלה הנוכחית – זאת החובה היחידה המוטלת למעשה. הבעת אי־אמון בממשלה והברות בקואליציה הם דבר והיפוכו, תרתי־דסתרי.

חובת המשמעת הקואליציונית קיימת, מאז ומתמיד, בכל משטר פרלאמנטרי בעולם. חובה זו לא נולדה בישראל, עם תקיקת החוק משנת 1962, שנהגים לכנות אותו „חוק המשמעת הקואליציונית". משה שרת, כראש ממשלה, הוציא את סיעת הציונים הכלליים מן הקואליציה בשנת 1955, בגלל הימנעות סיעה זו בהצבעת אמון. הוא עשה זאת על־ידי הגשת התפטרות לנשיא המדינה והרכבת הממשלה מחדש, בלי הסיעה שהפרה את המשמעת הקואליציונית. אז לא היתה קיימת בחוק דרך אחרת לאכיפת המשמעת הקואליציונית.

החוק משנת 1962 לא יצר את המושג „משמעת קואליציונית" אלא חיזק אותה בסאנקציה חוקית לגבי שרים, שסיעותיהם הצביעו אי־אמון בממשלה או נמנעו בהצבעת אמון. הסאנקציה היא הוצאת שרים אלה מן הממשלה.

המושג „קואליציה" הוא מושג פרלאמנטרי־שימושי שאינו מעוגן כלל בחוק. הפעלת הסאנקציה החוקתית של הוצאת שרים מן הממשלה אינה מתעוררת כלל לגבי סיעה קואליציונית, שאין לה שרים בממשלה. במקרים כאלה הסאנקציה היא פרלאמנטרית גרידא: על הנהלת הקואליציה לטפל בעניין ולהסיק את המסקנות המתחייבות מהצבעת אי־האמון. אין זה עניין לחוק ואין כל צורך בתיקון החוק.

השלמה עם המשך התברות בקואליציה של סיעה שהביעה אי־אמון בממשלה מרוקנת את המושג „קואליציה" מכל תוכן. אם מותר להצביע אי־אמון בממשלה ולהישאר בקואליציה, מה נותר עוד מן החובות שחברות בקואליציה מטילה? זהו שיבוש גמור של מושג יסוד בסדרי ממשל פרלאמנטרי. זר לא יבין זאת. אם יסופר הדבר למלומד במדע המדינה או לפוליטיקאי במדינה בעלת משטר פרלאמנטרי תקין – אין ספק שלא יאמין למשמע אוזניו. תגובתו תהיה: הדבר בלתי־אפשרי.

מספנה תקועה במים עכורים

מאת יוסף מיכלסקי

מספנות ישראל, שלא כ„אתא", הן בבעלות המדינה. אם יסגרו, יכרת ענף שתלויים עליו נושאי ביטחון ותעסוקה. מרדכי ציפורי מקווה למיני־מספנה. התחזית – סוער עד גבה־גלים.

„התרשמתי שאני משתין נגד הרוח, לא אתן שישתמשו בי כבעלה־תאנה להמתת המספנה. לדעתי, צריכים לקיימה ועתידה עוד לפניה. לכן התפטרתי מתפקידי כיו"ר הדירקטוריון", אמר לי השבוע, יום שלישי, מרדכי ציפורי, בסכמו את פניותיו הנואשות לראש הממשלה, לשרי הבטחון, האוצר והתחבורה ולראשי ההסתדרות, להציל את המספנה. כוונתו היתה לקיים „מיני מספנה", עם 475 מועסקים, המינימום הדרוש לבניית כלי־שיט ולמניעת סגירתה המוחלטת. ההתפטרות הוגשה השבוע, עשרים וחמש שנים אחרי יסוד המספנה (בדצמבר 1960).

נכון להיום, יחד עם ציפורי, אם כי בנפרד, התפטרו הדירקטורים האחרים מטעם הציבור ועל־פי הידיעות, גם מנכ"ל המספנה, מיכאל כהן, הגיש כתב התפטרות לשר התחבורה לפני כשלושה חודשים. כהן סירב להגיב על שאלה בעניין זה. במספנה מועסקים כיום 660 איש. ההנהלה והוועדים הרכיבו רשימה של כ־200 מועסקים נוספים לפיטורים כדרישת הממשלה בספטמבר השנה, אך האוצר נוקט סחבת. אין הוא מוכן לאשר פיצויים מוגדלים במקצת לאלה הכלולים ברשימה, אף שלפני כחצי שנה הוא אישר פיצויים גדולים יותר ל־100 מפוטרים. הסוד בת של האוצר מתקשרת עד רמזיו של שר התחבורה, שאולי לא יהיה מנוס לצמצם את כוח האדם במפעל עד פחות מ־300 איש. בתקופת השיא שלה העסיקה המספנה 2,000־1,500 איש וסיפקה תעסוקה לעוד עשרות בתי־מלאכה ומפעלים קטנים במפרץ. כיום אין למספנה חוזים חדשים והיא לא תוכל לספק תעסוקה ל־400–475 העובדים שיישארו במקום אם לא תיסגר. חובות המספנה מסתכמים בכ־30 מיליון דולר, 75% מזה חובות לממשלה. שמונה מיליון דולר קבורים בגוף ספינה מדגם „סער 4", שהמספנה בנתה ללא תיאום עם משרד־הבטחון. המשרד מסרב לרכוש את המוצר. ספק אם תוכל המספנה לעמוד בהתחייבויותיה, הכלולות בחוזים שנחתמו בעבר. למשל, ספק אם תוכל לסיים את בניית הגוררות לרשות הנמלים, משום שמשרדי הממשלה ונושים אחרים מעקלים את הכסף המיועד למפעל. המכס אינו משחרר תומרי־גלם ופריטים אחרים, בגין חובות המספנה; משכורות חודש דצמבר אינה מובטחת, ועד כה הועברו למפעל רק חצי מיליון דולרים מתוך 2.5 מיליון הדולרים שרשות הנמלים היתה אמורה להעבירם אליו, לפי הבטחות שר התחבורה, על חשבון החוזים לבניית הגוררות. המספנה חייבת כסף לקרנות פנסיה, לפנסיה התקציבית של הפועלים והעובדים אין כיסוי מלא, ולא ידוע מנה יחיו המפוטרים, עד שיגיעו לגיל 65, ואם יפרשו בשבילם הסכומים הדרושים לקרן הפנסיה עד גיל הפרישה החוקי.

הנהלת המספנה השקיעה כספים בהקמת צוות תכנון ואף החלה בתכנון ראשוני של כלי־שיט בטחוניים, אך משרד־הבטחון הזמין בחו"ל תכנון של אותם כלי־השיט והיה כשיש אפשרות לזכות במכרז בין־לאומי לבניה בטחונית בשביל גורם זר. יתר על כן, אין ספק שבעוד שנתיים או שלוש שנים יהיה הכרח להזמין צוללות וכלי־שיט אחרים בשביל חיל הים.

„לא נלמד הלקח של האמברגו הצרפתי על ספינות שרבורג ועל טנקים מדגם צ'יפטיין", אומר מרדכי ציפורי. „לפחות בעקבות האמברגו הבריטי בנים בארץ טנקים טובים יותר. מה צפוי למדינה ימית כישראל אם יוטלו את המספנה? הרי ברור שבעתיד תשקיע המדינה הון עתק בהקמת מספנה חדשה". לדעתו, משרד־הבטחון חייב להיות ספק התעסוקה העיקרי ל„מיני מספנה", והו צריכה להיות בעלת פוטנציאל של התרחבות בעת הצורך. אם לגזור גזירה שווה מתפיסת הממשלה את נושא המספנה לגבי כלל התעשיה בארץ, היו צריכים לחסל את תעשיות האלקטרוניקה והטקסטיל, משום שבמוחרז הרחוק הפעלת תעשיות כאלה זולה יותר והן עובדות טוב יותר מאשר אצלנו, אומר ציפורי.

התפורקות הדירקטוריון של המספנה היתה צפויה. ב־28 בנובמבר קיבלו חבריו החלטה להתפטר, אם הממשלה לא תקבע מדיניות העדפה ברורה למספנה ותאפשר המשך קיומה והבראתה. הממשלה לא הגיבה, היא כנראה גוזרת את גורלו של המפעל. מזכירי הוועדים, שנכחו במסיבת העתונאים שבה הדי"ע ציפורי על התפטרותו, ישבו המומים. הם הנהיגו את ציבור הפועלים בהפגנות תחת הסיסמה – „לא נידרס כפועלי „אתא"". עתה נהפכת המספנה לעיניהם ל„אתא" במהדורה שנייה.

הקווים בין מה שאירע בתשלובת „אתא" לבין הסכנה האורבת למספנה, דומים. שני המפעלים התערערו בשנים האחרונות והיו בהם פיטורים המוניים. בשני המפעלים הסכימו הוועדים לפיטורים, בתקווה שיוכלו להציל לפחות את הגרעין הקשה של העובדים ופועלי המספנה רק נקטו צעדים קיצוניים יותר. הן ב„אתא" והן במספנה לא הובטח מימוש זכויות הפנסיה של העובדים. בשני המפעלים התריעו הפועלים על אזלת היד של ההנהלות בניהולן הכושל. ההבדלים ש„אתא" היתה בבעלות פרטית ושגם לאחר חיסולה, ענף הטקסטיל בארץ מוסיף להתקיים. המספנה לעומת זאת היא בבעלות ממשלתית. סגירתה פירושה חיסול הענף. הממשלה אינה יכולה להתנקות מאחריותה לכשלונות המפעל ולדעיכתו.

בפרשת המספנה אי־אפשר להציג את שר האוצר, יצחק מודעי, כ„בחור הרע", שאינו מוכן לתת למספנה להתקיים. האם מדינה ימית מבודדת כישראל, בעלת צי סוחר גדול, הנתונה לסכנת אמברגו בטחוני, צריכה או לא צריכה לקיים מספנה אחת לפחות, ולו קטנה על כך חייבת להחליט הממשלה כולה, על העומד בראשה, שבעבר גילה הבנה רבה בנושאים תעשייתיים, ותעשייתיים־בטחוניים בפרט.

דומה שפרשת „אתא" ו„מספנות ישראל" יש לה גם אספקט פוליטי פנים־מפלגתי והוא שקיעת כוחה של חיפה על המפה הפוליטית של הארץ, וביחוד חיפה של מפלגת העבודה, על כל שלוחותיה. מעולם לא נמניתי עם חוג האוהדים של אבא חושי, אך קשה לי להשתחרר מהרגשה, שאילו היה בחיפה איש „חזק" כמוהו בשנות ה־80 לא היו ההסתדרות והממשלה, שהמערך חבר בה, מרשות סגירת מפעלים כמו המספנה או כמו „אתא", מה עוד שלהצלת „אתא" חסרו רק 1.75 מיליון דולר.

סימטריה עקומה

מאת דוד שחם

בימים האחרונים היתה חגיגה לשוחרי ה„איזון": גם מימין גם משמאל נשמעה קריאה ל„מלחמת אחים". מה יותר קל ופשוט מאשר לגנות את הקצוות ולהתברבל בחיק הבטוח והמוגן של האמצע. אבל לא כל מה שנדמה שהוא דומה – באמת דומה. מקרב המתנחלים נשמעה אזהרה – גם במאמר בעתון וגם בהחלטה רשמית של גוף הקורא לעצמו מועצת יש"ע – כי אם תאשר הכנסת תכנית שלום הכרוכה בויתורים טריטוריאליים, יפרוץ מרד מזויין כדי למנוע את ביצוע ההחלט. בעתון־נוער נכתבה רשימה שנאמר בה, כי צריך „להניף רובה" נגד אלה שיילחמו במדינה. פה ושם גם נשמעה קריאה להפעיל „כוח נגד כוח" ולא להיכנע לתכתיבי המתנחלים הקיצוניים.

אין דמיון בין אזהרת־המרד של המתנחלים ובין הקריאות האחרות „משמאל". גם באזהרה וגם בקריאות האלו יש לכאורה עבירות על החוק, שרק היועץ המשפטי מוסמך להחליט אם צריך להעמיד אנשים לדין בגינן. אבל בכל מקרה, העבירות המיוחסות לשני הצדדים הן עבירות שונות זו מזו להלוטין ואין ביניהן שום סימטריה.

המתנחלים, המודיעים שאם הכנסת תקבל החלטות שיחייבו ויתור על שטחים, החלטות אלו לא יחייבו אותם והם יקומו נגדן בכוח, מבצעים לכאורה עבירה של המרדה, המוגדרת כך: „להסית או לגרות את תושבי הארץ, שינסו להשיג בדרכים לא כשרות, שינויו של דבר שיסודו בדין". במלים פשוטות: לנסות למנוע בכוח פעולה חוקית של הממשלה או הכנסת.

לעומת זאת, מי שקורא להתנגד בכוח לפעולה כזו של המתנחלים, אינו מבצע עבירה של המרדה. הוא מטיף אמנם לשימוש בכוח בלא הסמכה חוקית, אבל לא לשם „שינויו של דבר שיסודו בדין", שכן ההתנגדות הצפויה מצד המתנחלים לצעדי הממשלה אינה „דבר שיסודו בדין" אלא להיפך, דבר הנוגד את הדין. מה שעושה מי שקורא להתנגד בכוח למרד הוא קריאה „לקחת את החוק בידיים". בשעתו השתמשו בביטוי זה כדי להמעיט בחומרת העבירות של אנשי מחתרת הטרור היהודי, שבסך־הכל כאילו „לקחו את החוק בידיהם". אבל מי שרצח סטודנטים במכללה תניסה להרוג נוסעים באוטובוסים ציבוריים ולפוצץ מסגדים, לא „לקח את החוק בידיו". שום חוק לא דרש ואף לא התיר פעולות אלו. היו אלה פשוט מעשי רצח וחבלה. לעומת זאת, מי שקורא להפעיל כוח נגד עבריינים, שלא באמצעות הרשויות המוסמכות, קורא לנו „לקחת את החוק בידיים". אמנם גם קריאה כזו היא עבירה, אבל כאמור, אין שום דמיון ושום סימטריה בין הסתת אזרחים למרד לבין קריאה לאזרחים למנוע בכוח את המרד.

כמה מן המתנחלים טוענים שאין מדובר באיום במרד, שכן המעשה שנגדו הם מתקוממים הוא מעשה שאינו נעשה „בדין", ואסור לשום רשות במדינה – ותהיה זו אף הכנסת, המייצגת את הריבונות – לוותר על שום שטח משטחי ארץ ישראל. זה קשקוש גמור!

לא זו בלבד שבשום חוק אין הגדרה איזה שטח הוא ארץ־ישראל (ובתקופות היסטוריות שונות היו לארץ גבולות שונים ומרוחקים זה מזה, אלא שאפילו גבולותיה של מדינת ישראל לא הוגדרו מעולם. העניין נשאר פתוח, במתכוון בלא ספק, למשא־ומתן לשלום, שבמסגרתו ייתחמו גבולות הקבע של המדינה.

אשר לטיעון האידיאולוגי־דתי, אף הוא מופרך מעיקרו. במרוצת ההיסטוריה – באותן שנים מעטות, בתולדותינו שבהן היה שלטון יהודי עצמאי בארץ־ישראל – השתנו לעיתים קרובות גבולות הריבונות המדינית בלחצם של אילוצי־כוח שונים. בהלכה לא נכללה מעולם השליטה בשטחי ארץ־ישראל בין הדברים שעליהם „ייהרג ואל יעבור". אין ספק שחל עליה הכלל ההלכתי של „פיקוח־נפש". כלומר, כדי למנוע מלחמה ושפיכות־דמים מותר לוותר על שליטה בשטחים שבארץ־ישראל.

הבסיס ההלכתי של האיסור שהמרידו עליו המתנחלים הוא איפוא רופף, וההלכה מחייבת ממילא רק את אלה המקבלים אותה על עצמם ולא את המדינה. לעומת זאת, האידיאולוגיה המונחת ביסוד הטענה, שאם תקבל הרשות המדינית המוסמכת החלטה הכרוכה בפשרה טריטוריאלית, מותר להתנגד בכוח להחלטה זו כדי למנעה – היא אידיאולוגיה אנטי־דמוקראטית, פאשיסטית בעצם. השמעת טיעון כזה היא הסתה למרד, ויש מקום להענישה בפלילים. חבל שהיועץ המשפטי החליט לא לעשות זאת בינתיים.

במדינת ישראל יש רק מקור ריבונות אחד והו הכנסת. כל מי שפועל מכוח הסמכת הכנסת פועל כדין. כל מי שמאיים לפעול בכוח לסכל החלטות, הנובעות ממקור הריבונות, קורא למרד.

אין כאן שום סימטריה. מצד אחד קורא למרד. מצד אחר נשמעים קולות להתנגד למרד, אפילו באמצעים לא־חוקיים. ההבדל הוא כמו בין פשע פלילי לעבירת־תנועה. צריך להתנגד למרד באמצעים חוקיים. עכשיו, לפני שיפרוץ.

באך וברהמס בטריפולי

הטרוף הלבנוני. בהסות סורית קונצרט למאמינים. מי היה מאמין?

לראשונה מזה שלוש שנים חוגגים כ־50,000 נוצרים של טריפולי, בירת צפון לבנון, את חג המולד בשלום ובשלווה, בצילו של הצבא הסורי, אחרי תקופה ממושכת של הגבלות שהטילו המיליציות המוסלמיות הקיצוניות על העיר בעלת 400,000 התושבים.

מיליציות אלה, שהתאגדו במסגרת „המפגש האיסלאמי", כפו על העיר את חוקי הקוראן, אסרו שתיית משקאות חריפים, הורו לנשים לכסות את פניהן ואסרו טכסים של „כופרים", שאינם תואמים בקפדנות את מנהגי האיסלם.

המוסלמים השתלטו על טריפולי בדצמבר 1983, לאחר שהצליחו לגרש ממנה את מפלגות השמאל בקרבות עקובים מדם, שעלו בין היתר בחייהם של כ־50 פעילים קומוניסטים. באוקטובר, אחרי שלושה שבועות של קרבות עזים בין המוסלמים הארוקים לבין מפלגות השמאל והפרו־סורים, השתלט הצבא הסורי על העיר.

קציר הדמים בהתנגשויות שהתנהלו במשך שנה בין המיליציות השונות היה כבד מאוד: 1270 הרוגים וכ־400 פצועים. כן נהרסו כ־12 אחוז מהבתים ו־35 אחוז מבנייני הציבור. עתה התחדשו חיי הלילה בעיר ושוב מותר לשתות משקאות אלכוהוליים במקומות ציבוריים.

ערב חג המולד קישטו הסוחרים את חנויותיהם, ואפילו סנטה קלאוס שוטט ברחובות. הפעילות התרבותית חודשה והתזמורת הפילהרמונית של פרייבורג ניגנה בשבת קונצרט – ברהמס, הנדל ובאך (ע"צ).

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל רמון

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 26 בדצמבר 1985, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי יעשה רק ב־27.12.85)

שגיא • גליל

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן

כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5) ותוספת ריבית בתום השנה הראשונה

סדרה		סכום מוצע (מיליוני שקלים)	מחיר מינימום	פדיון
„שגיא – בריית ריבית"	4304 ר'	25.000	85%	בתום 5 שנים
„גליל – בריית ריבית"	3904 ר'	10.000	82%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש דצמבר 1985 ותפריגה ביום העסקים האחרון של חודש דצמבר.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור של 4.25% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש דצמבר בכל שנה החל מחודש דצמבר 1986.

בתום השנה הראשונה תשולם „תוספת ריבית" בשיעור בו עלתה התשואה השנתית של מילווה קצר מועד על עלית ערכן באחוזים של הסדרות המוצעות, כתוצאה מעלית המדד בתוספת הריבית.

המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן, יצטבר בתנאי הקרן וישולם ב־22 לחודש שלאחר חודש הפדיון.

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש דצמבר 1985.

רמון

אגרות חוב צמודות לדולר

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים)	מחיר מינימום	פדיון
„רמון" 7021	15.000	93%	בתום 5 שנים

הסדרות צמודות לשער היציג של דולר ארה"ב שיפורסם ביום 27 בדצמבר 1985.

אגרות החוב ישאו ריבית לפי הפירוט:

סדרה	שיעור הריבית	מועד תשלום
„רמון" 7021	9.0%	אחת לחצי שנה החל ב־27.6.86

* הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבוע מיום הרצאתן.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 26.12.85 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הצפוי. מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „גליל – בריית ריבית", „שגיא – בריית ריבית" ו„רמון") ובתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

★ שגיא ★ אדמון ★ גליל ★ רמון ★ גלבוע – ניירות הערך של המדינה

GAGLI LABLANE CONNECTIONS

מכתבים למערכת דבר

ניפוץ מיתוסים – ומה הלאה?

רבים זועזעו משתי פרשיות שהתרחשו בסמיכות זמן והמצביעות על כיוון דומה: פרשת ההשתנה על הבמה על ידי נערים, סמוך לפגישה עם הרמטכ"ל, והפרסום בעלון "שומריה" על "הדצל והזיונות". מקרים אלה וכדומיהם מצביעים על תהליכים העוברים על הנוער הישראלי בכלל, ולא רק על הנוער הקיבוצי. העובדה, שדווקא נוער קיבוצי היה מעורב במקרים אלה, רק מחדדת את הבעייה, בבחינת "אם בארזים נפלה שלהבת...". ההסברים שניתנו, כי "טכס ההשתנה" לא נערך בזמן נאומו של הרמטכ"ל אלא לאחר עזיבתו (אכן, רבותא), או שהדף בעלון "שומריה" צורף בלי ידיעת המבוגרים, אינם צריכים להטעות, השאלה שהועלתה בעתונות אם הנערים הענשו או לא, אינה חשובה בכלל. גם נסיונות לחפש פתרונות בשדה החינוך בלבד לא יפתרו את הבעייה, כי החינוך הוא בבואה של החברה כולה ואין הוא (וברוחה לכך הצבא) מתקיים כשמורה לעצמה.

אנו חייבים לשאול את עצמנו, כיצד הגענו לכך, שאפילו אישים וסמלים, שהיו מכובדים ונערצים בעבר, נהפכו ללעג? ייתכן שרצוי לבדוק (בין היתר) אם אין קשר בין תופעות אלה לבין העיסוק, הכפייתי כמעט, ב"שחיטת פרות קדושות". סוף כל סוף נודע לנו, לשמחתנו הרבה, שיוסף טרומפלדור לא אמר לפני מותו "טוב למות בעד ארצנו", אלא פלט, כנראה, קללה רוסית עסיסית...

לא מזמן זכינו, להיווכח על גבי המסך הקטן, כי משה מונטיפיורי, שדמותו קישטה במשך שנים ספרי לימוד רבים, לא היה, בעצם, אלא פאראנואיד צמא פרסום... המיסטיפיקציה של דור תש"ח היא חסרת אחיזה בעובדות ההיסטוריות... הישראלים של 1949 היו, בעצם, שונים לגמרי ממה שנצטייר עד עתה.

ואולי זקוקה אומה גם למיתוסים? "עולם ישן עדי היסוד נהרסה", אך מה יבוא במקומה? אולי רצוי שנשאיר לנו בכל זאת כמה "פרות קדושות" לרפואה, ולו אף תהיינה שדופות במקצת?

יהודה ארליך
המכללה לחינוך ע"ש שיין
פתח־תקוה

שירה הראשון של מרים ילן־שטקליס

אם מן העיתון "דבר" וספריו נדרש דיוק, קל וחומר חייבים דיוק מארגני התערוכה "ראשית דבר" וכותבי ההסברים למוצגיה. צר היה לי למצוא כמה אי־דיוקים ברשימתו של צבי אילן על התערוכה ובהסברים למוצגים המלווים אותה:

א. צבי אילן כותב, כי בתערוכה מוצג "שירה הראשון של מרים ילן־שטקליס". טעות: שירה הראשון של מ"ש, "בוקר" נדפס בשבועון הירושלמי "החיים" ביום 25.5.1922, שלוש שנים לפני היות "דבר".

ב. בהסבר למוצג 6 נאמר, כי "דני גיבור" הוא שירה הראשון של מרים ילן־שטקליס, שפורסם ב"דבר לילדים". טעות: שירה הראשון של מ"ש שנדפס ב"דבר לילדים" הוא "רוח רוח" (גליון מיום 9.12.1937). רק כעבור 3½ שנים בקירוב, ואחרי שנדפסו ב"דבר לילדים" שירי מ"ש "הבובה", "הסבון הבוכה", "הדב החולה" ורבים אחרים, הופיע בו ביום 20.2.41 שירה "דני גיבור".

ג. בהסבר למוצג 7 נאמר: "כך ערך שזר את טשרניחובסקי". לא יתכן שזלמן שזר נגע בכתב יד זה, שכן השיר "ברקי חורש" נדפס לא ב"דבר" אלא ב"דבר לילדים" (ביום 20.10.1938) ושזר לא ערך מעולם כתבי יד של השבועון לילדים. אין ספק בעיני, שהתיקונים המעטים שבכתב־היד הם של טשרניחובסקי עצמו, שכן שום עורך לא היה מעז באותה עת להכניס בעצמו "תיקונים" ביצירות המשורר הנערץ.

ד. לא יתכן גם שהמאזן (מוצג 8) הוא מ"תום השנה הראשונה להופעת "דבר""; בדף נראות בבירור המלים לא"י (לירות ארץ־ישראליות) – יחידת מטבע שהונהגה בארץ רק בשנת 1927. יעיינו נא מארגני התערוכה בגליונות "דבר" מן השנתיים הראשונות לקיומו, וימצאו בהם, בראש כל גליון, את יחידת המטבע לי"מ (לירות מצריות).

ד"ר אוריאל אופק
נוף ים

האם ר"ץ ניאו־"כנענית"

יש המחפשים אחר שורשיהם בנבכי העם, ויש הנאחזים בשורשי־אוויר רחוקים.

רדי צוקר, מזכ"ל ר"ץ, מציג את תעודת־הזהות של תנועתו בתמציתיות כך: "יש כאן תנועה שהיא כולה תוצרת־הארץ, נולדה כתמטינים של מדינת ישראל ואין לה שורשים בבבל ובפינסק" (דבר, י"א בכסלו).

הדוק "בבל" – סמל כל הטוב והפגם ברעיונות הציונות המודרנית עד היום הזה. "פינסק" – מד־פת הרבקות העממית העקבית ברצף הקיום העברי.

האומנם אין לר"ץ שורשים בכל אלה?

אם סטיה בוטה מזרם המחשבה הכללית של התחיה הלאומית יש כאן, חידוש מקורי אין כאן. נעימת הדברים על "תנועה שכולה תוצרת הארץ" ונודף – תרותה בזכרוננו מימי היות ה"כנענים" בארץ, בטנת השואה, לפני היות מדינת ישראל.

י. אשל
בת־ים

כרסום ביסודות הדמוקרטיה

מהמוסכמות, בחינת מושכל ראשון הוא כי המשטרה במערכת המשפט הכנסת הן בחינת "יכין ובועז" של חברה דמוקרטית. מכל אלה המשטרה היא הממלאה תפקיד קשה מאד בהרבה מסירות, כשמפאת אופי התפקיד יש לא מעטים שאינם מידידיה, בלשון המעטה.

ארגון המועצות האזוריות (של ההתיישבות העובדת) שם לו למטרה מקדמת דנא לקרב הציבור למשטרה ולבטא היחס הנאות שהיא ראויה גם ראויה לו. הוא עושה כן בעצמו גם כוועד הציבורי למען השוטר והסוהר ובמועצה המייעצת (לשר המשטרה) לרווחת השוטר והסוהר.

לכן יש לצאת בכל התוקף והנחרצות נגד ההתקפות שלוחות הרסן על המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה להן אנו עדים לאחרונה, שהן אנטי־דמוקרטיות ואנטי־ממלכתיות ומכרסמות ביסודות קיומנו.

י. שיין
יו"ר הנהלת ארגון המועצות האזוריות של ההתיישבות העובדת

שאלות לרמטכ"ל

בני גויים לצה"ל ונשלח לבסיס טירונות הנמצא מעבר לקו הירוק. מפקד הבסיס נתן דעתו למשבר שעובר נער בן 18, העוזב בית חם ועובר למסגרת צבאית, ולכן המליץ לנו, בני המשפחה, לעודד אותו במכתבים, חבילות וביקורים.

עד כאן הכל טוב ויפה, ובכל זאת יש לי שאלות מספר: מדוע קורה שאין מחלקים את החבילות בזמן, למרות שהן מגיעות למחרת שליחתן או בעבור יומיים? מצרכי מזון, כמו פירות, עלולים להתקלקל. אבל חמורה מזה פי כמה וכמה היא בעיית הביקורים. הדרך אל הבסיס היא מסוכנת ועוברת באזורים ידועי תקריות. יש הורים שאינם בעלי רכב ואף גם יכולים להגיע לשם; יש הורים שיש להם רכב והם נוסעים בחששות גדולים, ודואגים שיהיה להם כלי נשק. האם חשבו בצבא גם על בטחונם של בני המשפחות? האם נתן מפקד הבסיס את דעתו להרגשתו של בחור שהוריו לא באו לבקרו משום שאין ביכולתם?

סבורני כי יש מקום לכך שצה"ל ידאג להסעה מאורגנת של הורים לביקור בבסיס, כמובן מנקודה מסויימת, ועם ליווי. אני יודע כי בני לא יספיק ליהנות משינויים אלה (אם יבואו) אך אולי ייהנו מהם טירונים אחרים והוריהם.

שמואל גבר
תל־אביב

הדו"ח פורסם שבוע לאחר האסון

בניגוד גמור לנאמר במכתבו של נרי חסידוב ("דבר" 15.12), פורסם דו"ח ועדת הבירור שכוננה לחקור את אסון ההתנגשות בצומת הבונים, מנקודה מסויימת, ועם ליווי – שבוע לאחר האסון ב־18.6.85 – ולא לאחר חמישה חודשים כפי שכותב נרי חסידוב.

מסקנות ועדת ליבנה אומצו על־ידי שר התחבורה ככתבן וכלשונן ושר התחבורה מינה מיד לאחר־מכן צוות בין־משרדי ליישום מסקנות ועדת ליבנה.

הצוות הבין־משרדי הגיש לשר התחבורה דו"ח ובו 33 המלצות העונות על כל מימצא ומימצא המופיע בדו"ח ליבנה, וכמה מימצאים אלה מזכיר נרי חסידוב במכתבו ב"דבר".

המלצות הצוות הבין־משרדי אומצו על־ידי ועדת השרים לכלכלה בדרכים והוטל על המשרדים השונים לבצע, כל אחד בתחום אחריותו, את ההמלצות.

בין היתר המליץ הצוות הבין־משרדי:

"לחייב כל נהג של רכב החייב בעצירה לפני מפגש מסילת ברזל לפתוח חלון (באוטובוס – גם דלת) ולכבות רדיו או קלטת המופעלים ברכב (המלצה מס' 4 בדו"ח של הצוות).

יחיאל אמיתי
יועץ השר לתקשורת ודובר המשרד

שיר מזמור לשרה שרון

אין לך נחת־רוח טובה יותר בימים אלה של קצרי־רוח, מאשר השבתה של הנפש בישראל אל "שירת הנוער שיר עתידנו", "ממרומים ברכה יורדת" וכו', שירים שמחזירים אותנו אל עצמנו, אל רוחנו שלנו, אל הימים שהאדמה והחקלאי והמתיישב והעובד היו גם סמל וגם עובדה.

שרה'לה שרון עושה זאת בעוצמה ובחן רב. היא חוננה ביכולת ניצוח ובאישיות מוסיקלית כובשת, וכך היא מורידה לבתינו הדרים את שירי ההתחדשות, הבנין והעלייה, שאבד אליהם הכלה באווירת הבורסה, הציניות, ההתרחקות מן היצירה ומן העבודה שהשתלטה על חיינו בשבע שנות הרזון המוסרי וההצטמקות היצירתית.

בשנים האחרונות נכנעה דעת־הקהל כולה לקלקולי הקסטות מן הככרות, תחת שהיה צריך לבור את היפה, את המסורתי ואת המרגיע שבשירת המזרח ותימן ולשלבם עם שירתה הלוהטת, האמיתית והכובשת של ארץ ישראל היפה, העובדת.

כה לחי לשרה'לה שרון.

שמעון אביזמר

מודיעין

טלויזיה

5.30 "סיפורים בראשית" – "אלוהים אתה שומע? זו אני מרגרט" מאת ג'ודי בלום; "הדואים ואינם נראים" מאת פ. אמיתי; "חלקונים" מאת מרי נורטון; "עמליה וגו'" מאת דורית אורגד.
6.00 "הבומבוטקי".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 מועדון הטף – חג המולד (תרגום לעברית).
7.00 מבט – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "חיילים יקרים" – פרק שלישי: פתרונות חלקיים של חידת הנעדרים, והמיקוח המסובך עם ערפאת, שהתנהל על סף תהום: ערפאת נלכד בטריפולי בידי המורדים וחזית הסירוב בתמיכת סוריה, ובידו שישה שבויים. חיי השבויים היו בסכנה מתמדת בשל הקרבות.
10.15 "כתוב בעיתון" – מגיש מאיר שלו.
10.30 "כמו את פניתי" – פרק רביעי: לאחר אירוסיהם של סטפן מקסי וסאלי, אירוע דרמטי חדש מעורר התרגשות בבית משפחת מקסי. אדם דאלגליש נחרץ בדעתו לחשוף יותר פרטים מעברה המסתורי של סאלי, והוא חוקר קרובים ואחרים.
11.20 "סוף ציטוטי" – ענייני ספרות. מנחה ירון לונדון.
12.00 חדשות.

ירדן: 5.10 סרטים מצויירים; 5.30 עולם המדע; 6.00 תכנית בצרפתית; 6.25 הסבתא היודעת הכול (ער'3); חדשות בצרפתית; 7.30 חדשות בערבית; 8.30 חדר מיון (קומדיה); 9.00 זירת הפשע; 10.00 חדשות באנגלית; 10.10 סרט עלילתי.

טלויזיה לימודית

08.15 משכים ביהדות: פתיל תכלת.
08.40 בלי סודות: ביניים 5.
09.00 ארץ מולדת: היציאה מן השממה.
09.20 מדעי הטבע (חטה"ב): צורות ותנועות במים.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת: רין וליד.
11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): תורשה.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 הסטוריה על־יסודי, העשרה: המהפיכה האמריקאית.
1.00 אנגלית ט'.
2.00 גיאוגרפיה: מדינות א': מדינות ב'.
2.20 אנשים ומסילות: סרט על תולדות רכבת ישראל, השלובים בתולדות הארץ.
2.40 צרפתית.
3.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.20 עוד סיפור.
3.30 נילס הולגרסון, פרק 26: שתי ילדות מחפשות בית.
4.00 הדווזה: שידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 שחרית מוסיקלית – מוקרנטה: סינפוניה (תז' בית האופרה של מונטה־קרלו / ק' שימונה); דבודק: קונצ' מס' 1, לצ'לו ותז' (מ' מרלו / תז' פיל' צ'כית / ר' נוימן); בוליה: לילות קיץ, אופ' 7 (ג' נורמן, סופרן / תז' סימפ' מלבורן / ק' דייויס); ברוך: סימפוניה מס' 2, בפה מינור (תז' הגבנהאוס / ק' מאזור).
09.30 קונצרט בוקר – הקלטה של קונצרט מיוחד במוזיאון תל־אביב: פרוקופייב: פתיחה על נושאים יהודיים (א' הפק, קלרינית / י' רודמן / + רביעיית המאה העשרים); רודמן: "מתולדות יהודיה", 5 שירים יהודיים (טקסט פרץ מרקיש) (מירה זכאי, אלט / י' רודמן, פסנתר); עמי מעייני: שירים יהודיים, מחזור שני (מ' זכאי, אלט / י' רודמן, פסנתר); שוסטקוביץ': "מתוך השירה היהודית העממית" (מ' זכאי, אלט / ל' סונה, סופרן / ל' ברק, טנור / י' רודמן, פסנתר); יצירות מאת ג'והפה, רחל ואחרון.
12.05 מאוצר הסרטיה – באך: אריה לסופרן, קרן ופסנתר (ג' ירון, סופרן / ש' שחם, קרן / ש' פיקסון־היימן, פסנתר); דביסי: שירי בילטיס, נוסח לחליל, פסנתר ומספר (ש' תלאורן / ש' פיקסון־היימן / כרמית גיא); פולנק: שירי־כפר (ג' ירון, סופרן / ש' פיקסון־היימן, פסנתר); הינדמית: סונטה לפסנתר ב־4 ידיים (ש' פיקסון־היימן + ברט ברמן).
13.00 קונצרט צהרים – הנדל: קונצ'רטו במו מג'ור לחליל, חצוצרה ותזמ' (ו' מרסליס / הפיל' הלאומית / ר' לפרד); ברהמס: "שירי צוענים", אופ' 103 (מקהלת רדיו שטוקהולם / א' אריקסון); שוברט: מבוא וריאציות על גר...

שני השיר "פרחים קמלים" (מתוך "הטוחנת היפה")
15.05 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אנתולוגיה – שידור חי, אליהו שלומן, כנור / ענת שרון, פסנתר – בתוכנית: סונטה מס' 7, בדו מינור, אופ' 30/2; בלוך: מאמה מיסטית; פרנטש: יבוכה; טרטיני: סונטה מס' 2, בלה מג'ור, אופ' 100.
17.30 קונצרט מנחה – שוברט: "מסע החורף".
20.05 ערב טוב – טלמן: קונצ'רטו בדה מג'ור, לחצוצרה, 2 אבובים וקונטינואו (ג' אנדרס / פ' פיירלו / ר' שמבון / אנסמבל כלי ר' ורהן לקראוה); סונטה לחליל־ער וצ'מבלו, במול מג'ור (מ' דוירשה / ר' ר' לקראוה).
20.30 מהקלטות התז' הסימפ' ירושה"ש – צ'ייקובסקי: קפריצ'ו איטלקי, אופ' 45 (מנצח: סירגיו הונג); פנטסיה קונצרטית לפסנתר ותז', אופ' 56 (הנריקה יובום / לוקאס פוסג). מתוך "הבני אנייגין" 2. מתוך "פיק ראם" (נתגיה רבות / הוברס סוזנסק); "אנתולוגיה": קנטה לשיר הר' (25 ר'א סימפוניה "מנפרד", אופ' 58 (מרג'ז קמיסיונס).
23.00 דור הזהב – "סיגנוי בקונצ'רטי הגדולים", תכנית חמישית – מוצרט: קונצ'רטו מס' 5 בלה מג'ור, לכנור ותז' (מנצח יוג'ין אורמנדי); ברג: קונצ'רטו לכנור ותז' (מנצח דימיטרי מיטרופולוס).

הטובים "מעשה בלולי ה..." מאת דבורה עומר.
14.45 "תולקס".
15.25 עזרא אלון מספר על נוף הארץ
15.30 קתדרה – ד"ר יאנוש שוסרב: "מהי בירסטומיקה?"
16.05 צומת המצוה והיונק.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתחילים: שיעור מס' 8 (ש.ח).
19.05 שיעור בתניא.
22.05 לכל אדם כוכב – מול "בדיר".

רשת ב'

10.05 ענייני בית ומשפחה.
15.05 ענייני חינוך ונוער.
18.06 יש שאלות.
18.51 היום בספורט.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 "שורשים" – ענייני פולקלור ועדות.
22.05 צמוקים ושקדים.
23.05 בינינו לבין עצמנו.

רשת ג'

18.06 קול בנ.
20.05 מופע רוק
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: הביולוגיה של הקנה: תפקוד מערכת העצבים. מרצה: פרופ' דוד גרשון.
17.30 כותרת.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 כוכב הערב.
20.05 רוק ישראלי
23.05 רונדה.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – ילדות, גילאי 10־6: חגים.
12.05 "מור ולבונה" – עם ציונה לירון.
14.06 תכניות לילדים – הרבכים

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר שוטר עם כבוד 4.30, 7.15, 9.30
אורלי חזרה לעתיד 7.15, 9.30
אלנבי טרי המשוטטים 5, 7.30, 9.30
בן־יהודה הבז ואיש השלג 7, 9.30
גורדון אגדה 7.30, 9.30
גת אגם הברבורים 4.30, 7, 9.30
דקל האיש בעל הנעל האדומה 7.15, 9.30
דיזנגוף בגידות בטריאסטה 7.15 9.30
תצות – רוצה גבר
הוד המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין אפוקליפסה עכשיו 10.00
חן 1 שנת הדרקון 4.15, 7, 9.45
חן 2 רומן על בטוח 5, 7.20, 9.45
חן 3 בי"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.45
חן 4 הנוקם 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 הגנבים 1.30, 4.40, 7.20
קאל 9.45
לימור הכבוד של פריצי 4.30, 7, 9.30
לב 1 גודל 1.45, 5, 7.30, 9.30
לב 2 גשר צר מאד 9.40
אמדיאוס 3.30, 6.30
מוזיאון תל־אביב לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מוגרבי מושלם 7.15, 9.30
מקסים הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 אני יודע שאת יודעת
שאני יודע 4.30, 7.15, 9.30
סמדר חברים 4.30, 7.15, 9.30
פאר רכבת תחתית 7.15, 9.30
פריז ברדי 7.15, 9.30
צוותא נגוע + כמו חלום 8.00
צפון המפתח 7.15, 9.30
תמוז – רמת־אביב בריאן כוכב עליון 7.30, 9.30
שחף שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת קאמילה 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30

יפו
התיה הישראלית רציחות פשוטות 10.30

ירושלים
אדיסון מכרות המלך שלמה 4, 6.45, 9
אוריון מגור לרגל שיפוצים
אורנע בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7, 9
בית אגרון כלבת הים הכוהבת 3.30
מוצגי פייסון חוגגים בהוליבוד 5.30
ראובן ראובן 7.30
בחירת הנשק 9.30
האיש שידע יותר מדי 12, חצות
האולם הקטן בביתי האומה
ראסטי ג'יימס 7.15, 9.15
הבירה המסורה אמריקה 4.30, 7, 9
גיל אור רומן על בטוח 4.30, 7, 9
כפיר הכבוד של פריצי 4.15, 6.45, 9.15
סמדר הבז ואיש השלג 7, 9.15
עדן מושלם 4.30, 7, 9
רון נשים בעוזוף 4.30, 7, 9
מיטשל שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15

חיפה
אורה הכבוד של פריצי 4.00, 6.45, 9.15
אורלי מועדון הכותנה 6.45, 9.30
אמפיתיאטרון הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7, 9.15
ארמון תלמידה מחשמלת 4, 6.45, 9
בית אבא חושי שליחות קטלנית 5–9.15
מסתורי האורגניזם 11.30 חצות
עצמון מכרות המלך שלמה 4.30, 6.45, 9
חן קוד השתיקה 4.30, 6.45, 9
פאר מושלם 4.30, 6.45, 9
מוריה אירית עירית 7.15
רציחות פשוטות 9.30
קרן־אור רכבת תחתית 7.15, 9.15
רבנר 1 שנת הדרקון 3.45, 6.00 9.15
רבנר 2 בירדי 4.15, 6.45, 9.15
רון המסורה אמריקה 7, 9.15
שביט הר הכרמל, שושנת קהיר הסגולה 6.45, 9
עממי העד 7, 9

קרית־ביאליק
ספיר אמדיאוס 6.30, 9.30
סביון שוטר עם כבוד 7, 9.30

קרית־חיים
בית העם הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.30
היכל קו מפשע 7, 9.30

קרית־ים
ביתן הבובה הגדול 7.15, 9.15

קרית־מוצקין
אורות תרגיל למרגל מתחיל 7, 9.15

אשדוד
אסתר הנינג'ה האמריקאי 7, 9.15
אשדוד מושלם 7.15, 9.30

אשקלון
אסתר קוד השתיקה 4.30, 7.15, 9.30
מאגר בעל אחד יותר מדי 7.15, 9.15
רחל בי"ס לעבירות תנועה 7.15, 9.30

באר־שבע
חן המסורה אמריקה 7.15, 9.30

בת־ים
אורנים הבובה הגדול 7.15, 9.30
עצמאות מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.15
מלון הדיאל הסיפור שאינו נגמר 7.15, 9.30

חולון
ארמון פלמינגו קיד 7.15, 9.30
בית החיות 11.30
סאגת הדרקון ב־5
מגדל שוטר עם כבוד 7.15, 9.30
כבוי מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
ריבה רומן שהחל במלחמה 7.15, 9.30

טבריה
אביב העד 7, 9.30

טבעון
יובל אור פנטסיה 7.15, 9.30

כפר־סבא
עמל מעבר להוד 6.30, 9.30
חן רומן בהמשכים 9.15

לוד
אורלי המאפיה בסיציליה 7, 9.30
נוה זית נקמת היורמים 7.15, 9.15

נהריה
הוד מקס רוקן שב הביתה 7.15, 9.15

נתניה
סטודיו אל נורסה 7, 9.15
אסתר המסורה אמריקה 7, 9.15
שרון קוד השתיקה 5, 7, 9.15

פתח־תקוה
שלום מקס הודם וכיפת הרעם 7, 9

קרית־שמונה
שביר בי"ס לעבירות תנועה 7.15, 9.30

קרית־מלאכי
צמרת 7 שנים בכלא 7, 9.30

ראשון־לציון
נעמן יער האזמרגד 7.15, 9.30
ראשון הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.30

רחובות
בית העם הבובה הגדול 7.15, 9.30
הדר חזרה לעתיד 7.15, 9.30
חן המסורה אמריקה 7.15, 9.30

רמת־גן וגבעתיים
אראזים שנת הדרקון 6.50, 9.30
ארמון מושלם 5, 7.15, 9.30
לילי הכבוד של פריצי 4.30, 7, 9.30
הוד הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9
רבנן 1 שוטר עם כבוד 5, 7.20, 9.45
רבנן 2 בירדי 5, 7.20, 9.40
רבנן 3 יער האזמרגד 4.30, 7.20, 9.40
רבנן 4 רומן על בטוח 4.30, 7, 9
שביט קוקון 7.15, 9.30

רמת־השרון
כוכב הרפתקאות חד הקרן 4
סתן סתן 7
המבט 9.30

רעננה
אורות בי"ס לעבירות תנועה 8.30

רכוש ספר מספרית דבר

רוגובין
חברה לבניה השקעות ופיתוח בע"מ
ת"א, טשרניחובסקי 10, טלפון 291317
ההובין

הודעה

ניתנת בזה הודעה כי ביום רביעי 22.1.86 בשעה 10.00 תתקיים במשרד הרשום של החברה רחוב טשרניחובסקי 10 תל־אביב

אסיפה כללית שלא מן המניין

על מנת לדון ואם תמצא לנכון לקבל החלטה מיוחדת בדבר הגדלת ההון הרשום של החברה מסך של 750,000,000 שקל לסך של 2,750,000,000 שקל ע"י יצירת:
1,200,000,000 מניות רגילות בנות 1 שקל (0.001 שקלים חדשים).
800,000,000 מניות רגילות בנות 5 שקל (0.005 שקלים חדשים).
זכויותיהם של המניות החדשות תהיינה זהות למניות הקיימות, סוג לסוגו, לפי האמור בתקנות ההתאגדות של החברה.

בפקודת מועצת המנהלים
י. בן חורין
מזכיר החברה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
מרחב תכנון גולן
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גולן שבקצרין ומת־הגולן, הופקדה תוכנית מפורטת הנקראת תוכנית מפורטת מס' 5173 — מתוקנת מחי — הר ברטל — שיקום מזבלה. ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית כמסומן בקו כחול בתשריט. עיקרי מטרת התוכנית: שיקום אתר הכריה ע"י מילוי ועיצוב טופוגרפי סופי של שטח הכריה, תוך שמירה על הר בנסל ההעוור המיועד לשמירת טבע. כל המעוניין בתוכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע ע"י התוכנית וכן כל מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התוכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתוכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
ג' טבת תשמ"ו
15.12.85

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' חפ/1478 א' — "שטח המולג" — ביטול זיקת הנאה שטחים".
שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכנית מס' חפ/1478 — שטח המולג. הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3126, תשמ"ה, עמוד 401.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גרנגר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י"ט בכסלו תשמ"ו
2 בדצמבר 1985

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת

תל־אביב
בבלי – עזיאל 1 פינת סולדנו 10 בבלי – 440552.
מעיין חיים – שד' ירושלים 49 יפו – 821607.
ירושלים
מרפאת רוממה – הפ"ג 28 – 523191.
חיפה
הנשיא – שדרות הנשיא 33 – 333312.
פתח־תקוה
רסל – רוטשילד 89 – 911406.
בני־ברק־רמת־גן
רמת־יצחק – ירושלים 96 רמת־גן – 777506.
בת־ים־חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854.
ד"ר חורי – סוקולוב 70 חולון – 842433.

מוקד מידע מלמרצי
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03-433300, 03-433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ברכובבא 49 תל־אביב – 03-284649 בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' – 04-525366 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אלמקס
לכל המשפחה!

קרא כוחר ב־דבר
קסטנר
מאת מוטי לרנר
הנוסח המלא של המחזה
בגליון השבת של דבר

מה חושב עליך הקופירייטר

מאת דינה רייס

כאשר פונה המפרסם אל הצרכן הוא מניח מראש תכונותיו ושאיפותיו. מה חושב המפרסם בהקשר זה על האשה – זו שבפרסומת וזו הקונה?

האם שמת לב לסימני הנשיות שלך? האם נתת דעתך למסרים שאת משודרת בסימנים אלה? האם ידעת שאת לעיתים משמשת „תחנת כח מינית", או „תחנת שירות מינית"... המושגים האלה באים דווקא על ידי גבר – ד"ר סאשה וייטמן, מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, שבמשך שלש השנים האחרונות שקד על עבודת מחקר בנושא סימני נשיות בפרסומת.

העבודה טרם פורסמה, אך הוצגה לראשונה בכנס סוציולוגים (רובן נשים – רק שני גברים) שהתקיים ביום שישי האחרון באוניברסיטת בר אילן. הכנס, שנערך ביוזמת הסקציה לחקר המגדר בראשותה של ד"ר דפנה יזרעאלי, ייחד הפעם את המפגש לזכרן של אניטה גריפל ואילנה שלה אברון לברכה, שנרצחו בראש־בזוקה לפני חודשיים ועסקו בעבודה סוציולוגית בקהילתן – ירושלים.

הסוציולוגיות שבאו לכנס כמו גם נשות ציבור ידועות, פעילות מרכזיות בארגוני נשים ולוחמות נודעות בנושאי מעמד האשה המתינו בדריכות להרצאתו של ד"ר וייטמן. לאכזבתן ולאכזבתי עמד ד"ר על הצד התיאורטי יותר, – אידיאולוגי העומד מאחורי ממצאיו והנוכחות ביקשו עוד ועוד „תכלעס", עוד סימני נשיות, עוד נשים, עוד נשים ופרסומת.

קצת קשה לגבר, להדגים את „כיפוף הברך הבישנית", אך הוא עשה זאת נוכח החיוך המובן, וציין כי סימן זה הוא אחד מתוך 250 סימני נשיות אותם אסף, קיטלג וניתח בעבודתו. „אני אספתי את כל הפוסים החוזרים וההתנהגויות, ופרטי רקע מהים אשר מעידים על כך שאני מתבונן באשה ולא בגבר". לאחר מכן ניתחתי את המסרים המשודרים והגעתי לקבוצה של איבויות". מתוך האיבויות שמצא ד"ר וייטמן עולה שסימני נשיות מקרינים פסיביות, והגבלה בחופש הפעולה. הכוונה, למשל, לעקבים גבוהים ולשמלות צרות, לצמידים ולשרשראות. עוד מאפיין את סימני הנשיות – התלות במישהו אחר. לעשות משהו נשי – זה לא לעשות, כדי שמישהו אחר יעשה זאת בשבילי. גם סימנים של רגשנות המונעת על ידי שיקולים שאינם תמיד הגיוניים, אופייניים לסימני הנשיות ובתחום הפיסי מגדיר ד"ר וייטמן סימני מיניות „כתחנת שירות". או „כתחנת כוח מינית". לקול הסתייגותן של הנוכחות מסביר וייטמן שיש גם נשיות של „לורין מסביב לגבר" שיש בה יחסים של אי שיוויון. ועתה לפירסומת: זו משתמשת ב„סימני הנשיות" ובהפצת מיתוסים. למה הוא מתכוון? למשל, לפנינה רוזנבלום בשידת המפורסם „אשה תמיד אשה". שיר זה הוא מעין קביעה אינדיבידואלית של אדם אחד, והפרסומת, הנותנת לכך חיזוק ותפוצה, הופכת את הקביעה לאוניברסלית, כביכול, ומנסה ליצור אצל המתבונן־הצרכן תחושה של רצון להגשמה, להזדהות עם הנציג של המיתוס, וזה פועל במישור התרבותי כללי ובחיי היום יום. הטכניקה של הפרסומת, קבע ד"ר וייטמן היא על־ידי הצמדת המוצרים לתמונות של דברים אחרים, שמוסכם על כולנו שהם בעלי ערך חיובי. כמו למשל: יאכטה (ערך של עושר, נוחות) לבירה. תוספת האסוציאציות המוסכמות על הכלל כחיוביות, מוסיפות ערך למוצר. ביסוד פעולה זו של הפרסומת מונחת המחשבה כי „הצרכן הממוצע", זה שאליו מופנית הפרסומת, יש לו תכונות, מחשבות ובעיקר שאיפות וערכים חיוביים מאוד מוגדרים. כלומר, הפרסומאים יוצאים מהנחה, שהם יודעים מי אני.

השאלה היא מה אתה מה אתה מניח עלי, כאשר אתה בונה את הפרסומת. כדאי לקחת כמה פרסומות כאלה, ולנסות לחשוב מה הם יושבים עליך, בהתאם לתיאוריה זו. אני ניסיתי וגיליתי כמה דברים מעניינים. נסו.

הרבה עשייה פחות אופנה

מאת ורדה צימרמן

קולקציית קיץ 86. תשלובת „פולגת" – בגד עוד, בגיר, לידי בגיר, אומן, ירדלין, וקררה. תצוגה שהכנסותיה נתרמו לרכישת ציוד לבתי חולים בתל־אביב. בחוץ, רוח חורפית, קרה, באולם הקונגרסים של „בית הטקסטיל", מגע האופנה קייצי. ההתחלה: סרטון מרשים על המפעלים. מספרים חזקים. 400 מליון דולאר ייצוא בשנת 1985. 600 עובדים במפעלים השונים. מכונות עובדות במלוא הקיטור. מחשבים. פועלות ייצור. משאיות נטענות. הבגדים עצמם קצת מאכזבים. אוסף שאין בו איפיון מיוחד. טוב לכל שנה. בגדי הגברים המעניינים יותר מאלו של הנשים. רק בגדי „קררה" מביאים את המגע העכשווי: לבוש בסגנון אמריקאי של שנות החמישים. מכנסי משבצת צרים המסתיימים מעל הקרסול, שילובי צבעים של כתום־לבן־ורוד. משבצות מאדרס למכנסונים. חולצה פרחונית ומכנסי פסים. ולגברים: ערבוב של משבצות, פסים והדפסים שונים.

ללבוש או לתלות על הקיר

ב־7 בינואר תיפתח בגלריה „אלף" בתל־אביב תערוכת „קולאז' בבגד ובתכשיט". המושג „אמנות לבישה" או „לבוש אמנותי" מגיע סוף־סוף לגלריות לאמנות בארץ. בגד שאפשר ללבשו או לתלותו על הקיר בתמונה לכל דבר.

המציגות הן שתיים: סמדר אימור מציגה שמלות סריג מעוטרות בעבודות קולאז' מחומרים שונים. תחרות, עור, קטיפה, סאטין, ציור יד, רשתות, פרחים מלאכותיים וחרוזים. מצד האופנה. גזרה מעניינת של שרוול מרובע המסתיים בצמידות ליד. לצד השמלות גם טוניקות וג'קטים קצרים. סמדר היא בוגרת „בצלאל". למדה ועסקה גם בעיצוב אופנה ולומדת מחול לפי השיטה של נועה אשכול. המחול, כך אומרים, עוזר לה ביצירת בגד המתנועע עם הגוף. רות פנטופרו מעצבת תכשיטים. חגורות שיכולות לשמש גם בקישוט לשיער. קשתות בסגנון שנות ה־30 וסיכות שונות. לימודיה הרשמיים היו במגמה לקדרות ב„בצלאל" ובקדרות השתלמה גם בארה"ב. אך במשך חמש השנים האחרונות היא עובדת עם חרוזים, אבנים נוצצות, פרפי פלסטיק ונוצות. מהם היא „אורגת" תכשיטים צבעוניים מאוד ובולטים מאוד. את התכשיטים וגם את הבגדים ניתן לרכוש בזמן התערוכה בגלריה. המחירים נעים בין 150 ל־300 אלף ש' לבגד ובין 40 ל־200 אלף שקל לתכשיט.

אבזם־תכשיט של רות פנטופרו

שן מספר שבע

מאת אהרן גבע

הם רצו שאלווה את אסף לרופא שיניים. לא רציתי. הם רצו שאשכנע אותו, „כי לך הוא מאמין". לא רוצה. נהגתי כך מטעמים אגואיסטיים. אני לא רוצה שידיי ישפכו הלב זה (לאסף יש, כמובן, שיני חלב). אני רוצה שבראשו של אסף יתקשר סבא עם סיפורים ומתנות, ולא עם רופא שיניים. בשביל מה יש לאסף הורים? שהם ילוו אותו אל רופא השיניים.

אני זוכר מי היה הראשון ששכנע אותי ללכת אל רופא שיניים. עזוב את תסביך אדיפוס. זה שטויות. יש תסביך רופא השיניים. כן, זו היתה הפעם הראשונה שהייתי אצל ד"ר שולצה. עד הפעם השניה, לא הייתי אצל רופא זה שנים ארוכות. הסכמתי לצחצח את השיניים כל ערב. נשבעתי שלא לאכול סוכריות. רק לא הטורד...טורד... הזה בפה, כאשר אתה רואה שלל אורות לפני העיניים, בעיקר שחור ואדום של ה־1 במאי, והראש מתנפץ בסראט גדול אל התקרה.

מאז עברו הרבה שנים, ובלית ברירה אני הולך אל רופא השיניים. הרבה דברים השתנו מאז: השיניים שלי, למשל. אבל יש דברים שלא השתנו: הכסא למשל. אין לי הרבה נסיון עם כסאות של גינקולוגים, אבל נדמה לי שיש דמיון בין כסא רופא השיניים לבין זה של רופאי הנשים. אתה יושב־שוכב בכסא של רופא השיניים, חסר אונים ונתון לחסדיו, וכל רגע אתה מצפה לשמע מפיו: מר גבע, יש לך תאומים.

המקדח השתנה. המקדח של היום משפריץ מים, ועם הגיל הוא שינה את קולו. במקום הטורד־טורד של ימים עברו הוא משמיע עכשיו זוזו ממושך כגוזל של צרעות הבא להתנפל עליך. אך השינוי הגדול ביותר חל בקרב הרופאים: הם למדו פסיכולוגיה.

הסבירו להם, שהחולה מפחד ושיש להסב את תשומת לבו לנושא אחר. לכן תמצא רופאים המספקים לים בפה ובאוזן גם יחד. מצד אחד מקדח ומן הצד השני שירי מולדת או מה שנקרא „מוסיקה קלאסית קלה". מובן, שהכל לשוא. מי שומע צלילים כאשר הזרוזו מזמזם באוזניך?

רופאים אחרים מנסים להסיח את דעתך ע"י דיבורים. זה מתרחש בערך כך: מי האיזוט הזה השוכב לפניך עם פה פעור, נוטף דם ורירי? עיתונאי? אם כן נדבר איתו על פוליטיקה. ראשית כל, ממלא הרופא את פיך מכשירים. אחר כך הוא מקשקש שטויות, ואם הוא גם סדיסט, הוא שואל אותך: נכון? ואתה מה תעשה? לדבר אינך יכול, כי הפה מלא חומר ספיגה, ושואב ריר, ומכשירים חדים ממתכת. וגם לו יכולת להשיב, לא היית מעיז. כלום תתווכח עם אדם שיש בידו צבת ומקדח?

אבל קרה שהסבלנות שלך פוקעת. הרופא מטפל בשורש שן מספר שבע ומשמיע את השטות מספר עשר. נכון? הוא שואל. הוא בטוח בזה שאני חסר אונים. הוא טעה. נשכתי את האצבע שלו וברחתי.

מאז אני מחפש רופא שיניים שהוא יונה פוליטית. הוא יטפל בשן מספר שבע; אני אסבול עינויי תופת; אבל לפחות לא אתרגז.

ספר לילד

סיפור מלא חן

מאת מאיר בראלי

אנשים אחרים, שכלי הביטוי שלהם שונה גילו באחרונה שכתיבת ספרי לילדים גם היא דרך התבטאות לא רעה. באחרונה עשתה זאת גילה אלמגור, למשל. מאיר שלו, גם הוא אחד מאלה. כתב ספר לילדים לגיל הרך בשם „גומות החן של זהר" (צייר יוסי אבולעפיה, בהוצאת „כתר" ירושלים) ספריית „כתר־לי" בעריכת אסתר סופר. מבחינת הילד הקורא, זהו סיפור נחמד על ילדה יפה שכל מה שהיה לה – אף חמוד, פה יפה ובכלל פנים נאות – לא נחשב בעיניה לעומת גומות החן שיש לילדה אחרת. גם הקוסם שבכוחו להוציא פיל מהכובע ולהכניסו לאוזן, גם הוא אינו יכול לתת לה גומות חן...

הילדה גילתה דבקות במשימה (השגת גומות חן), אולם ללא הועיל, כמובן. היא למדה להסתדר בלי מה שהטבע לא חנן אותה בו. סיפור המאבק וההשלמה הוא מעניין מבחינת הילד ויש לו השלכות יותר מעמיקות מבחינת המחבר המבוגר הקורא עם הילד. כיוון שהסיפור נאה יש סיכוי שהקורא בגיל הרך יזכור אותו גם אחר־כך, והמשמעות הפנימית לא תאבד גם מבחינתו. אילו היו מספרים לעמודי הספר לא היתה בעטי אף לא מלה רעה אחת עליו.

ה„חכמות" האופייניות למאיר שלו והאהודות על הקהל המכבד את הופעותיו בטלוויזיה ישנן בספרנו בעיקר בציורים. באמירות של המצויירים – למשל, ילד משיב לילדה שטוענת שהוא מסתיר לה את ההצגה: „אבא שלי רופא כן זגג".

ירכיים איטלקיות

האם מה שהאיטלקים אוכלים זה פיצה ופסטה? שאלה זו שאלני ידידי הקיבוצניק.

לא ידידי. פיצה ופסטה הן מנות פתיחה, או משהו שווה ערך לפלאפל שלנו והן משמשות בעיקר לחיסום הקבה, לפני שניגשים לאכול באופן רציני.

המטבח האיטלקי הוא עשיר כמעט כמו המטבח הצרפתי, ואם כי בצרפת פורסמו ספרי בישול כבר במאה ה־15, הרי שנקודת המפנה במטבח הצרפתי קרתה כשקטרינה דה מדיצ'י עברה להתגורר בארץ זו לרגל נישואיה והביאה עמה, כחלק מהנדוניה, כמה טבחים איטלקיים. מפגש תרבויות זה הוא שעשה את המטבח הצרפתי למה שהוא היום.

באיטליה גדל כמעט הכל: חופיה עשירים בדגים והאקלים משתנה מקור בצפון עד לחום בדרום, ואלה תרמו, כמובן, לריבוי מיני המאכלים האיטלקים. אחת מהתמחויות האיטלקיות היא השימוש בבשר עגל ואחד המאכלים הנפלאים שלהם, אולי לא טיפוסי אבל אהוב עלי במיוחד, הוא ה„אוסו בוקו" נוסח מילאנו. יחד עם אורז צהוב, זהו מאכל שקל להכין אותו לארוחה חגיגית והוא מהווה קשת של צבעים, ריחות וטעמים. יש להגיש אותו ברוב טקס, כפי שיצויין כאן, בסוף.

אוסו בוקו מילנזי

כמויות (ל־10־8 איש).

2 ירכי עגל (ירך זה החלק בין הבטן לברך) מנוסרות ל־5־4 פרוסות כל אחת.
200 גר' רסק עגבניות
1 כוס יין לבן יבש (כדאי יין מאיכות מעולה)
1 כוס מרק עוף (אפשר מאבקה)
3־4 כפות שמן־זית (או כל שמן אחר)
1 בצל גדול קצוץ
2 שיני שום
מעט קמח, מלח ופלפל
1 כפית מיורן יבש.
לסיום: קליפה מגורדת מלימון אחד
כוס פטרוזיליה קצוצה
2 שיני שום כתוש

אופן ההכנה:

1. בסיר שיקלוט את הבשר, **מזהיבים** את הבצל והשום ב־2 כפות שמן.
2. במקביל – **בוזקים** מלח ופלפל על נתחי הבשר, **מגלגלים** בקמח **ומטגנים** במחבת בשמן הנותר, עד זהוב יפה. **מסדרים** את הבשר בסיר כשהנתחים נצבים על צידם והעצם אפקית. זאת כדי שמח העצם לא יאבד. (זהו החלק הטעים ביותר!).
3. **מערבבים** את רסק העגבניות, המיורן, היין והמרק, **יוצקים** על הבשר **ומביאים** לרתיחה. אם יש צורך, **מוסיפים** מעט יין או מרק לכיסוי הבשר.
4. **מבשלים** על אש נמוכה מאד (על הנוזל לבעבע, לא לרתוח) כשעה ורבע. רצוי לבדוק את הבשר במזלג. כמה דקות לפני הסיום **מסירים** את המכסה ומגבירים את האש למקסימום, כדי לאדות כ־1/4 מהרוטב. זוהי הזדמנות לטעום ולתקן את הטעם.

אורז צהוב:

4 כוסות אורז
כפית גדושה כורכום
כפית מלח
2 כפות מרגרינה
6־7 כוסות מים או מרק עוף מאבקה

ההכנה:

1. **ממיסים** את המרגרינה בסיר.
2. **מוסיפים** את הכורכום ומטגנים כדקה.
3. **מוסיפים** את האורז, המלח והנוזלים ומביאים לרתיחה.
4. מעבירים לאש קטנטנה ומבשלים כ־18־15 דקות. אין להסיר את המכסה עד להגשה!

הגשת האוסו בוקו

1. **מעבירים** את האורז לצלחת הגשה או מגש גדול.
2. **חופרים** בור במרכז האורז ומניחים בו את הבשר.
3. **מוסיפים** לרוטב הרותח את קליפת הלימון, הפטרוזיליה והשום הכתוש, בוחשים היטב ויוצקים מיד על הבשר.

מגישים לצלילי מרש הניצחון מ„אאידה".

למאכל מלכים זה תובה לשתות יין רזה טוב ומצונן כיאות. אסור לקלקל אותו בשתיה מתוקה כלשהי. העבריינים ייענשו (בסקילה הטעם).

סמדר אימור בסריג־קולאז' שיצרה

חגיגה לילדים חולי סרטן

מסיבת חנוכה מאוחרת למען ילדים חולי סרטן נערכה ביום ג', השבוע בבנייני התערוכה בתל אביב על ידי האגודה למלחמה בסרטן בשיתוף עם רשת מלונות „מוריה", הטלוויזיה הלימודית ומרכז הידידים בישראל.

למעלה ממאתיים ילדים והוריהם, מדן ועד אילת, הגיעו לאירוע. על התכנית האמנותית אמונים היו מגוון רחב של אמנים המוכרים והאהובים על ילדי ישראל מתכניות הטלוויזיה לילדים.

ראוי לומר כי האירוע כולו נערך בהתגייסות מטעם האמנים, הכיבוד משובב הלב והחך נתרם באדיבות רשת מלונות „מוריה", „עלית" ו„שטראוס" ומקום האירוע – אולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל אביב נתרם על ידי מרכז הידידים בישראל. מאחורי הקלעים, עת עסקו בהכנות לקראת המופע האמנים חני נחמיאס, עפרה חזה, דודו זר, חנן גולדבלט, נתן נתנזון ואשיק לוי, אמרה לי חני נחמיאס: „כל האמנים כאן נענו מיד לבקשה להופיע לפני הילדים חולי הסרטן. אני רואה זכות לעצמי להופיע כאן היום ואני שמחה על שפנו אלי".

עירית גדרון, מקבוץ רמת־דוד, שהגיעה למופע עם שתי בנותיה, אחת מהן חולת סרטן, אמרה: „בתי מטופלת בבית החולים בעפולה. אנו זוכים לתמיכה מכל הבחינות, רפואית ורגשית. אנו יודעים שאנחנו לא לבד, אך יום כזה, גדוש ילדים צוהלים, ממחיש לנו את העובדה שאנחנו לא לבד".

„הורדן את ליבוביץ'", חברת אוטובוסים פרטית מעפולה העמידה לרשות הילדים החולים מאותו אזור אוטובוס עם נהג צמוד, כך סתם, מתוך לב חם. תאירה שפירא, דוברת הטלוויזיה הלימודית, אשר גייסה את האמנים למבצע של אחרי שעות העבודה אמרה: פשוט נרתמנו למשימה שראינו חשובה בעינינו.

כה לחי למארגני המבצע ולאלו אשר נטלו בו חלק.

בלהה דבורי

„גן ההורים" של מתנ"ס וולפסון

מאת בלהה דבורי

הוא פרוייקט חדשני שנולד כפתרון לבעיה: בעייתן של אמהות שאינן עובדות ואין ידן משגת לשלם תמורת גן לפעוטן. ההורים משתתפים בעבודה בגן, עוזרים על־יד הגננת ומלווים־לומדים את התפתחות ילדם.

על פרוייקט מיוחד וחדשני הפועל במסגרת המתנ"ס בקרית־הרצוג, רציתי לספר. פרוייקט של מתנ"ס ערני ורענן, המתנ"ס ע"ש וולפסון, המנוהל על־ידי פנינה, בת ה־29, אם לשניים ולאוכלוסיה שלימה.

המדובר בגן הפתוח – גן ילדים והורים, ובו 16 ילדים בגילאי שנה וחצי עד שלוש. המייחד גן זה מגנים אחרים הוא, שמלבד המטפלת (גננת במקצועה) עובד בו מדי יום הורה אחר של ילד מילדי הגן. ההורה משלם תמורת אחזקת ילדו בגן כחצי ממחיר עלות גן רגיל, וההורים עוברים כולם קורס אינטנסיבי בתחומי החינוך בגיל הרך ומשתתפים בסדנאות והשתלמויות במשך כל ימות השנה, במסגרת המתנ"ס. ב„גן ההורים" מותנית קבלתו של הילד בהתחייבות של ההורים להשתתף בתורנות הטיפול.

אומרת פנינה: „מאחר שהתפתחות הילד בגיל שנה עד שלוש כרוכה ביותר בסביבתו הקרובה, המשפחה, אנו משתדלים להשפיע גם על המשפחה ולא רק על הילד".

הרעיון להקמת גן־הורים נולד לאחר שהוקם הפעוטון הרגיל. אז נוכחו עובדי המתנ"ס, שילדי אמהות אשר אינן עובדות, ואשר אין ידן משגת לשלם מחיר מלא של גן, נשארים בבית, ומעכבים את עצמם ואת האם, מלהתפתח באופן יצירתי. חשבו על תכנית אשר תאפשר לאמהות לשלוח את ילדיהן למסגרת בתשלום מינימלי – ומצאו. כך יצא, שבניגוד לארגוני נשים למיניהם, אשר התנאי לקבלת ילד לגן או למעון שלהם הוא שהאם עובדת, מיועד „גן־ההורים" לילדי אמהות אשר אינן עובדות. אך שליחת ילדיהן לגן זה אינה פוטרת אותן מעבודה כלשהי... בתחום החינוך בגיל הרך.

ראשית המחוייבות של ההורים נעשה בחוזה דו־צדדי שעליו עליהם לחתום, לאחר שהאם עוברת ראיון אישי. הסעיף העיקרי בחוזה מחייב את אחד ההורים לתת יום תורנות בגן אחת לשבועיים. לפני פתיחת שנת הלימודים לומדים ההורים בסדנת הדרכה על עקרונות טיפול בגיל הרך, איך לשחק עם הילדים, כיצד להקריא לפניהם סיפור, וכו'. אחת לחודש מתקיימת פעולת־העשרה להורים בשעות הערב. ההשתתפות חובה. ועד הורים המנהל את לוח התורנויות, דואג להורה־מחליף, אם יש צורך ואף משגר מכתב התרעה להורה שאחר לעבודת הגן. וכך, על ידי הפעלת לחץ חברתי של ההורים על עצמם, פועל הגן באופן שעשוי לעורר קנאתן של הגננות הוותיקות ביותר.

יש כאן אם אחת, אשר קשה לה לשאת בהוצאות הגן, למרות שהמחיר סמלי ביותר. אפשר לראותה מנקה את הגן, שלוש פעמים בשבוע, לשביעות רצון הכל. אין דבר שלא מוצאים לו פתרונות במתנ"ס וולפסון, והכל ברוח טובה ובאוירה המחממת את הלב.

המפקחת על הגן והכתובת לפתרון הבעיות היא דפנה פסקנזר, הפסיכולוגית, רכזת הגיל הרך. כאם, בעצמי אני יודעת שזה די נחמד ונוח כאשר יש פסיכולוגית צמודה, איכפתית, המלווה מקרוב את הדברים.

דפנה מרכזת את „תכנית ההורים" המיועדת לאמהות לילדים בכורים, גילאי שנה וחצי עד שלוש, תושבות השכונה. דפנה מתייחסת אל גן ההורים באהדה אין קץ, ורואה בו שליחות, בעצם. „במסגרות הרגילות, מהווים ההורים איום על הגננת שהיא מטרה לביקורת והפעילות שלה עם הילדים רחוקה מאד מעיני ההורים". כאן עובד ההורה שכם אחד עם המטפלת, רואה את ילדו במסגרת אחרת מאשר בבית: הוא גם רואה ילדים אחרים וצורות התנהגות שונות של ילדים בני אותו גיל ויכול לדעת באיזו רמה צפיותיו צריכות להיות.

נורית דגנה, מתלמידות „תכנית ההורים" היא אם לאלה בת השנתיים ושלושה חודשים. אלה נמצאת בגן הורים בעוד אמה נמצאת בהכשרה בחוגי המסמך.

נורית: „למדתי ליצור מעורבות חיובית בהתפתחויות בתי. למדתי את השירים והסיפורים שהם חלק מהווי חייה, וגם אימצתי לעצמי את הגישה של הגננת לגבי מצבים שונים הקשורים בהתייחסות שלי אל בתי ואשר קודם לכן, כאשר הייתי לבדי איתה בבית, לא היו לי הכלים לראותם באופן אובייקטיבי. אני חושבת כי זכות גדולה היא לנו, תושבי השכונה, שנפל בחלקנו להיות קרובים לפרוייקט כזה".

הגננת ברכה פלדמן, המטפלת בילדי הגן (ובהוריהם...) מאז נולד הרעיון אומרת: „מי שאינו מאמין באידיאולוגיה העומדת מאחורי פרוייקט גן־הורים, מוטב שלא ינסה ליישם אותו. שכן, תהליך הגיבוש הראשוני היה קשה מאד, ורק אמונה חזקה כי זוהי הדרך תוכל לקושי זה, שלאחריו קוצרים כולם ברינה את הפירות. כתוצאה מן העובדה שההורים מלווים אותי על כל צעד ושעל הביקורת שוטפת, יומיומית, נראה לי שאיכותו של גן כזה אין שניה לה בגנים בעולם". ברכה גם גורסת, כי לילד אשר אמו משתתפת במסגרת הגן, ואינו חש עצמו „מושלך" ממסגרת הבית, קל יותר להסתגל למסגרות הבאות בחייו.

הורים, גננת, רכזת הגיל הרך, מנהלת המתנ"ס – כולם חברו לפתור בעיה, והתוצאה: פרוייקט הורים לו בצבצה בין כתלי המתנ"ס ומעשיר את עולמם של ילדים רכים אשר היו יכולים למצוא עצמם בבית ומעשיר גם את עולמן של אמותיהם, אשר מחוסר אמצעים עלולות היו להיות כבולות אל ילדן הרך במקום להיפתח ולהבין יותר את עולמו.

דפנה פסקנזר, מרכזת החינוך, עם אמהות במפגש של „תכנית ההורים"

הכביסה המלוכלכת של ארגנטינה

בית הדין שדן את מנהיגי החונטות המליץ להמשיך בחקירה. בינתיים עוסקים בהכנת הצעת־חוק שעיקרה פיוס לאומי והסרת כל אשמה נוספת מהצבא. האיש ברחוב מרוצה, לא כן ארגוני זכויות האדם.

מאז ומתמיד נטה הצבא בארגנטינה להתערב בפוליטיקה. ולכן, כשאיפשר הנשיא אלפונסין את העמדתם לדין של תשעת מנהיגי שלוש החונטות הצבאיות ששלטו במדינה בין 1976 ל־1982, חששו ארגנטינאים רבים שיחסיו של אלפונסין ישובשו, ובעקבות המשפט תפרוץ הפיכה צבאית. למרבה ההפתעה היה פסק הדין, שניתן ב־9 בדצמבר, ברוח החוקה, והוא עשוי דווקא לחזק את הכבוד לחוק ולחוקה בקרב חיילי ארגנטינה.

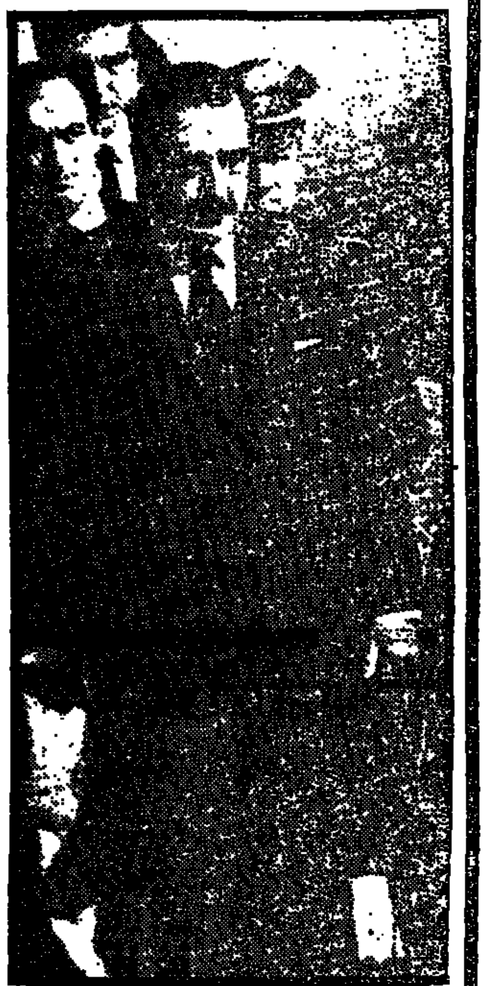
שלא כמצופה, פסק־הדין חיזק את הנשיא אלפונסין.

שישה שופטים אזרחיים, בישיבתם בבית־משפט צבאי, דנו את הנשיא לשעבר, גנראל חורחה וידלה, ואת מפקד הצי לשעבר, האדמירל אמיליו מסרה, למאסר עולם. לחלק משבעת הנאשמים האחרים פסקו עונשים קלים יותר וחלקם זוכו. בין אלה שזוכו שלושה אנשי־צבא, שנחשבים לאחראים למפלה בפוקלנד: גנראל ליאופולדו גאלטיירי, האדמירל חורחה אנאיא ומפקד חיל־האוויר, הבריגדיר־גנראל בזיליו לאמי דוזו. השלושה עומדים עתה למשפט לפני בית־הדין פנימי של הצבא על חלקם במפלה.

המשפט המכונה משפט „זכויות האדם" החל בעקבות חקירה שניהלה ממשלת בראויל בשנה שעברה, בנסיון לגלות מה עלה בגורלם של יותר מ־8000 ארגנטינאים שנעלמו מאז הפיכת 1976. נשיא בית־המשפט המיוחד קבע שהחונטות אשמות בריכוי בלתי חוקי של חברי המחתרות השמאלניות, של אוהדיהם וכן של „חפים מפשע" רבים. עם זאת, דחה בית־המשפט את דרישת התביעה, לגזור עונשי מאסר דומים על התשעה, בטענה, שאין לראותם כאחראים למעשים במשותף.

נראה שבזיכויים היה כדי להזים את טענת ההגנה, כאילו היה משפט „ציד מכשפות". בית־המשפט עיין בעדויותיהם של יותר מאלף עדים. את חלקם דחה. בידי התביעה לא עלה להציג לפני בית־המשפט פקודות בכתב לביצוע הפשעים ופסק־הדין מבוסס, לפיכך, על עדויות נסיבתיות.

בית־המשפט חיווה דעתו, שיש להמשיך ולחקור את פשעי החונטות גם בדרגים הנמוכים יותר. הוא המליץ על חקירת כ־300 פקידים זוטרים ופקידים בדרגי ביניים, שהיו אחראים להוצאתן לפועל של הוראות ראשי החונטות.

זיכויו המחולט של חיל־האוויר עורר את חמת הצבא והצי. בין שלוש זרועות הצבא נטושה בימים אלה מלחמה על התקציב, ונרמז כבר, שיש שותפות שקטה בין הממשלה לחיל־האוויר.

לא ברור עדיין אם יועמדו קצינים זוטרים לדין. הממשלה עוסקת בימים אלה בהכנת טיוטה להצעת חוק, שעיקרו פיוס לאומי והסרת כל אשמה נוספת מהצבא. לגבי הארגונים לזכויות האדם אין בכך די, אבל רוב הארגנטינאים מרוצים, ואפילו האופוזיציה הפרוניסטית שיבחה את גזר־הדין והגדירה אותם „נצחון לדמוקראטיה".

תיאטרון צלליות אינדונזי

תושבי יאווה מתקשים להיות „מוסלמים אמיתיים" כשאר תושבי אינדונזיה. מורשת הינדית בודהיסטית בת 1400 שנה, לא נעלמה עדיין. תיאטרון הצלליות הפופולרי משמר את המיתוסים העתיקים. פופולרי במיוחד האל סמאר. סוהרטו, הנשיא המוסלמי של אינדונזיה, מבקר תכופות במקדשו. לא יזיק.

רוב האנשים בעולם חיים באזורים כפריים, ונתונים להשפעתן של אמונות דתיות. החילוניים, שוכני הערים בארצות המפותחות, שכחו זאת, ועל־כן הם נדהמים מהתרחשויות שונות כדוגמת המהפיכה האיסלאמית באיראן, ואינם מצליחים להבינן. ביאווה, אי אסיאני קטן, שאוכלוסייתו כמחצית אוכלוסיית ארה"ב, נטושה מלחמה בין שתי דתות עתיקות, בין האיסלאם, לבין דת אחרת, עתיקה כמנה כהרבה.

זה 400 שנה שאמונתם של 90 אחוז מהאינדונזים היא האיסלאם הסוני. עם זאת, קשה לומר על אינדונזיה, שהיא ארץ מוסלמית. כשני שלישים מ־170 מיליון תושביה מצטופפים באי יאווה, שאורכו 620 מייל. האיסלאם, שהובא ליאווה במאה ה־15 על־ידי סוחרים ערבים, לא ידע מעולם להסתדר עם מורשתה הבודהיסטית, בת 1400 השנים. הרבה מהמיתולוגיה הבודהיסטית ומהמיסטיקה שלה, השתמר ב־40 אלף כפריה של יאווה ומוסיף לחיות, גם כיום, בתיאטרון הצלליות האינדונזי ה„וואיאנג קליט".

בובות העור המסוגננות של תיאטרון הצלליות, ראשיתן במאה ה־16. הן הוכנסו כנראה לשימוש, כאמצעי לעקיפת החוק האיסלאמי, האוסר עשיית פסלים בצלם אדם. ה„וואיאנג" הוא עולם קסום מאוכלס באלים, במלכים, בכוהנים, במוקיונים ובחיות פלאים. ערכיו של עולם זה מעוגנים עמוק במנטליות של בני יאווה, במוסר שלהם ובדרכי התנהגותם.

רבים מהמחזות מבוססים על אגדות מהאפוס ההינדי, ה„מהבהאראטא" המגולל את סיפורה של מלחמה גדולה, שנערכה בין חמשת מלכי „פנדואה" ל־100 ה„קוראווה". המלחמה היא בין היצרים החייתיים לבין הריסון העצמי. קורות אחד המלכים מציגות את התגברות התאווה על כוח הרצון. קורות מלך אחר, את החזיונות ואת הסכנות הטמונות במחויבות. אלו של השלישי, את היכולת השקולה ואת הצדק חסר הרחמים. לצלילי תזמורת „גמלאן" של כלי במבוק מפיח מפעיל הבובות חיים בבובותיו השכוחות והסגנוניות ומשמיע, בקולות שונים, את כל תפקידי הדיבור. מן העבר האחר של המסך המואר מאחור צופה הקהל בצלליותיהן של הבובות הנראות כחיות. ההצגה, על קנוניות החצר שבה, על ההתנצחויות המילוליות, הקרבות, המשתאות והמהתלות נמשכת כל הלילה.

עם כל האלגנטיות של מלכי פאנדואה, גיבורי המחזה האמיתיים הם משרתיהם הליצנים, וראש להם, סמאר, השמן הזקן והנוכל. יש לו פרצוף מכוער, ישבן ענק, ובטן בולטת, והוא שופע פעילות ודיבור המוני. בעיני בני יאווה הוא כשבע. הם גם מעריצים אותו כהתגלותו האנושית, אולי בעת יתר על הבידה, של אל. הוא מוחזק בעיניהם מייסדה וביטיבה יודע הכל של יאווה ומלאך המשגיח של איים עד סוף כל הזמנים.

כל זה מקשה, כמובן, על בן יאווה להיות „מוסלמי אמיתי". לפני 30 שנה סיווג האנתרופולוג האמריקאי קליפורד גרץ את תושבי האי ל„סנטרי" – המוסלמים האדוקים, שהם סוחרים ובעלי קרקע מבוססים בדרך כלל, ול„אבנגן" – הרוב הגדול של תושבי האי, הנחשב מוסלמי, אך המושפע עדיין עמוקות ממורשתו ההינדית הבודהיסטית העתיקה.

המוסלמים ה„סנטרים" עמדו פעמים רבות בעבר בראש תנועות לאומיות ואף שיתפו פעולה עם החיילים במרחץ הדמים, בו נהרגו חצי מיליון אינדונזים באמצע שנות ה־60. כיום, עם התפשטות ההתעוררות האיסלאמית באסיה ובאפריקה, מהווים ה„סנטרים" את האיום העיקרי לשלטונו המבוסס והניטרלי מבחינה דתית של הנשיא סוהארטו, הנשען על חיילים ועל טכנוקרטים. לעומתם הרוב ה„אבנגני" שבכפרים אינו מערער על שלטונו של סוהארטו, כשם שבתיאטרון הצלליות אין המשרתים הליצנים מערערים על סמכותם של המלכים הלוחמים.

זאת כל זמן שערכי ה„וואיאנג" העתיקים יחזיקו מעמד. אבל בשובו מיאווה ב־1984 הבריז גרץ עצמו, שהדור הצעיר של ה„אבנגנים" הולך ונעשה „סנטרים". הפעילים המוסלמיים שבג'קארטה נאחזים בכל ראיה המעידה על כך, שהפער בין „האבנגנים" ל„סנטרים" הולך ונסגר. אם יש בכך אמת, כי אז הולכים המוסלמים האדוקים, או מקיימי המצוות לפחות, ונעשים לרוב באינדונזיה. מוסלמים „מודרניים" אלה עושים שימוש רב בדמותו של קלידג'קה, גיבור אגדתי עליו מסופר, שלאחר שהתאסלם הנהיג את תיאטרון הצלליות, את מוסיקת ה„גאמלון" ואת גירסת ה„אבנגן" של האיסלאם. ההשפעות העתיקות יותר נזנחות על־ידם, הגירסה היום היא, כי „מלכי הפאנדווה" מייצגים את חמשת עיקרי האיסלאם והכרזת האמונה, התפילה, הצום, העליה לרגל והצדקה, וכי סמאר הוא יציר כפיהם של מיסיונרים מוסלמים, האמור לייצג את האדם הפשוט.

האם חודר איסלאם חדש זה לכפרי יאווה? נראה שכן. כפריים, שבקושי ניתן היה לכנותם מוסלמים לפני חמש שנים, מבקרים כיום במסגד ואומרים את תפילותיהם חמש פעמים ביום. פולחנם אינו חיצוני בלבד. רבים קיבלו על עצמם את השקפת העולם האיסלאמית במלואה, לפיה חייב כל מעשה ממעשיהם להיות מוצדק על־פי אמות המידה של האיסלאם ושל הקוראן.

עם כל זאת מוסיף מעמדו של תיאטרון הצלליות להיות איתן. כ־800 מחזות שונים מוקלטים על קסטות ומוצעים למכירה בחנויות.

עם תום האסיף מחלקים ביניהם הכפריים כמאז ומעולם את ההוצאה הכספית ומביאים את מפעיל הבובות. וכך שוב גונב סמאר את ההצגה.

תהא אמונתם של בני יאווה כאשר תהא, אין ספק בכך שהם זקוקים ללא מעט עזרה משמים. בעייתה העיקרית של יאווה היא עודף האוכלוסין. מאז 1900 גדלה אוכלוסייתה פי ארבע. 733 איש בממוצע מצטופפים על כל מטר רבוע מאדמתה, והמספרים הולכים וגדלים. יש צורך בעוד מזון. תפוקתה החקלאית של יאווה גדלה מאד בשנים האחרונות בזכות יתר תיחכום חקלאותה. יבולי האורז שלה גדלו מ־12 מיליון טון ב־1972 ללמעלה מ־26 מיליון טון השנה. ליאווה כיום עודף של אורז. אותו היא יכולה לייצא.

אבל לכלכלת יאווה קשיים רציניים. הכנסותיה מנפט, שהיו כ־70 אחוז מיתרות מטבע החוץ שלה, הידלדלו. מדי שנה מתוספים כ־1.8 מיליון צעירים לשוק העבודה והנשיא סוהארטו הזהיר, כי אם לא יגדלו היתרות בשיעור 5 אחוזים בשנה, שיעור בלתי־אפשרי, שכן מחיר הנפט נמצא בירידה, צפוי אי־שקט חברתי. דיפלומאטים מערביים הביעו חשש, שגידול באבטלה ילבה את ההתנגדות הפוליטית מצד פונדמנטליסטים איסלאמיים.

השפעה דומה יכולה להיות גם לצמיחה כלכלית. פירושה של זו יותר מקומות עבודה בחקלאות, בבנקאות, בשיווק ובתחבורה. אבל לעיתים קרובות מדי היא מביאה איתה גם השפעות בלתי־רצויות: כבישים בין־עירוניים עמוסים כלי רכב רבים המזהמים את האויר, גורדי שחקים, שכונות עוני, צפיפות, ניכור, הרס החברה החקלאית המסורתית והרס מוסדותיה הקהילתיים. כשנשמעת בבוקר הקריאה מהמסגדים: „בואו אל השלום! בואו לאללה!", היא נשמעת כקריאת כיוון למוצא אפשרי.

האם יכול האיסלאם להציע לכפריים פתרונות מעשיים, או שיש בו רק משום משען מוסרי? התיסכול מזין את אי־הנחת. יחידות צבא הותקפו בשנה שעברה על־ידי המון מוסת של מוסלמים צעירים. ההתקפה התפתחה למהומות, שהיו החמורות שידעה ג'קארטה מזה עשר שנים. מאז לא חדלים להישמע איומים בחבלה ובשריפה.

אם יישאל, יאמר הנשיא סוהרטו בהחלטיות, כי אינדונזיה היא ארץ מוסלמית. ניתן לראותו לעיתים בטלוויזיה כשהוא נושא תפילה במסגד. אבל גם הוא, כמי שנולד בקתת במבוק בכפרית במרכז יאווה, חולק עם רוב בני עמו את המורשת האבנגנית הישנה. מה שלא ניתן לצופי הטלוויזיה לראות, והמשמש נושא שיחה מקובל ביאווה, הם ביקוריו התכופים של סוהרטו במערה קדושה מסויימת במישור דיאנג, בה הוא נוהג להתבודד. המערה, השוכנת בינות להרי געש אפופי אד ומקדשים הינדיים הרוסים, ידועה כאחד ממקומות המגורים של סמאר.

זיוף במחיר טוב

האם התמונה היקרה ביותר בעולם היא זיוף? מוזיאון פול גטי במליבו, קליפורניה, הודף בתוקף את האפשרות הזו, והדבר מובן, משום שבאפריל השנה, שילם המוזיאון סכום־שיא של 8.1 מיליון שטרלינג עבור „אדורציונה די מגי" (ברכת השליחים) משל מנטניה.

ערך התמונה היה כה רב, עד ששר האמנויות בבריטניה, לורד גוורי, עיכב את מתן אישור היצוא שלה, כדי לתת ארכה ל„נשיונל גאלרי" של סקוטלנד, שם תלויה התמונה, לגייס כספים כדי להשאירה בבריטניה. טימותי קליפורד, ראש מחלקת המבצעים במוזיאון, הצליח לגייס את מחצית הסכום – אולם ארכת־הזמן אזלה עוד בטרם פרצה המחלוקת על מקוריות התמונה.

פיטר קולינס, היסטוריון אמנות, זרק רימון לזירה ב־4 בדצמבר, כאשר טען בהרצאה שהציור מזויף. קולינס טוען, שפרטים מספר בציור אינם מדויקים מבחינה היסטורית. הוא גם מציין, שאף אחת מהדמויות, לבד מאחד השליחים שברקע, אינה מכסה דמות אחרת, ולא יתכן שמנטניה הרכיב קומפוזיציה כל־כך פשטנית. לדעתו, היצירה היא פרי מכחולו של ביאנקי, אמן־שיפוץ איטלקי, שהועסק בתיקון הפרסקות המפורסמות של מנטניה ב„חדר הנשואים" במנטובה ב־1970.

„ברכת השליחים" היתה ברשות משפחת ברינג במאה ה־19 והלורד נורתהמפטון ירש אותה ממנה. קורותיה לפני־כן אינם ידועים, אולם ביצועה הוא כה מושלם, עד כי מומחים רבים, ביניהם רונלד לייטבון ממוזיאון „ויקטוריה אנד אלברט", אינם מטילים ספק במקוריותה. הם הגדירו את טענותיו של קולינס כחסרות־שחר, וכנסיון לזכות בפרסום.

אם הציור הוא של מנטנייה המחיר של למעלה משמונה מיליון לירות שטרלינג גבוה אבל שווה. אבל אם הציור הוא של משפץ תמונות בשם ביאנקי...

בינתיים ויתר קליפורד מה„נשיונל גאלרי" של סקוטלנד, על המאבק להשאיר את התמונה בבריטניה. נשאלת השאלה: אם הציור טוב דיו כדי לשכנע את „ויקטוריה ואלברט" ואת הנערים ממליבו, האם אין הוא שווה את הכסף שהושקע בו, גם אם צוייר בידי מישהו אחר?

יותר יפאני

אילו היה הדבר תלוי בו, היה כותב מחדש את החוקה, מכפיל לפחות את תקציב הבטחון, מחדש את מעמד הקיסר ומעודד חינוך ליתר לאומיות בבתי הספר. יאשוהירו נאקאסונה, ראש ממשלת יפן. לא מנהיג ממוצע.

אפשר לקבוע בפסקנות: יאשוהירו נאקאסונה, ראש ממשלת יפאן, אינו המנהיג הממוצע. במקום שקודמיו נטו להיות מנהגים הוא נוטה להוביל; במקום שאחרים מנמיכים פרופיל הוא מתבלט; במקום שאחרים מצניעים את דעותיהם הוא מדגישן. נאקאסונה אוהב לשחוט פרות קדושות. האם הוא הראשון לגזע חדש של ראשי ממשלה ביפאן? לא. אחרי נאקאסונה, תחזור לזירה האפרוריות המוכרת.

נאקאסונה הוא איש הימין. אילו היה הדבר תלוי בו, היה כותב־מחדש את חוקת יפאן, שבתוקף הסכם השלום שנחתם אחרי מלחמת־העולם אינו מתיר ליפאן להחזיק צבא גדול יותר. הוא היה מכפיל, לפחות, את תקציב הבטחון, מחדש את מעמד הקיסר ומעודד חינוך ליתר לאומיות בבתי־הספר. מדיניות־החוץ שלו היתה, מן הסתם, דומה לזו של צרפת – פרו־מערבית אבל שומר בקנאות על עצמאותה. לא כל מה שהיה עושה היה משמח את ידידיו במערב.

אבל הוא אינו יכול להוציא את שאיפותיו אל הפועל. לא את כולן, גם לא את חלקן הגדול. שלא כברוב ארצות העולם, ביפאן אין אדם נעשה ראש ממשלה בזכות דעותיו או תוכניותיו. ברוב הארצות יכול אדם להיבחר לראשות הממשלה רק אם השקפותיו המדיניות מדברות אל לב העם. לא כן ביפאן. ראשי הממשלה עולים שם לשלטון לא על גלי הצבעת רוב או בתוקף מאנדט מן העם, אלא מתוך החולות הנודדים של הפוליטיקה הסיעתית. ראשי הממשלה ביפאן חלשים, כי עליהם להזהר מפגיעה בהסכמים בין־סיעתיים כבלי־ידיים. לנאקאסונה יש איפוא השפעה מוגבלת מאוד על קביעת המדיניות. הוא גם נתקל בקשיים רציניים בהוצאתה של זו אל הפועל, בגלל פעילותן של שדולות מקומיות והתנגדות הביורוקראטיה.

עם זאת, הישגיו אינם מבוטלים. הוא ישר את ההדורים ביחסי יפאן־דרום־קוריאה, שנעשו מתוחים מאוד, עלה בידו להגדיל את תקציב הבטחון, כששאר התקציב קוצץ, והוא פעל לשיתוף יתר של הציבור בדיון בשאלת הבטחון. הוא הגביר את הפיקוח על הביורוקרטיה ועודד יציאת פקידים בכירים רבים יותר למסעות בחו"ל. הוא השיג כמה ויתורים מסחריים לארצו, בהתגברו על התנגדות מקומית בארצות אחרות והחשוב מכל, הוא שמר על יציבות היחסים עם ארה"ב בתקופה קשה ביותר ביחסי המסחר שבין שתי המדינות.

נאקאסונה פופולרי ביפאן בזכות סגנונו הכאריזמטי יותר מאשר בזכות דעותיו. לעומת ממשלות קודמיו, שהחלו דרכן בדירוג גבוה בסקרי הפופולאריות, אך מידת פופולאריותן פחתה והלכה בתקופת כהונותיהן, נהנית ממשלתו של נאקאסונה מגידול בפופולאריות. אמנם הסקרים מראים שדעותיו הניציות של נאקאסונה אינן מקובלות, אבל יושרו ודמותו האיתנה בזירה העולמית מרשימים את הציבור.

בצילומים מועידת־הפיסגה של שבע האומות הוא נראה כשהוא ניצב זקוף לצד רייגן, ולא כפי שהתרגלו היפאנים בימי קודמיו, בנמיכת קומה תמיד ובקצה השורה. פופולאריות זו שלו ובטחונו בזירה ה„בין־לאומית" סייעו בידו להיעשות, ב־1984, לראש ממשלה היפאני הראשון מזה עשר שנים, שזכה לתקופת כהונה שניה.

הפופולאריות שלו אינה מאפשרת לו אמנם להזיז דברים, אבל היא מאפשרת לו תקופת כהונה שלישית, לאחר נובמבר 1986. אמנם אין זה כה פשוט, כי הדבר מחייב שינוי חוקי המפלגה הליבראל־דמוקראטית, שמטעמה הוא מכהן, וכן מחייב אחרים לוותר לו על מקומם, אבל נאקאסונה הוא נכס אלקטורלי למפלגתו, וכיוון שיש לה רוב זעום בלבד, חשוב לה לשמור עליו.

ראש ממשלה ונשיא

שלושה אישים מועמדים כיום לרשת את כסאו של נאקאסונה. שלושתם קורצו מהחומר הנפוץ יותר ביפאן – הם אנשי צוות יותר משהם מנהיגים: שינטרו אבה, בן 60, שר־החוץ מאז 1982 ומועמד מטעם סיעת פוקודה, עתונאי לשעבר, אדם שקט, לא מתבלט ולא מזיק, איש אינו יודע מה הוא חושב; נובורו טאקשיטה, בן 61, שר־האוצר מאז 1982, מועמד מטעם סיעת טאנאקה החזקה. מוצאו מהכפר, ממשפחת מזקקי סאקי, והוא מצטיין בגיוס תרומות למפלגה, אף על־פי כן הוא גם כפות בהתחייבויות הדוקות כלפי תורמים שונים, בהם חקלאים וחברות בניה. כמו אבה, גם טאקשיטה אינו חושף ברבים את דעותיו.

השלישי הוא קיצ'י מיאזאווה, מועמד סיעת סוזוקי, בן 65, עסקן מפלגתי, שהחזיק כבר כמעט בכל המשרות הממשלתיות. הוא היחיד מבין השלושה שעמדותיו המדיניות ברורות, מה שמצמצם במידה ניכרת את סיכוייו להבחר. הוא דובר אנגלית רהוטה ונחשב לאינטלקטואל, וגם זה גורע מסיכוייו. אף־על־פי־כן הוא עשוי להבחר כמועמד של פשרה. הוא נחשב יותר בעיני ההנהגה וצבור יותר מנאקאסונה.

אשר לשנות ה־90 לשלושה אלה יש יורשים לפחות. איש מהם אינו דומה לנאקאסונה. יש הרואים בשר־ההגנה, קואיצ'י קאטו, את המבטיח ביותר. הוא בן 47, „יונה" מסיעת סוזוקי. מכל מקום, יהיה עליו להמתין כ־10 עד 15 שנים. יש פתגם האומר: „אחד אחר קרימה בפוליטיקה היפאנית, זה הרבה".

הישמרו לנפשותיכם בבוקר!

בין 6 בבוקר ל־12 בצהריים שעות מסוכנות. השעות של רוב התקפי הלב. אנשים צעירים, שעובדים שעות עבודה תריגות, צריכים להזהר דווקא בשעות הערב המוקדמות.

קבוצת חוקרים מאוניברסיטת הארוואדר בארה"ב בראשות פרופ' ג'יימס מילר קבעה, כי רוב התקפי הלב חלים בין 6 בבוקר ו־12 בצהריים. גם בשעות הערב המוקדמות נצפתה עליה מסוימת בשכיחות התקפי הלב, אך השיא הזה משני לשיא של שעות הבוקר.

המחקר נערך ותואם על־ידי המוסד „מיליס" (ראשי תיבות באנגלית של „ארגון רב־מרכזי לחקר צמצום שטח האוטם"), בו מחפשים שיטות ותרופות לצמצום השטח בשריר הלב העובר נמק עקב חסימת עורק כלילי, למשל באמצעות תרופות, הניתנות בהזרקה לוריד או בצנתור (קתטר) ישר למקום הסתימה בעורק. מכאן נודעת חשיבות ראשונית לקביעת הזמן המדויק של תחילת האירוע הקרדיאלי. החוקרים ערכו סקר נרחב לתזמון שעת תחילת התקפי המדויקת, בהתבססם הן על עדויות החולה לגבי מחושיו הן, ובעיקר, על מימצאים אובייקטיביים באק"ג וברמתו של אנזים מסוים בדם, העולה בשעות הראשונות לאחר האוטם.

השכיחות הגבוהה יחסית של התקפי לב בשעות לפנה"צ ידועה עוד ממחקרים קודמים, אך זו הפעם הראשונה הוכחה התופעה באורח מוחלט ומתוך מימצאים אובייקטיביים, על סמך מחקרים שנערכו בארה"ב וכן בבריטניה, בשוודיה, בברה"מ, בהונגריה ובבולגריה. התוצאות בכל המדינות האלה היו תואמות להפליא, ורק המחקר בבולגריה העלה נתונים שונים.

לשיא המשני של התקפי לב בשעות הערב המוקדמות לא נמצא הסבר נאות, אך נוטים לייחס אותו להימצאות תת קבוצה העובדת בשעות עבודה חריגות; ואכן סקר בברה"מ גילה, כי התקפי הלב בערב היו שכיחים ביותר אצל אנשים צעירים, שעיקר עבודתם היתה בשעות אלה, ולא בבוקר.

לב ליבה של השאלה הוא, מה הגורם של ריכוז ההתקפים בשעות לפנה"צ. רוב החוקרים תולים את הקולר בצוואר הדחקים הגופניים והנפשיים המתלווים אל הקימה בבוקר ואל היציאה לעבודה, על המתח התחרותי סבה. מעניין כי שתיית קפה או עישון סיגריות בבוקר לא השפיעו במאומה על שכיחות ההתקפים בבוקר. יש גם חוקרים, המייחסים את התופעה לירידה הפתאומית של חום הגוף עם היציאה מן המיטה החמה. גורם אפשרי אחר: רמת שני הורמונים הקשורים לדחק, הקורטיזון והקטכולאמינים (חומרי האב של האדרנלין), גבוהה יותר בשעות הבוקר, וגם קצב הלב מהיר אז יותר. גם התקפי תעוקת לב („אנגינה פקטוריס"), שאינם מגיעים לכדי אוטם, נצפים יותר בשעות הבוקר.

גם התהליכים הכימיים והפתולוגיים חדים וחריפים יותר בשעות הבוקר. באותן שעות פעילה פחות המערכת האנזימטית הממיסה קרישי דם. מחקר מקביל הראה, שגם הטסיות (התרומבוציטים, תאי הדם האחראים לקרישת הדם) פעילות יותר בשעות הבוקר. אין זה מן הנמנע, שקיים קשר הדדי בין ההשפעות החיצוניות של דחק ומתח בשעות הבוקר ובין התהליכים הביוכימיים בתוך כלי הדם, וכולם תורמים יחד ומעלים את השכיחות של התקפי הבוקר.

פריצת דרך במחקר ובטיפול תושג, כאשר בדקו את התארעות האוטמים בחולים המקבלים טיפול בחוסמי־ביתא (כגון הדראליק). אלו הן תרופות, המנתקות למעשה את הקשר בין הלב ובין אותו חלק של מערכת העצבים, המעביר גירויים ומידע של חרדה. בחולים אלו לא נצפתה כלל התמקדות האוטמים בשעות הבוקר, והתקפים שלהם היו מפוזרים במידה שווה על פני היממה כולה.

המחקר עדיין בראשיתו. עתה מתמקדים החוקרים בשאלה, אם קיים מיתאם בין הרגלי השינה והביוריתמוס האישיים של כל חולה וחולה ובין הזמן של התקפי הלב. בינתיים רק אפשר להמליץ: הישמרו לנפשותיכם בשעות הבוקר!

בשכונת התקווה מתכוננים לטמון פח ל"ירוקים"

מאת ניסן פרידמן

[illegible]

48 שעות לפני שבת

[illegible]

גמר הכדורסל: מכבי ת"א-חולון

הצגה נפלאה של חולון

מאת יעקב פתאל

קבוצות הכדורסל של מכבי ת"א והפועל חולון שזכו אמש בנצחונות בשלב חצי גמר גביע המדינה יתמודדו בגמר שיהיה ב-7 באפריל ביד-אליהו.

בעוד שהאלופה ומחזיקת הגביע נתקלה אמש בקייב קל בדמות הפועל חיפה — הניצחון — 76:114, גאלתה קבוצת הפועל חולון להפגין יכולת שיא כדי לגבור את הפועל ת"א 79:94. למכבי ת"א תהיה זו הופעה ה-26 בגמר ואילו להפועל חולון תהיה זו הפעם השלישית. בעבר הופיעה קבוצה בגמר בשנים 1959 — 1961.

חולון הפגינה אמש יכולת מצוינת לעיני 7000 צופים [שרובם אוהדי הקבוצה שהגיעו לעודד את אליליהם. הקבוצה היטיבה לשחק בעיקר בהגנה כאשר שחקניה עשו שמור אישית ומנעו מכדורסלני הקבוצה היריבה לנהל משחק שוטף ולהגיע למצבי קליעה. עבודה מאומצת בהגנה איפשרה לקבוצה להשיג סלים קלים יותר בהתקפה ואף לצאת להתקפות מתפרצות מהירות. ממול, ניצבה קבוצה שבורה ולא מאורגנת וחסרת מעוף. מאמן הקבוצה פנחס גרשון ביצע חילופים רבים ושינה שמירות, אך ללא הועיל, פשוט חולון היתה אמש במיטבה והמאמן הצעיר מולי קצורין גיבש צוות שחקנים שהחל לקצור פירות. לא רק אמש היטיבה הקבוצה לשחק והיא עשתה זאת באחרונה גם במשחקי הליגה.

החמישיה ששיחקה עד לדקות הסיום כללה את אלימלך, זלוטיקמן, קופר, פונדקסטר ובורמור. חמישיה זו עשתה את העבודה ביעילות ורק בשלבי הסיום כאשר הקבוצה הוליכה בהפרש גדול החל קצורין בחילופים כדי שהקהל יקבל את אליליו בתשואות ויודה להם על ההצגה הנפלאה. אין ספק שהאיש של חולון הוא אשר סלל את הדרך לנצחון היה השחקן הנבחרת בעבר חיים זלוטיקמן. שחקן נריז זה והמדויק עשה במגרש ככל העולה על רוחו בעיקר במחצית הראשונה שבמהלכה קלע 21 נקודות וכמעט מכל מצב כדי שקבוצתו תוליך — 38:49 בסיום המחצית. זלוטיקמן זכה במחצית השניה לסיוע גדול יותר מחבריו שסייעו לו בהשגת הנקודות.

המצטיין השני היה ג'ו קופר הענק ששיתק כמעט לחלוטין את ארל ויליאמס. ראוי לציין כי זלוטיקמן וקופר רשמו לחובתם ארבע עבירות אישיות כבר בדקה ה-30 אך המאמן איפשר להם להמשיך ולשחק עד שהוליכו אותם בסיום. לא נפלו מהם גם פונדקסטר שהיה האיש שקטף את הכדורים מתחת לסלים (13 כדורים חוזרים) וסייע לקופר בהגנה. ברומר ואלימלך השלימו חמישיה יעילה.

מעברו השני היתה זו קבוצה מבולבלת וחסרת מעוף שאיבדה כדורים רבים ושחקניה החטיאו כסירונים. השחקן היחידי שבלט בהפועל ת"א היה מייק לארבי, אך לא היה בכוחו להתמודד יחידי מול הקבוצה הלוחמת של חולון. ויליאמס המצטיין בקליטת הכדורים החוזרים נכשל הפעם וטוב ממנו בשטח זה היה קליף פונדקסטר. הענק השני של הקבוצה לאמן מרסר שמצוי בכושר ירוד באחרונה, החטיא רבות בהתקפה ורק לעיתים בלט בהגנה. צימרמן ופרישמן נכשלו גם הם ואיבדו כדורים ולא ביקעו בקליעות.

חולון בעדוד קהל רב רמזה על כוונותיה להופיע בגמר כבר בפתיחה כאשר הוליכה 4:12 בדקה ה-4 מסל של זלוטיקמן. בהמשך הצליחה קבוצת הפועל ת"א רק להשוות פעמיים — 21:21, 29:29 ולא הוליכה ולו גם פעם אחת. זלוטיקמן ליהטט וקלע מכל מצב כדי להוליך את קבוצתו ליתרון מבטיח במחצית — 38:49.

על יתרון זה שמרה חולון גם במחצית השניה וכל נסיונות התל-אביבים להקטין לא הועילו. בדקה ה-30 כאשר נפסקו ארבע עבירות לחובתם של זלוטיקמן וקופר, סברו כי ת"א תוכל לחולל מפנה. בדקה זו סגרה הקבוצה 50:61 את יתרונה אך חולון לא רק שלא איבדה את יתרונה אלא אף הצליחה להגדיל ל-18 נקודות (67:85) בדקה ה-36. חולון החלה להשהות ולהחזיק בכדור כאשר ממול רצו שחקני הפועל כשבויים בנסיון להשיג את הכדור, אך ללא הצלחה.

שפטו לא טוב ויגודניק וקמינצר שהיו לשגות לעיני 7000 צופים.

נקודות להפועל חולון: זלוטיקמן (30), בורמור (23), פונדקסטר (16), קופר (11), אלימלך (10), מאור (2).

נקודות להפועל ת"א: לארבי (30), מרסר (16), ויליאמס (14), צימרמן (13), פרישמן (4) וקפליש (2).

קליף פונדקסטר, מחולון היה האיש של חולון מתחת לסלים ויחד עם קופר שיתק את ארל ויליאמס ומרסר.
(צילום: א. קנטר)

חיפה ספגה 38 נקודות הפרש

מאת משה כהן

כדורסלני מכבי ת"א "טיילו" אמש למשחק גמר גביע המדינה לאחר שהביסו את הפועל חיפה בתוצאה 76:114 (34:50).

חבל שלמעמד חשוב כמו חצי גמר גביע המדינה הפגילה קבוצה חלשה וחסרת יומרות כהפועל חיפה שלא הצליחה להוות יריב הולם למכבים.

למרות ששחקני עיר-הכרמל שיחקו בשאפתנות רבה, לא התקשו המכבים להוליך ברוב שלבי המשחק ביתרון גבוה.

המכבים נהנו מקליעותיהם המדוייקות של ברקוביץ וגמצ'י ומיכולתו המעולה של קווין מגי מתחת לסלים.

למזלה הרע של חיפה שיחקו כוכביה מתחת לרמתם הרגילה. דלול הרבה להחטיא, ופודמן וקומבס לא הצליחו לבלום את מגי מתחת לסלים.

שחקני עיר הכרמל היוו יריב שקול למכבים רק בדקות הפתיחה. אבל במצב של 19:19 בדקה ה-10 הצליחו ברקוביץ וחבריו לקלוע 8 נקודות רצופות. מכאן ועד לסיום גדל יתרון המכבים בהדרגה.

בדקות הסיום הרשה לעצמו צבי שרף לשתף את שחקני הספסל, עובדה המדברת בעד עצמה.

שפטו פישר ונפתלי לעיני 6000 צופים בהיכל הספורט ביד-אליהו.

נקודות למכבי ת"א: מאגי (35), ברקוביץ (33), ג'מצ'י (22), גילסון (9), אורזאסטי (8), ליפין (5), שטרייכמן (2).

נקודות להפועל חיפה: דלול (26), פודמן (15), קומבס (14), אופיר (13), שביט (2), נחמיאס (2), כסקי (4).

חיים זלוטיקמן מחולון מבתר את הגנת הפועל ת"א.

"הקפטן" חזן ינהיג מחר הנוער בפתיחה מול צרפת

מאת ניסן פרידמן

טורניר הנוער הבינ"לאומי לשנת 1985/6 יחל מחר באיצטדיון ר"ג, בהשתתפות שבע נבחרות. משחק הפתיחה הרשמי יהיה בין ישראל לצרפת. יקדם לו הקרב בין קפריסין להונגריה.

דווקא נבחרת יוון, שזכתה בשנתיים האחרונות בתואר האליפות והתפרסמה בשל משחקה הנוקשה והגברי נוסח אוסטרליה, תיעדר הפעם. עובדה זו פילטה ודאי אנחות רווחה מנבחרות הנערים הישראלים, אשר שבעו מרורים מהיוונים.

ישראל לא נחשבת כמועמדת רצינית לתואר, למרות על הנייר, בגלל הרכבה החדש והבלתי מנוסה, המאמן החדש, גיגי כהן, והמנהל המקצועי החדש, גיורא שפיגל, עברו תקופת הכנה קצרה למדי לפני המבחן הראשון הרציני שלהם. כמובן, טורניר הנוער, יהווה כתמיד תקופת גיבוש לקראת מוקדמות הגביע העולמי לנבחרות נוער.

"קפטן" הנוער, אלון חזן מהפועל פ"ת, הוא אחד הבולטים מבין שחקני הנבחרת, המופיע דרך קבע בליגה הלאומית. גיגי כהן ישען על כשר מנהיגותו במרכז השדה, כמו גם על בעיטתו של החלוץ משה איזנברג מבני יהודה השוער לביא קרוניצקי ממכבי יפו, שעבר "טבילת אש" רבות במדי הנוער, כמו השחקן הבינ"לאומי אשתקד והגביע הפרמי באוסטרליה.

שש הנבחרות הנוספות מהוות תעלומה. שכן, מדובר בהרכבים המתחלפים בתדירות גבוהה. "הסגנית" הראשונה נחתה שלשום בלילה מרומניה. זו נבחרת סכנית, המשחקת כדורגל נאה לציון ומסוגלת להגיע רחוק בטורניר.

אחריה נחתה אתמול הנבחרת השניה ממזרח אירופה, הונגריה, שתמקד ודאי תשומת לב מרובה, מסיבות פוליטיות ומקצועיות. בוגרי הונגריה הצפילו למשחקי מקסיקו בצורה אלגנטית ומרשימה, המזכירה את נבחרת הפלא של שנות החמישים. כולנו נצפה בכליון עיניים לתצוגת דור והמשך של ההונגרים.

היום יגיעו נבחרות שוויץ, ריסין, צרפת ושוודיה. מתוכן, שתי האירופיות, מועמדות לזכיה. מעניין מה ינבו שחקני דור ההמשך של פלאטיני. צרפת לא הופיעה בטורנירים קודמים, שוודיה ביקרה בישראל פעמים רבות, כולל בטורנירים שעברו, והשאירה רושם חיובי. הבציה המגיעה מבחינת הנבחרות האורחות, היא העיתוי, רוב מדינות אירופה מצויות בעיצומה של פגרת החורף וכדורגלניהן אינם בכושר שיא, בעיקר כשמדובר בנבחרות צעירות.

4 ממשחקי הליגה הארצית יערכו מחר

מאת ניסן פרידמן

בית"ר ת"א תחנך מחר את איצטדיונה הביתי החדש ב...הרצליה, כשתארח את האחרונה בטבלת הליגה הארצית, הפועל בית שמש.

עוד שלושה משחקים במסגרת המחזור ה-12 יערכו כבר מחר: הפועל לוד נגד הכח בקרב תחתית, בית"ר חיפה נגד הפועל רמת-השרון ומכבי רמת-עמידר יארח את הפועל עכו.

עפולה/העמק תחדש פעילותה

קבוצת הכדורסל של הפועל עפולה/העמק תחדש את פעילותה לקראת העונה הבאה. מזכיר מועצת פועלי עפולה, יעקב אבימור, הבהיר אתמול, כי בכוונתו להפעיל את הקבוצה במסגרת הליגה הארצית ולהחזירה לקבוצת-היצוג של הצפון בליגה הלאומית.

אבימור יפנה כבר בימים הקרובים למזכ"ל מפלגת "העבודה", עוזי ברעם, כדי להסתייע בו בגיוס משאבים לקבוצה. אבימור ציין, כי הוא מתכוון להחזיר לקבוצה את הבינ"לאומי הוותיק, צדוק ינאי, המשחק בהפועל גברת, ואת אריאל פרת.

עפולה/העמק התפרקה לפני תחילת העונה הנוכחית בגלל משבר כלכלי ואיבדה את מקומה בליגה הלאומית. כל שחקניה הועברו לקבוצות בליגות השונות.

כדורגלן שלומי הורחק לצמיתות

מיכאל אזדי כדורגלן הפועל שלומי, הורחק אמש לצמיתות ממגרשי הכדורגל.

אזדי, הורחק לפני כשבועיים למשך שנתיים ממגרשי הכדורגל בגין "בעיטה בשופט". אולם המשיך לשחק, למרות ההרחקה. עתה הורחק לצמיתות.

אלי אוחנה ושלמה שירזי מבית"ר ירושלים נקנסו ב-100000 שקל כ"א בגין אי-החזרת בגדי האמון של הנבחרת.

רכוש ספר מספרית דבר

קרא מחר ב"מעריב של שבת" ובמוסף הצבעוני "סופשבוע"

מעריב סופשבוע

1985: סופשנה
שירות "מעריב"

אהובתו של צבי גור מדברת
מאת אורי בינדר

טאבה: סכסוך בן 80
מאת רפאל מן

רבקה שריר — דיוקן
מאת אבי בטלהיים

השטח הפרטי של זאהי ארמלי
מאת נורית ברצקי

אוהבים את אלי הורוביץ שם למעלה
מאת יעל פז-מלמד

בית עם "ריח לא טוב"
מאת יוסף צוריאל

מה טובו בנייניך
מאת אבי רז

החמישיה
מאת צבית גרנות

דברים טובים בקופת-חולים
מאת מנחם תלמי

דו"ח
מאת אמנון אברמוביץ'

צדקה נוצצת
מאת מיכל קפרא

ריקה זראי, קול אורלוגין
מאת אריה יאס

סימני נפט
מזור סאטירה

יוחנן דוליטל, דוקטור מדיצינה
מאת משה דור

שיקוי הפלא
מאת דליה מזורי

טיול סופשבוע לחולות הזהב
מאת נילי פרידלנדר

וכן המדורים הקבועים של: יהונתן גפן, מאו"ל, מאיר עוזיאל, תמר אבידר, יגאל לב וגבריאל שטרסמן.

לגליון מצורפים המוסף לספרות ולאמנות, המוסף לבידור "שבוע טוב", כולל "מעריב לילדים" והמוסף לצרכנות "שווקים"

תסתכל מה קורה מחר במעריב

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. מכירת טפסי המכרזים תחל ב-30.12.85 ביחידת המכירות, רח' הצלף א. מגדל 12/א' הקריה ת"א, שעות הקבלה במשרדנו בימים א'—ה' בשעות 08.30—12.30 ובימים א' ו-ב' גם בשעות 14.30—15.30.

תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית. 40% הנותרים בערבות בנקאית לזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכרז מס. 185/86/01

מנועי חיצון לסירות, ציוד אלקטרוני, קורא סרט, בלוני גז לפיקניק, משחייעץ, מעמדים לאשפתונים, גרוטאות מתכת מציוד רפואי, פסולת עץ, בלוני אצטילן-איקפיד, מכשור דנטלי ומסולת אבזלם, מכשירי מעבדה, ציוד המכשור רנטגן, נרדמאות מעורבות, קשתות ברזל למשאיות, קולרי שמן, צינורות-דלק גמישים.

ימי סיור: 1, 2, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16 ינואר 86. כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-20.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 186/86/01

שאריות זהב דנטלי, משאבות ומנועים מבתים שונים, כבנות להשחלת כבלים, מטפים לכיבוי אש, ציוד בתי מלאכה, פסולת חלקי מלפוח, עץ, פסולת ברזל וציוד מעבדה.

ימי סיור: 12, 13, 14, 15, 16 בינואר 1986. כמפורט במכרז.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-20.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 178/86/01

אוטובוסים מתוצרת דודג' ולילנד, משאיות מתוצרת ג.מ.ס. ורכב נ.נ. — לפירוק.

ימי סיור: 1, 2 בינואר 1986 בין השעות 08.00—11.30.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-6.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 188/86/01

מרקמור קטרפילר C-966, משאיות מתוצרת דודג' ו-ג.מ.ס.

ימי סיור: 1, 2 בינואר 1986, כמפורט בטופס המכרז.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-6.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 190/86/01

ויזאו, טלויזיות צבעוניות, צעצועים, רדיו לרכב, ציוד מושב בית, חלקי אלקטרוניקה, ציוד צילום, ציוד חשמלי ומכשירי מדידה, ציוד קרור, כובעי מגן, גלילי ניר, כלי עבודה, ציוד פנאומטיות וריתוך, חיתוך לרכב, הקף ייבוש ומכשירי פיתוח, מכשיר להפרדת נוזלים, וזקמן, כרטיסי דווח, ריהוט משרדי וציוד משרדי ומכונות שכפול החיצונים, מעמדים למנורות, מכשירים למיון ומכונות קטנות.

תאריכי סיור: 7, 8 בינואר 1986.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-13.1.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

קרא מחר ב חדשות שבת

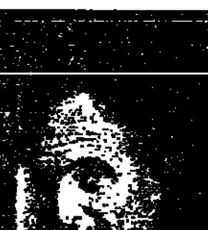

הפקיד הולך
שאול אברון עם מאיר חת, יו"ר ועדת המנהלים של הבורסה

עוזי והזאבים
רונית ורדי עם ח"כ עוזי לנדאו, האיש שצריך להכין את ועידת חרות

ניצח או הפסיד
שרית ישי עם חיים יבין, האיש שרצה להיות מנהל הטלוויזיה

מחתרת חדשה
אמנון לוי על מחתרת חרדית הפועלת נגד מיסיונרים. צבא קטן, יעיל וממזרי

השמים מחכים
ענת מידן עם שרון ליפשיץ, 24, כוכבת חדשה

צבי גילת, אילן כפיר, יענקלה רוטבליט, חנן קריסטל, מירי דווידוביץ, מאיר שניצר, אמנון רבי, חנוך מרמרי, פנחס זהבי
ב-520 שקל

מינהל מקרקעי ישראל — משרד המשפטים

העברת זכויות חכירה בדירות מהוונות הרשומות בלשכת רישום המקרקעין

מינהל מקרקעי ישראל ומשרד המשפטים מודיעים: כי החל מיום 1.1.86 ניתן יהיה להעביר זכויות חכירה בדירות מהוונות הבנויות על קרקעות בבעלות מדינת ישראל או רשות הפיתוח הרשומות בפנקסי הבתים המשותפים שבלשכות רישום המקרקעין, ללא צורך לקבל את הסכמת מינהל מקרקעי ישראל להעברה זו.

הקלה זו לא חלה על העברת לתושבים זרים ואיננה חלה על קרקעות בבעלות הקרן הקיימת לישראל.

מעבירי זכויות החכירה כבתים משותפים יוכלו לפנות ישירות ללשכת רישום המקרקעין ולהציג בפני רשם המקרקעין את הסכם החכירה המהוון, אשר ישמש כאסמכתא לביצוע ההעברה.

פרטים נוספים ניתן לקבל בלשכות רישום המקרקעין ובמשרדי מינהל מקרקעי ישראל.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב התכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבגבול יוסף הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 4806 — מושב שיתופי מולדת", ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 23211 חלקה 33 חלקי חלקות 14, 15, 19, 20, 25, 26, 32.
גוש 23212 חלקי חלקות 7, 8.
גוש 23214 חלק מחלקה 7.

עיקרי מטרת התכנית: תיחום שטח הפיתוח של המושב והסדרי הבניה בו.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קנייג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: ד' בטבת התשמ"ו.
19.12.1985

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית:

מיה הנקרא:

"תכנית מס' חפ/1151 פ' — אתר לספריה בנוה-יוסף".

שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:

חפ/1151 ד' — מתחם יוסף, שיכון ביצוע ובינוי בחלקי גושים 10743, 10750. — תכנית רישום שיכונים ציבוריים 3/03/2 — שינוי מס' 1 לתכנית מס' 2/03/1, מתחם דזה, חיפה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3153, תשמ"ה, עמוד 1257.

השינוי האמור, בצורה שבה הוא הפקד, המתחויות אישורה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כ"ז בכסלו התשמ"ו
10 בדצמ' 1985

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

אברטון תארח מנצ'סטר יונייטד

מאת נ. שרון

ארותר אלביקסון, מבינה השמאלי של המוליכה האנגלית, מנצ'סטר-יונייטד, ישוב היום להרכב קבוצתו שתתארח במחזור הראשון מבין שלושת מחזורי חג המולד ב"גודיסון פארק" אצל האלופה אברטון.

יהיה זה מבחן כח לכדורגלני "היונייטד", שניצחו רק פעמיים בשבעת משחקיהם האחרונים. הם יתייצבו מול הקבוצה, שגברה עליהם כבר שלוש פעמים במהלך העונה במסגרות שונות. גם אברטון סובלת ממכת פציעות.

ליברפול, יריבתה העיקרית של ה"יונייטד", יוצאת אף היא למשחק חוץ. היא תתארח במנצ'סטר אצל ה"סיטי". לשורות ליברפול חוזר הדני הבינ"לאומי יאן מולבי שהחלים ממחלה. צפויה גם השתתפותו של המאמן-שחקן קני דלגליש.

ווסטהאם יונייטד, השלישית בדירוג, תתארח ב"דרבי" לונדוני מרתק אצל ה"תרנגולים" של טוטנהאם.

דרבי לונדוני נוסף יפגיש את צ'לסי, המפגרת רק בנקודה אחרי ווסטהאם, עם קווינס-פארק ריינג'רס. לשורות צ'לסי חוזר הקוצה המרכזי המצטיין דיוויד ספידי.

במשחקים נוספים: בירמינגהאם — נוטינגהאם; קובנטרי — איפסוויץ'; לסטר — אסטון-וילה; אוקספורד — סאותהמפטון; שפילד — ניוקאסל; ווטפורד — ארסנל; וסט ברומיץ' — לוטון.

תערוכות

ג'וזף בויס „זורקת הדיסקוס"

הרישום הוא השלם

מאת מידי פז

מוזיאון תל־אביב פותח את שנת 1986 בתערוכה „מתוך רישום" – כ־300 רישומים של 16 אמנים בני זמננו. לקהל הישראלי ניתנת הזדמנות ראשונה לצפות במבחר עבודותיהם של בויס ופנק הגרמניים; בורובסקי וסולה האמריקאים; דיסלר השוויצרי; קלמנטה, פלדינו וקוקי האיטלקים (שעבודותיהם מוצגות לראשונה בישראל). היצירות הושאלו מן המוזיאון לאמנות בבאזל, שברשותו אחד מאוספי הרישומים העשירים בעולם. לדברי האוצרת, עדנה מושנזון, העקרון בתערוכה יהיה הצגת מבחר מקיף של כל אמן, כולל כ־50 עבודות של האמן ותיאורטיקן האמנות בויס, שהשפיע רבות על אמנים באירופה ואף בישראל.

הרישום הוא רק אחד מתחומי פעילותם של האמנים, שרובם עוסקים גם בציור ובפיסול. „אך הרישום", מציינת מושנזון, "בגלל ישירותו והכנות שבו מאפשר הצצה של תהליכי עבודה וחשיבה אמנותית". היא מצטטת את ג'אקומטי שאמר שאמן היודע לרשום, יודע לעשות הכול. ואת דיסלר הטוען: „הרישום הוא השלם. בעוד ציורים מתאפשרים רק מזמן לזמן, ורק לאחר תקופה רצופה של רישום. ציורים משולים או לאיים בנהר או לאניה."

תיאטרון

מספר המעשיות

מאת דני רובינשטיין

תיאטרון „אל־חכוואתי". קטעים מתוך „מיסטר בופו" מאת דריו פו. הצגת יחיד בביצוע יוסף אבו־ורדה.

תיטוס מרוקק בהצגת היחיד של יוסף אבו־ורדה בקטעים מ„מיסטר בופו" בתיאטרון „אל חכוואתי" במזרח ירושלים, יכול בוודאי להעלות רמזים פוליטיים אקטואליים. אבל יותר מכל זהו הופעה מרשימה של אבו־ורדה, שחקן תיאטרון חיפה שאנשי „אל חכוואתי" כותבים עליו (בדפי הסבר להצגה) שעתה יפתחו במערכה כדי שיעבוד וישחק עם בני עמו.

ההצגה מבוססת על קטעי תיאטרון רחוב עממי מימי הביניים שליקט המופע־במאי־שחקן האיטלקי דריו פו, תחת הכותרת „מיסטר בופו". את הסיפורים הנוצריים העממיים שמשמעותם הכללית היא מאבק בעריצות, עיבדו הפלשתינאים של תיאטרון „אל חכוואתי" ויוסף אבו־ורדה מספר בהצגה ארבעה סיפורים קצרים בהם הוא מגלם 15 דמויות שונות.

תרגום שם התיאטרון „אל חכוואתי" לעברית הוא „מספר המעשיות", ואבו־ורדה הוא „מספר בעשיות" מעולה ומוכשר ביותר, אם אפשר להשוותו לשחקנים המבצעים תפקידים דומים בטלוויזיה הירדנית ובסרטים המצריים של ימי ששי. ככל שאני יכול לשפוט הוא מבצע ממש בשלמות תנועות ידיים, העוויות ועגת דיבור של מספר כפרי ערבי טיפוסי. הוא נזהר שלא להיות תיאטרלי יתר על המידה והופעתו האמינה והאטוגנית הדהימה במעט את קהל הצופים הערבי באולם „אל נוזהה" במזרח ירושלים; מקום שהוא גיתו בלשון הרחוב ועשה מה שמכונה „תנועות גסות" שלא ראוים כמותן על במות תיאטרון ערבי.

תחילה הוא מספר לנו איך נולד „מספר מעשיות". זוהי לידה קשה מתוך יסורים של הקלאי (פלאח) שנגזל, שדותיו עולים באש (רמזים פוליטיים?) אשתו בורחת וילדיו מתים והוא מחליט לתלות את עצמו. ואז, ברגע האחרון, מופיע ישו הנוצרי המתירו מחבל התלייה ומשחרר את לשונו כך שיוכל להסתובב בעולם ולספר את סיפוריו לטובת בני האדם. שני הקטעים הבאים הם עיבודים מבדחים למדי של החייאתו של אלעזר (לזרוס) בידי ישו ושל מעשיית הפולקלור הידועה על העיוור והפיסח שהחליטו להיות אדם אחד. „אתה תראה עבורי ואני אלך עבורך", אומר העיוור לפיסח ונושא אותו על גבו עד שישו הנוצרי מרפא אותם ותגובותיהם די מפתיעות.

הסיפור הרביעי והאחרון נראה לי החלש בכולם. זהו סיפורה של אם שתינוקה נרצח בידי הורדוס שגזר על הרג התינוקות (לפי הברית החדשה) כאשר נגלה הכוכב על הולדת ישו. הקטע הוא „מות החפים מפשע" והוא קטע רציני וטראגי שיוסף אבו־ורדה מבצע אותו בפחות שכנעות מאשר את הקטעים הקודמים.

הנקודה הפוליטית ביותר בהצגת יחיד זו היא ההערה בדפי ההסבר של תיאטרון „אל חכוואתי" כי שניים מהעובדים הטכניים של ההצגה, עמאר מתוואלי ועמאר סמוואת נעצרו בשבוע שעבר על־ידי רשויות הבטחון הישראליות, עורך־הדין שלהם לא הצליח לראותם ואין מבינים במה מאשימים אותם ומה קרה להם.

ששה פלוס

מאת צבי דגן

„פלכסיק פלוס" היתה מחלוצות תחיית רחוב שיינקין. היא נפתחה לפני כשנתיים. השמועות סיפרו כי גם חנות זאת עומדת להיסגר. אך לא. שוחרי הרחוב, ה„סוהו" התל־אביבי עתיר הציפיות, יכולים להירגע. בשבת ייפתח המקום מחדש, בשינוי מרענן. ששה מעצבים חברו יחדיו ותחת השם החדש „קקטוס" הם מקווים ליצור במקום מעין מרכז של דרישה והפרייה הדדית בנושא העיצוב.

הנס פלדה, אילנה הירסנברג וגם צ'רני (עיצוב המוצר), טלי לב, וורד ולדשטיין (עיצוב בטקסטיל), צפרה זקסנברג ודליה לוין (תכשיטים), יציגו במקום את מוצריהם: מנורות, שעונים, כסאות, כיסויי מטה, עיבות, אריגים ותכשיטים מחומרים תעשייתיים.

„קקטוס", אומרים השישה הוא „חדר תצוגה, מעבדת עיצוב, הכבת רעיונות ובכה למיפגש עם קהל ועם מעצבים אחרים... בבחירה להתנסות בשטחים שונים ללא האילוצים של השוק המסחרי, מצד אחר ולהיות קרש זינוק למוצרים שונים שיתפתחו למסחריים יותר, מצד שני".

הם מקווים ליצור סינתזה בין גישות הפוסט־מודרניזם, „היי טק" וניאו־פרימיטיביזם „בהקשר המקומי של התרבות, ההורבים והאפשרויות", ומאמינים כי המעצב הוא יוצר אקטיבי ולא פסיבי ומתפקידו ליצור וליזום.

כדי להיערך למכירת מיגוון המוצרים שונה חללה של החנות, וחולק לחמישה חללים קטנים, בהתאם לנושאים. קורות עץ בלתי מהוקצע הנמשכות באלכסון, תוקפות את הפינות באופן המגדיל את שטח התצוגה ושומר על חזות מקורית ואסתטית. גם חזית החנות כוסתה בהדפס צבעוני והסיק המפורסם בזכוכית חלון הראווה „עוצב מחדש" בעזרת קרשים.

„קקטוס", כך מקווים, יהווה אלטרנטיבה לעיצוב התעשייתי המיובא והרודש הכיס. המעצבים הצעירים עומדים על זכותו של בעל ההכנסה הממוצעת ליהנות מעיצוב טוב במחיר סביר. זאת אמונתם וזאת גם דרכם להילחם במשבר הכלכלי. ולנו לא נותר אלא לקוות כי אכן, „קקטוס" תהיה ציון דרך גם לעצירת דעיכתו האיטית (המתחדשת) של רחוב שיינקין וגם להרחבת אפשרויותיו של הצרכן ברכישת מוצרי עיצוב שימושי, מעניין ומקורי, מתוצרת מקומית.

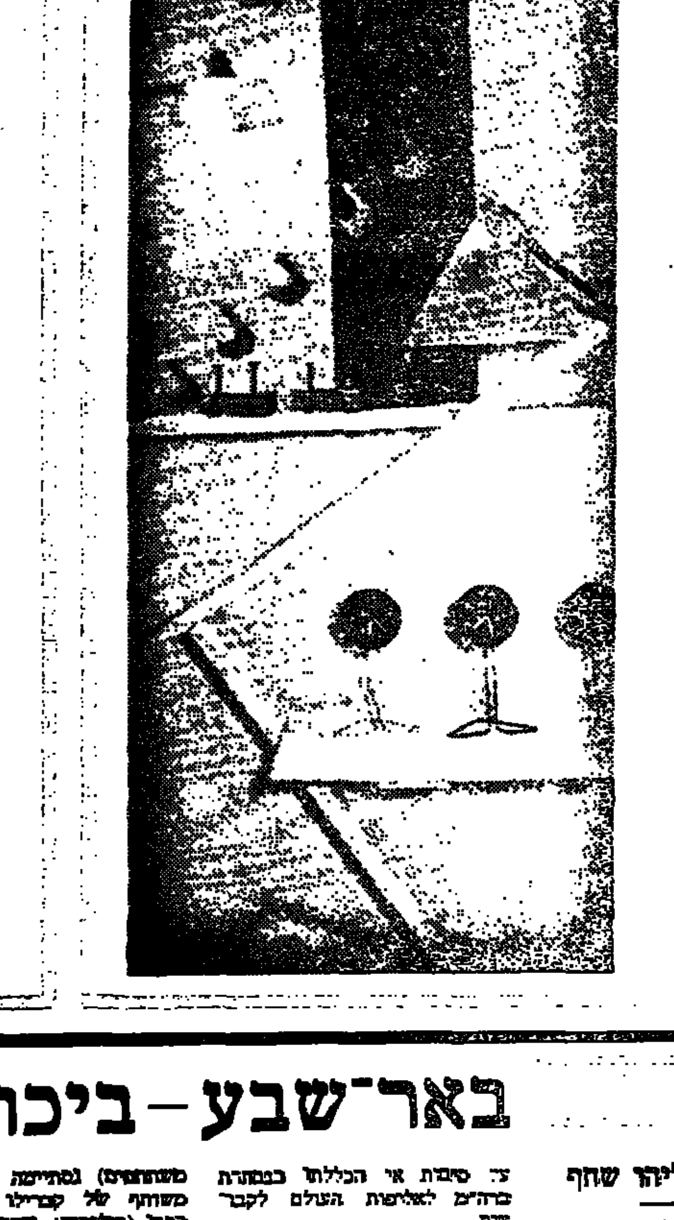

בקרוב

אמריקאי במוסקווה

מאת אמיר רותם

„גולאג". ארה"ב 1984. במאי: רוג'ר יאנג. קולנוע „הוד", ת"א.

חלום ביעותים אמריקאי: פרשן ספורט הנמצא במוסקווה לרגל אירוע בינלאומי נעצר בידי הק.ג.ב., נמצא אשם בריגול ונשלח לרצות עונש בגולאג אלפי מילין עמוק בתוך השטח הקומוניסטי.

מטרתו של הסרט שאינו, כפי שאפשר להבין, סרט תעמולה לשיטה הסובייטית, אינו ליצור אווירה נוחה לקראת פגישת הפיסגה שנערכה לא מכבר. דיוויד קית, העושה כאן את תפקידו הראשי הראשון (הופיע בעבר

כבר ב„קצין וג'נטלמן", „ברוביייקר" ועוד) הוא מיקי אלמן המצהיר בראשית הסרט הצהרת אהבה לחום הרוסי ומגלה בהמשך גם את מרחבי הקור. במסגרת זו, במסורת סרטי מחנות השבויים, הוא פוגש בריטי רב ניסיון (מלקולם מקדואל, שלמרבה הדכדוך, מקבל כבר תפקידי קשישים), יהודי הם יחסים בריוה. עוד במחנה וורן קלארק כ„הקור", דיסידנט רוסי, ודיוויד סושט כאסיר יהודי המחכה לאשרת עלייה.

מתנה העבודה שוחזר באנגליה, בעוד הנופים הרוסיים האחרים הם תוצאה של צילומים בנורבגיה, בה הקור המוקרן מהסרט היה אותנטי מאוד.

על סיפורו של הסרט חתומים שלושה: דן גורדון, רפאל שאולי ויהושע בן פורת

★

„נערה ונער". צרפת 1984. במאי: ליאו קראקס. קולנוע במוזיאון ת"א.

שמו המקורי של הסרט הוא „בוי פוגש גירל" ובאנגלית דווקא. יש כנראה בשמות לועזיים טעם מיוחד גם בצרפת (ראה „רכבת תחתית" שביצע את אותו תרגיל). גם כאן הבמאי הוא בחור צעיר מאוד, במחצית הראשונה של שנות העשרים שלו וזהו סרט הבכורה העלילתי שלו.

אין כאן עלילה של ממש, אלא קובץ מחשבות, הזיות, מעשים ותקריות המתרחשים עקב אהבתו הגדולה של צעיר מלאנכולי (דניס לוואן) למיידי גדולת העיניים (מיירי פרייה).

מבקרי הקולנוע בצרפת, בנסיון להתמודד עם הסרט העשוי בסגנון לא קונבנציונאלי, ניתלו באילנות גבוהים מאוד לצרכי השוואה. החל בהמשלה לפריצתו של גודאר בשעתו עם „עד כלות הנשימה", דרך קוקטו, ברסון, מרקובסקי לרשימה מרשימה של גדולי היוצרים הקולנועיים. מעניין יהיה לראות לאן ימשכו המבקרים המקומיים, ללא מידת הפטריוטיזם של הטריקולור.

★

„הרבה ולא כלום". ארה"ב 1985. במאי פרד סקפסי. קולנוע „גת", ת"א.

דיוויד הר עיבד את מחזהו לתסריט, על פיו נעשה סרט זה. מריל סטריפ נושאת את סיפור המעשה על כתפיה, כאשר סביבה מיקבץ מרשים של כוכבי משנה: סר ג'ון גילגוד, סם ניל, צ'רלס דאנס, איין מקקולן וכוכבי הפופ סטינג וטרייסי אולמן בתפקידים דרמטיים.

הר שאף כתב וביים סרט אחר הסובב סביב אשה, אותה גילמה ונסה רדגרייב – „וותרבי" – שהוקרן במסגרת פסטיבל הסרטים בחיפה) מגלגל את סיפורה של סוזן, שהיתה לוחמת בתנועת המרי בצרפת, ומאז תוך המלחמה, עם שובה למולדתה הבריטית, לא מצאה את מקומה. על־פי מושגי החברה בה היא חיה היא הולכת ומאבדת את שפיותה.

הבמאי סקפסי, אוסטרלי המביים כאן את סרטו החמישי מספר שהשתדל לשמור אמונים למקור התיאטרלי. סם ניל זכור לצופי הטלוויזיה כרב המרגלים ריילי, סטינג כבר הופיע במספר סרטי קולנוע (לאחרונה „תולית"), טרייסי אולמן שתקליטה האחרון יצא לאחרונה בהדפסה מקומית, הפכה לשחקנית מבוקשת בעקבות הופעתה בסרט זה. על ג'ון גילגוד ייתכן וכבר שמעתם...

התייחסות מפורטת לסרט – מחר ב„דבר השבוע".

הסרט „שפע" (ייקרא בישראל „הכל או לא כלום") יפגיש אותנו, ולו חלקית, עם אחד היוצרים הבולטים בתיאטרון הבריטי, כיום, דיוויד הר. זהו, מיפגש חלקי מפני שהמחזאי הר מתעקש גם לביים את מחזותיו ואת הסרטים הנעשים על פיהם ואילו את „שפע" ביים פרד סקייפי האוסטרלי (לשביעות רצונו של המחזאי).

מאז 1978, עת הועלה „שפע" לראשונה בתיאטרון הלאומי הבריטי, כתב הר בן ה־38 את „פראוודה" (יחד עם הווארד ברנטון) – מיתקפה המורה על עולם העיתונות ובאמצעותה ביקורת על הסדר הקפיטליסטי. העתונות – טוען הר – היא משרה נוחה למיתקפה באשר, בתפקידה היא מגלמת את חוסר האונים של הדמוקרטיה בחברת ההון. עיתונאים הם גיבורי מחזות נוספים שלו. כששאל בראיון ל„טיים" מה יש לו נגד העיתונות, השיב: „כל מי שאינו כותב מן הלב מעורר בי בחילה. חוץ מזה עיתונאים הם סמל מובהק של כישלון החברה הקפיטליסטית".

אולם עיתונאים אינם גיבוריו הבלעדיים של הר. אחרי שנים שתננות בתפקידי נשים במחזאות המערבית, החזיר אותה הר למרכז העלילה. מצבה של האשה ומאבקה לשיוויון זכויות העסיק את הר כבר בתחילת הקריירה שלו. בסוף שנות ה־60 סבב במשאית עם קבוצת שחקנים שהעלו מחזות פוליטיים ופמיניסטיים בקמפוסים, במחנות צבא ובמרכזים קהילתיים. הנשים במחזותיו האחרונים מזכירות את גיבורותיהם של איבסן וברגמן: מלאות סתירות פנימיות, בלתי מובנות לסביבתן ובמיוחד לבני זוגן.

בתפקידים שהוא מועיד לנשים רואה הר מעין מסע־צלב פרטי. „מגוחך שאין כותבים כיום תפקידים נשיים ראויים לשמם. הגיע הזמן לגאול שחקניות טובות מתפקידים צמחוניים ולתת להן לנגוס בתפקידים של ממש", הוא אומר.

באפריל יביים הר את סרטו „הר החמאה" העוסק במשלחת נשים לפרלמנט האירופי. גם התסריט הזה כקודמיו וכמחזותיו של הר יהיה רב משמעויות וסתירות.

מידי פז

צלילים מסורתיים מישראל לפאריס

מאת ישראל דליות

תושבי פאריס והמבקרים בה יוכלו בחודש יוני בשנה הבאה ללמוד על מסורות מוסיקליות מישראל במסגרת מופעים שימשכו כשבועיים. היוזמה לאירוע תרבותי מעין זה באה מ„בית תרבויות העולם", מרכז אמנותי שהוקם לפני כשנתיים בעידוד ובתמיכה של ממשלת מיטראן. מטרתו, להביא בקביעות לקהל הצרפתי את מיטב המסורות העממיות המקוריות, בשירה, בנגינה, בריקוד ובתיאטרון, מכל קצות תבל בצורה ובסגנון האותנטיים. כלומר, בלי שינויים וללא עיבוד או שיפוץ. עד כה הציג „בית תרבויות העולם" מוסיקה מסורתית־עממית מסין, הודו, קוריאה, אוזבקיסטאן, סוריה, אפריקה, אמריקה הלטינית ועוד. הפרופ' שמחה ארום, המחלק זמנו בין ירושלים לפאריס, משמש כיועץ מוסיקלי לעריכת המופעים הישראליים ויעזור במשימה זו ביוסף בן־ישראל, איש הרדיו הוותיק והמבונה בתחום המוסיקה המזרחית.

הפרופ' ארום מספר שהצרפתים מקפידים מאוד שהמופעים במסגרת זאת יכללו שירים, כלי־נגינה ומחולות. לדבריו, יוצגו בשבועיים הישראליים שלוש תכניות: חזנות וקריאה־זמרתית בסגנונות שונים: ספרדי־ירושלמי, מרוקאי, בוכרי, אשכנזי ושומרוני; שירי־עם ביידיש ובלדינו ותוכנית שלישית של שירה, נגינה ומחול מקוריים של יוצאי תימן, כורדיסטאן, בוכרה, אתיופיה ונציגי החסידות. יהודי אתיופיה והמסורת שלהם אמורים להיות אחת האטרקציות.

האירוע המגוון בפאריס מאורגן ומתוכנן בשיתוף פעולה הדוק בין המחלקה לקשרי תרבות במשרד החוץ הישראלי ושרות התרבות הצרפתיים.

ברידג'

עקיפה מיותרת

מאת ארנונה שפאן

האם ישנו שחקן שאינו מכיר את האימרה „העקיפה היא נשמת המשחק"? אמנם זו אימרה די נכונה, אולם אם באפשרותנו לבצע מספר עקיפות הרי שחשוב לדעת באיזו עקיפה לבחור, ובאיזה סדר.

צפון: ♠A 10 8 4 2 ♥5 ♦A Q 10 4 ♣6 3 2

מערב: ♠5 ♥K 9 7 3 ♦K 9 8 7 ♣K 8 7 4

מזרח: ♠7 3 ♥Q J 10 6 2 ♦J 5 3 ♣J 10 9

דרום: ♠K Q J 9 6 ♥8 4 4 ♦6 2 ♣A Q 5

מחלק: דרום

פגיעים: מזרח מערב

ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 ספייד	---	3 ספייד	---
4 קלאב	---	4 דיאמונד	---
6 ספייד	---	----	---

מערב מוביל ב־5 ספייד, שניה מהדומם, שלישית ממזרח והכרוז זוכה, כיצד היית אתה מתכנן את המשך המשחק?

המשך המשחק?

ובכן, כך צריך המשחק להתנהל. דרום משחק שליט נוסף וממשיך בדיאמונד לעבר המלכה, אם מזרח זוכה, הכרוז חייב לבצע עקיפה נוספת בקלאב ועקיפה בדיאמונד. אם המלכה דיאמונד זוכה בלקיחה, הכרוז ממשיך באלוף הארט, חיתוך הארט בדומם, אלוף דיאמונד, דיאמונד נחתך בידי הכרוז, וחיתוך הארט בדומם. אם העשירית דיאמונד גבוהה בשלב זה הכרוז יכול להשליך עליה קלאב ולהמשיך בעקיפה בקלאב וזאת כדי לזכות בלקיחה ה־13. אם העשירית אינה גבוהה, ישחק הכרוז את העשירית בכל מקרה ואם מזרח לא ישחק את הנסיך, ישליך הכרוז קלאב ויאפשר למערב לזכות בלקיחה, מערב נאלץ לחזור בקלאב לעבר המזלג של AQ או לאפשר לכרוז חיתוך והשלכה, בכל מקרה החוזה יבוצע. במקרה ומזרח משחק את הנסיך דיאמונד על העשירית, יחתוך הכרוז את הלקיחה, וימשיך בקלאב קטן מידו ומהדומם, כשהוא מבצע עקיפה בשלב השני (במידה ומזרח זוכה בלקיחה).

ברור שסדר זה של ביצוע העקיפות אינו מבטיח את ביצוע החוזה במאה אחוזים, אולם זה הסדר הנותן לנו את מירב סיכויי הביצוע ולכן הינו הסדר הנכון.

באר־שבע – ביכורי העתים בפתיחת משחקי הליגה

בעריכת אליהו שחף

עונת הליגה 1985/86 תיפתח בשבת 28 בדצמבר. במפגש המרכזי של הליגה הלאומית תארח מגינת האליפה, באר־שבע א', את קבוצת ביכורי העתים א' ת"א. אלופת הליגה, אס"א תל־אביב תתארח ברחובות. העולה החדשה לליגה הלאומית, מכביל ת"א תארח את הפועל פתח־תקווה ראשל"צ. אס"א מבזיון תארח את הפועל הרצליה ואס"א ירושלים את הפועל רמת־גן/חדרה.

מפגשי הליגה הארצית: רובינשטיין ירושלים — הפועל ראשל"צ; אליצור קרית־חיים — הפועל פ"ת; מכבי חיפה — ביכורי העתים ב'; באר־שבע ב' — מכבי אשדוד; הפועל הדרה חולון — הפועל הוד השרון.

קפריב. תחרות הגביע שהיתה אמורה להתקיים בתחילת ינואר נדחתה, ותתקיים בימים 8–7 בפברואר.

קספרוב — טימן 2:4

בהופעתו הראשונה כאלוף העולם זכה גארי קספרוב לניצחון משכנע על הב־האנגלי ההולנדי יאן טימן. קספרוב, שהפגין משחק קומבינציוני מבריק, ניצח בשלושה קרבות (הראשון, השני והששי), הפסיד קרב אחד (את השלישי) וסיים בתיקו שניים.

במסיבת עיתונאים שקיים בהולנד קרא קספרוב להדחתו של נשיא פיד"א פלורנציו קאמפומאנס. שלא כשבעבר, לא עבד קספרוב על סיבת אי הכללתו בנבחרת ברה"מ לאליפות העולם לקבוצות.

בגביע אירופה לאומות

פרטיזן, יוגוסלביה 7 — ספר־קהב בריקסטון, אנגליה 5; לציון, פ־רין 12 — פרדק, מערב גרמניה 0 (אי הופעה); חולקה, ספרד 8 — ב. איסלנד 4; בנקו די רומא, אוסטריה 8.5 — דמרי, סקוטלנד 3.5; אנדרלכט, בלגיה 7 — האספרלינק, אוסטריה 5; פרדריקסבר, דנמרק 10 — אוניברסיטי ?? פרדא, פורטוגל 2; אי.פי. בוקרשט, רומניה 5 — איינדהובן, הולנד 7; מ.ס.ק. בודפשט 9.5 — דוזמודווים, אירלנד 2.5; אלשפיל, שוויץ 3.5 — ספרטקוס, הונגריה 8.5; צ.ס.ק.א. מרה"מ 8 — באיירן מינכן 4; טרזה, צרפת 7 — בוסניה, יוגוסלביה 5; באר־שבע, ישראל 5 — ס.ק. רוקאדה, שבדיה 7; קאליפס, יוון 2.5 — מאטינקילה ס.ק., פינלנד 9.5; אוסלו ס.ק., נורבגיה 5 — סלביה, בולגריה 7; קלישי, צרפת ויוניברסיטי קלג', ווילס היה תפשיות.

בשלב הבא יתקיימו המפגשים הבאים: ספרטקוס — סלביה; איינדהובן — חולקה; בנקו די רומא — פרטיזן; רוקאדה — יוניברסיטי קולג'; מ.ס.ק. בודפשט — אנדרלכט; צ.ס.ק.א. — מאטינקילה; קלישי — טרזה; פרדריקסברג — לציון.

יוגוסלביה. התחרות הבינלאומית הפתוחה בבלגרד (118 משתתפים) נסתיימה בנצחונם המשותף של קבילו (יוג.) ופרבסק (בולגריה) שצברו 8.5 נקודות מ־11. את המקום השלישי־שביעי חילקו מטולוביץ', רייצביץ', סריאנוב (בולגריה), מירקוביץ' סינדן עם 8 נקודות כל אחד.

דנמרק. יאנס קריסטיאנסן כבש את הבכורה בתחרות בינלאומית קטנה בקופנהגן עם 7 מ־9. את המקום השני־שלישי חילקו סאמאס האלאס והיבור קאוללי (הונגריה) עם 6 כל אחד.

צ'כוסלובקיה. האליפות הבינלאומית נסתיימה בנצחונו של האנגלי הפרסי אנבילבה שצבר 10 מ־14. תואר הגראנדמאסטר נכבש בידי פמאציק, שהיה ראשון כל המשתתפים הצ'כים וצבר 9.5 נקודות. במקום השלישי סיים הבינלאומי מוקרי עם 8. הישג מרשים רשמה לזכותה נערת הפלא של השחמט ההונגרי זוזה פולגאר, שחילקה עם מאוחתה את המקום הרביעי־חמישי עם 7.5 נקודות.

פיא קרמלינג, שחמטאית הצמרת במדרשר השלמי, היתה משכמה ומעלה בתחרות הנשים הבינלאומית בסמדרבסקה־פאלאנקה (יוגוסלביה). היא עברה את התחרות ללא הפסד וצברה 9 מ־12 במקום השני סיימה דאנה ארנוב־קה (פולין) עם 7.5 ושלישית היתה סוזנה מקסימוביץ' (יוג.) עם 7 נקודות. בשאר אלכסנדריה מברה"מ, כאלטה להסתפק במלחקת המקום הרביעי — ששי עם דוה'ה ואורחזי־סטוויניץ' (הונגריה) ואליסה מאריץ' (יוג.) סולן עם 6.5 נקודות. שתי הרומניות, אליזבטה פוליחרוניאדה ודניאלה נרנר, חילקו את המקום השביעי־שמיני עם 6 נקודות כל אחת. הנציגה השניה של המערב, בינה הריכת מדנמרק, סיימה במקום שלפני האחרון עם 4 נקודות.

טילבורג 1985

רומאנישין — היבנר

41 .3 פג6 פמ3 .2 ד5 ה4 .1
ד6 .4 פמ ד3 .5 רה2 67 .6 0־0
פה 7. רב5 רד7 .8 רג3 רג6
.9 37 פה .10 מה3 0־0 .11
מה4 רד7! .12 הה3 63 .13 47
12 .14 הג5 פה4 .15 פה4 פ15
.16 מה1 בג5 .17 צד1 מה3 .18
32 צאמ3 .19 רג3 רג8 .20 62 צ
רד5 .21 צה2 רג4 .22 צג 2 רא2
.23 41 רב3 .24 צד1־ד2 מח6 .25
מה3 .26 5ד 8צ .27 צג3 מ:6
פה4 .28 6ר: .29 6ר3 מה4 .30 ר
מה4 .30 רה2 רד5 .31 41 ראמ
.32 מהאב 7מה .83 פמ 3פ ר:41
.34 רג2 רג4 .35 מהה1 צגמ6 .36
.37 מהב 3מ1 פה3 מהה3+ .38
צג1 .39 צ:5 מה:5 .40 מהה2
מה:2+ .41 ר:ה2 ר:ה2 .42 ראמ
.43 57 42 .44 5ה פה 53 .45
.46 57 רה .47 רה2 מה7
.48 רג5+ 87 .49 פ3 רג4+ .50
מה2 .51 רג5 +76 .52 פמ2 רה3
.53 +3ה רה:3 .54 פמ 5 .55
3ג .56 6פ:ג3 .57 מה2 .55 פג3
.31 הלבן נכנע.

טילבורג 1985

טימן — קורצ'נוי

.1 ד4 פמ6 .2 41 67 .3 פמ3
.4 פמ3 פב3 .5 37 פב6 .6 רד2
.7 רג7 ד5 .8 פמ4 מה1
.9 ר:ה4 ר:גג4+ .10 בב3 ד:ה4
.11 מה6 מ:ה6 .12 מה1 .13 פגמ5
.14 פה4+ מה4 .15 פ6 .16 31 ר16
.17 ו:ה4 .18 פה5+ מה8 .19 פה6
.20 מה1 מה4 .21 0־0 מה5 .22
פה6 רב3 .23 פה5+ מה8 .24
.25 מה:5 צבה4 .26 צג:5 צג5 .27 מ:ה5 .28 51
.29 צה1 פב3 .30 רג5+ מה7
צג7+ .32 מג6 רה6 .33 42
.34 פה5 רה5 .35 מה3 6מ
.36 מגבה +7צג .37 412 מה5 .38
מה2 .39 צד1 רד 40 הד5 .41 מה5 .42 ר
מה2 +40
מגב הלבן נכנע.

דקריות הסיום

מ. ממאורש

1981

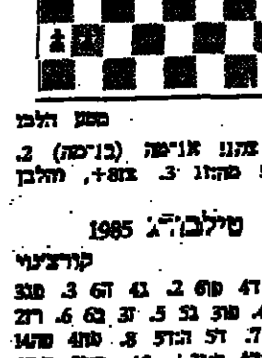

3+3 מסע הלבן

1. צה1! אוימה (בוימה) 2. צג1+! מה1: 3. צג8+, הלבן זוכה.

א. קרמר, מערב גרמניה

1961

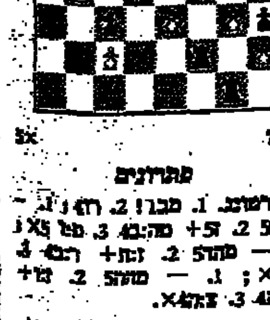

7+7 5x

פתרונים

הרושה. 1. מבר! 2. רה! 3 ; 1 — מהג2 2. ד5+ מה:ב5 3. מג 5X — 1. מהד5 2. ז:ה+ ר:ב5 3. ר:ג5X ; 1. — מהה5 2. צד+ מהה4 3. צ:ד4X.

קלנדרה. 1. צב1 צב2 2. צג7 צג3 3. צד7+ מו1 4. צד7+ מה5 5. צב8! חו־מה 6. צב8!! מהה7. צד7+ מה8 8. צג1+! כמה ; 6. — צב7 7. צבמ ... 8. צבמ, עם תיקו פוזיציוני.